TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 68

57'nci Birleşim
5 Şubat 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**8**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**12**
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**17**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*17:20*
1.- Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'nın, Elâzığ'a ilişkin gündem dışı konuşması	17:18
2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, ilaç yokluğuna ilişkin gündem dışı konuşması	18:19
3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, bölgedeki son gelişmelerin Türkiye'ye olası etkilerine ilişkin gündem dışı konuşması	19:20
IV.- AÇIKLAMALAR	**20,61,62,70**
1.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, 6 Şubat depremlerine ve Şanlıurfa'da depremzedeler için yapılan TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması	20

Sayfa

2.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Bahadır köyündeki maden arama girişimlerine ilişkin açıklaması 20:21

3.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, karakollarda ve adliyelerde yaşananlara ilişkin açıklaması 21

4.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, 3 Şubat sabahında yaşananlara ilişkin açıklaması 21

5.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, geçen hafta sonu Isparta-Antalya Dereboğazı yolunda ve Antalya Döşemealtı'nda meydana gelen kazalara ilişkin açıklaması 21

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, sokak çetelerinin ve uyuşturucu baronlarının hedefi hâline gelen gençlere ilişkin açıklaması 22

7.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, vadedilen Erzincan-Trabzon demir yolu hattına ilişkin açıklaması 22

8.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 22

9.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, saç örgüsü protestolarına ilişkin açıklaması 22:23

10.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, pasaport ücretlerine ilişkin açıklaması 23

11.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, küçük esnafın krediye erişimindeki yeni uygulamaya ilişkin açıklaması 23

12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun derelerindeki çakıl hırsızlığına ilişkin açıklaması 23

13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu Üyesi İstanbul Milletvekili Feti Yıldız'ın açıklamasına ilişkin açıklaması 23:24

14.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye Büyükelçisi Tom Barrack'a ilişkin açıklaması 24

15.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 24

16.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'daki su kesintilerine ve Van Büyükşehir Belediyesi kayyumuna ilişkin açıklaması 24

17.- Niğde Milletvekili Cumali İnce'nin, 6 Şubat depremlerinde hayatını kaybedenlere ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Niğde'yi teşrif edişinin 92'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 24:25

18.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, seçmeli din derslerinin Hristiyan öğrenciler için fiilen zorunlu hâle getirildiğine ilişkin açıklaması 25

19.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 6 Şubat 2023'te yaşanan deprem felaketinin 3'üncü yılına ve bugünkü Genel Kurul çalışmalarının ortak bir uzlaşı içerisinde bu gündeme hasredilmesine ilişkin açıklaması 25:26

20.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, 5 Şubat 1996 ve 5 Şubat 1998 tarihlerinde şehit olanlara, ortak bir kararla bugün Genel Kurulun deprem gündemiyle toplanmasına ve gündemdeki "umut" kavramına ilişkin açıklaması 26:27

Sayfa

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüne ve Osman Bölükbaşı'nın vefatının seneidevriyesine ilişkin açıklaması 28:29

22.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yılına ve depremzedeler adına yapmak istediği çağrıya ilişkin açıklaması 29:31

23.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 5 Şubat 1937 tarihinde laiklik ilkesinin Anayasa'ya girmesine, Anayasa Mahkemesinin 2019 seçimleriyle ilgili bugün verdiği karara, dün açıklanan Ekrem İmamoğlu'yla ilgili iddianameye, Aziz İhsan Aktaş dosyasına ilişkin açıklaması 31:32

24.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 6 Şubat 2023 depreminin 3'üncü yıl dönümüne ve 27 Aralık 2025 tarihinde Hatay'da düzenlenen anahtar teslim törenine ilişkin açıklaması 32:33

25.- Genel Kurulun 4/2/2026 tarihli 56'ncı Birleşiminde alınan karar uyarınca, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle; MHP Grubu adına Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, YENİ YOL Grubu adına Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ile Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, DEM PARTİ Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk ile Mersin Milletvekili Perihan Koca, CHP Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu, AK PARTİ Grubu adına Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, İstanbul Milletvekili Doğan Bekin, İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın açıklamaları 34:51,52:61,62:65,67:69

26.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 9-14 Şubat tarihlerinde ABD'ye bir ziyaret gerçekleştirecek olan Dışişleri Komisyonu heyetine ilişkin açıklaması 51

27.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 61:62

28.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 66:67

29.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin bugün tutuklanan Eş Genel Başkanına ve üyelerine ilişkin açıklaması 70

Sayfa

30.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin bugün tutuklanan Eş Genel Başkanına ve üyelerine ilişkin açıklaması 70

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve 6 Şubat depreminde vefat edenlere ilişkin açıklaması 71

32.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, depremin yarın idrak edilecek 3'üncü yıl dönümü münasebetiyle bu hafta yapılan konuşmalara ilişkin açıklaması 71

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR 61,62

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 61

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 62

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 69

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Tekin Bingöl'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem felaketinin yıl dönümüne ilişkin konuşması 69:70

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 72

1.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/37888) 72:76

2.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/37890) 77:80

3.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38039) 81:85

4.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38040) 86:90

5.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Berdan Öztürk'ün, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şanlıurfa Milletvekili Mithat Sancar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

Sayfa

- Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

İlişkin soruları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38537), (7/38538), (7/38539), (7/38540), (7/38541), (7/38542), (7/38543), (7/38544), (7/38545), (7/38546), (7/38547), (7/38548), (7/38549), (7/38550), (7/38551), (7/38552), (7/38553), (7/38554), (7/38555), (7/38556), (7/38557), (7/38558), (7/38559), (7/38560), (7/38561), (7/38562), (7/38563), (7/38564), (7/38565), (7/38566), (7/38567), (7/38568), (7/38569), (7/38570), (7/38571), (7/38572), (7/38573), (7/38574), (7/38575), (7/38576), (7/38577), (7/38578), (7/38579), (7/38580) 91:572

6.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bulunan bazı depoların belediye tarafından kapatılmasına,

- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bulunan bazı depoların belediye tarafından kapatılmasına,

- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum iline ait göç verilerine,

- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Bafra Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğüne yapılan atamaya,

- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu ilindeki içme ve kullanma suyu fiyatlarının denetlenmesi talebine,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/38906), (7/38907), (7/39093), (7/39273), (7/39275) 573:581

7.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İran'da yaşanan olaylardan etkilenen Türk vatandaşlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/39310) 582:584

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, dijital platformların toplum psikolojisi ve değerler sistemi açısından değerlendirilmesine,

Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman, 6 Şubat depreminin yıl dönümünde bölgede yapılan çalışmalara,

Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol, Elâzığ'ın sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, 6 Şubat 2023'te yaşanan depremlerin 3'üncü yıl dönümüne ve Erzincan için taleplerine,

Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez, Hakkâri'deki esnafların sorunlarına,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, DMD'li ve SMA'lı çocuklara,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, sulak alanlardaki azalmaya,

Siirt Milletvekili Mervan Gül, 7 Şubat 2026 tarihinde gerçekleştirilecek Siirt Ekonomi Zirvesi'ne,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, esnaf ve sanatkârların talebine,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesiyle ilgili iddialara,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, Ceylânpınar Devlet Hastanesinde yaşanan olaya,

Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla;

Epstein dosyasına,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan,

Konya Milletvekili Ali Yüksel;

6 Şubat depremlerine,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, fındık fiyatının düşürülmesine,

Mersin Milletvekili Perihan Koca, arabalı kuryelerin taleplerine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Halilağa Bakır Madeni Projesi'ne,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun'daki Yabancılar Çarşısı'nın yanına kurulan ucuzluk çadırına,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, üniversite hastanelerinin sorunlarına,

Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, memlekete adaleti getireceklerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Demokratik Sol Partiye göre "terörsüz Türkiye" sürecine,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, şehit ailelerinin ve gazilerin taleplerine,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Çorum için talep ettikleri devlet yatırımlarına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, hayvancılığın sorunlarına,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, ÖSYM sınavları için belirlenen ücretlere,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, gayrimenkul piyasasında yapılan düzenlemelere,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, kayıp çocuklara ilişkin verilere,

Bursa Milletvekili Hasan Öztürk, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in açıklamasına,

Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, Pamukkale'deki tadilat sürecine,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, 2026 yılı ormancılık üretim politikalarına,

Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez, Isparta-Antalya Dereboğazı kara yoluna,

İstanbul Milletvekili Türkan Elçi, geçici koruma statüsüyle Türkiye'de yaşayan Muhammed Salih Halil ile Vays Halil'e,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, iş cinayetlerinde hayatını kaybeden çocuklara,

İstanbul Milletvekili Burak Akburak, elektronik sigara satışına,

Yalova Milletvekili Tahsin Becan, Yalova'da ve deprem riski taşıyan illerde yapılması gerekenlere, 6 Şubat depremlerinde hayatını kaybedenlere,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, ayakkabı tamiri yapan esnafın dertlerine,

İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, işçilerin sorunlarına,

Van Milletvekili Gülderen Varli, özgür basına,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Turhan Çömez'in annesinin, YENİ YOL Grup Başkanı Mehmet Emin Ekmen'in kayınvalidesinin ve eski Uşak Milletvekili Mehmet Altay'ın vefatlarına, Uşak'taki Ulubey Kanyonu'na, 6 Şubat depremlerine ve bugünkü grup toplantılarına katılan depremzedelerin açıklamalarına, epilepsi hastalarının sorunlarına, belirlenen 2026 TUS sınav ücretine, sözleşmeli er, erbaş ve astsubaylarla ilgili kanuni düzenlemeye, depremzedelere verilen söze,

Antalya Milletvekili Uğur Poyraz, deprem felaketine ve eksikliklerin, ortaya çıkan mağduriyetlerin Gazi Meclisin çatısı altında hesabının sorulması gerektiğine,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, deprem bölgesini konuşma fırsatı verdiği için gruplarının Başkan Vekiline teşekkür ettiğine, 6 Şubat 2023'te yaşanan depremlerin 3'üncü yılına ve deprem bölgesinde yürütülen çalışmalara,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, bir süpermarketin depo işçilerine, Epstein dosyasına ve TÜİK'in güncellediği enflasyon sepetine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, emeklilerin sorunlarına, bir lojistik firmasının işçilerinin eylemine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun bireysel kredi kartlarıyla ilgili düzenlemesine, Hazine ve Maliye Bakanının açıklamasına, barınma ve beslenme hakkına,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, şehit olan Bakım Astsubay Kıdemli Başçavuş Talat Okur'a, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Turhan Çömez'in annesinin, YENİ YOL Grup Başkanı Mehmet Emin Ekmen'in kayınvalidesinin ve eski Uşak Milletvekili Mehmet Altay'ın vefatlarına, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremlerin 3'üncü yılına ve deprem bölgesinde yürütülen çalışmalara, kentsel dönüşüme ve sosyal konut projelerine, GETAD uygulamasına ve Gençliğin Üretim Çağı Programı'na,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin Başkanlık Divanı Kâtip Üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 4/2/2026 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

YENİ YOL Grubunun, 4/2/2026 tarihinde İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, Gazze Barış Kurulunun kuruluş gerekçesi ve uluslararası hukuki dayanakları, Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkının söz konusu yapı içinde nasıl ele alındığı ve bu girişimin kalıcı ve adil bir barışa mı yoksa yeni bir vesayet düzenine mi hizmet ettiği, Türkiye'nin bu yapıya dâhil olmasının anayasal ve yasal dayanakları, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu süreçte neden devre dışı bırakıldığı konularını müzakere etmek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 3/2/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, 6 Şubat 2023'te deprem gerçeğiyle yüzleşen ülkede vatandaşların can ve mal güvenliğinin sağlanabilmesi, risk azaltma politikalarının etkinleştirilmesi, toplanan kamu kaynaklarının amacına uygun biçimde kullanılması, afetlere dirençli şehirlerin oluşturulması ve geleceğe yönelik kalıcı önlemlerin hayata geçirilebilmesi adına mevcut yasal düzenlemelerin ve uygulamaların kapsamlı biçimde değerlendirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 4/2/2026 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve arkadaşları tarafından, 6 Şubat depreminin bütün sonuçlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 4/2/2026 tarihinde Ankara Milletvekili Semra Dinçer ve arkadaşları tarafından, 2000 ve 2008 sonrası reformlarla bozulan emeklilik sisteminin denge ve hakkaniyet gözetilerek yeniden revize edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 4 Şubat 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden;

Bolu Göynük Belediye Başkanına, Göynük Esnaf ve Sanatkârlar Odası Başkanına, Göynük Ziraat Odası Başkanına ve Göynük'ten gelen muhtarlara,

Afyonkarahisar ili Emirdağ ilçesinden gelen muhtarlara,

"Hoş geldiniz." denildi.

Başkanlık Divanında boş bulunan Kâtip Üyeliğe YENİ YOL Grubunca aday gösterilen Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya,

YENİ YOL Grubuna ait olup boş bulunan İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğine İzmir Milletvekili Mustafa Bilici,

Seçildiler.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf

Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 214) görüşmelerine devam edilerek 24'üncü maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, 4 Şubat Dünya Kanser Günü'ne,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, fındık fiyatlarındaki düşüşe,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 5 Şubat 2026 Perşembe günkü birleşiminde 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesi gereğince (sadece bu konuya özgü olmak üzere) siyasi parti gruplarına kürsüden yirmişer dakika söz verilmesine, bu sürenin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ve bu birleşimde başka bir konunun görüşülmemesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 5 Şubat 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.25'te birleşime son verildi.

Tekin BİNGÖL
Başkan Vekili

Müzeyyen ŞEVKİN
Adana
Kâtip Üye

Adil BİÇER
Kütahya
Kâtip Üye

Nurten YONTAR
Tekirdağ
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 86

5.02.2026 Perşembe

Rapor

1.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler ve 51 Milletvekili (10/1899),CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Murat Emir ve Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın (10/1900),DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit (10/1901),SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya (10/1902),Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 19 Milletvekili (10/1903),MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ve Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay (10/1904); Bazı Özel Sağlık Kuruluşlarında Yaşanan Bebek Ölümlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılması, Özel Sağlık Kuruluşlarının Yenidoğan, Çocuk, Engelli ve Yaşlılarla İlgili Bakım Servislerindeki Uygulamalarının ve Mevzuatın İncelenerek Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu (S.Sayısı: 249) (Dağıtma tarihi: 5.02.2026)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum'da 2015 yılından bu yana tamamlanmayan yatırım projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38856)

2.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, TRT'nin dijital platformuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/38857)

3.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödeneğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/38859)

Adalet Bakanlığı

4.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında soruşturma başlatılan ve dava açılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38860)

5.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, CMK Ücret Tarifesi'nde 2026 yılı için yapılan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/38861)

6.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Türkçe bilmeyen mahkumların cezaevinde temel ihtiyaçlarına dair talepte bulunamadıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38864)

7.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38865)

8.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Tekirdağ Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/38866)

9.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, yabancı uyruklu mahkumlara sunulan tercümanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38867)

10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un Merkez ilçesine bağlı Özgür Mahallesi'ndeki cezaevi alanının Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesine devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38868)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

11.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2025 yılında verilen elektrik tüketim desteğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38869)

12.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, rütbeli vazife malullerinin gazi statüsüne dahil edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38870)

13.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya ilindeki huzurevi ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38871)

14.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38872)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

15.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, SGK'ya olan borçlar nedeniyle emekli, dul ve yetim aylıklarından kesinti yapılabilmesini öngören düzenlemeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/38873)

16.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, TÜİK'in açıkladığı 2025 yılı enflasyon oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38874)

17.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, İzmir'de bulunan Atatürk OSB'deki bir tekstil firmasında çalışan işçilerin toplu olarak işten çıkarılmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38875)

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda engelli personel istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38876)

19.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde ve ülke genelinde BAĞ-KUR kapsamında vadesi geçmiş SGK prim borcu bulunan çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38877)

20.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin ilinde üniversite mezunu gençlerin işsizlik oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38878)

21.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Mersin Limanı'ndaki bir şirkette işçilerin sendikal haklarını kullandıkları için işten çıkarıldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38879)

22.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, motosikletli kuryelere yönelik iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38880)

23.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, rütbeli vazife malullerinin gazi statüsüne dahil edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38881)

24.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, son 10 yılda meydana gelen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38882)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

25.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da faaliyet gösteren bir içecek şirketinin kapasite artışının ilin su kaynaklarına ve çevreye etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38883)

26.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Boğaçay Mutlak Koruma Alanı'nda taş-kum ocağı açılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38884)

27.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Kaz Dağları ve çevresinde planlanan altın madeni projesinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38885)

28.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, çığ tehlikesi olan bölgelerde kalıcı çığ önleme projeleri geliştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38886)

29.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, itfaiye teşkilatı ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38887)

30.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin ilinde riskli yapı olarak tespit edilen binalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38888)

31.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, İlk Evim İlk İş Yerim Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/38889)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İlk Evim İlk Arsam Projesi kapsamında Niğde'de yürütülen çalışmalarla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38890)

Dışişleri Bakanlığı

33.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38891)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

34.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024 ve 2025 yıllarında faturasını ödeyemediği için doğal gazı kesilen abone sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38892)

35.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38893)

36.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilinde enerji hatlarından ve elektrik sayaçlarından kaynaklanan yangınlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38894)

37.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak ilinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38895)

38.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38896)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

39.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun bütçesine ve harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38897)

40.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38898)

41.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Sayıştay'ın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Spor Toto Teşkilat Başkanlığı ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38899)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

42.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, son beş yılda pazarlık usulüyle yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38900)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sigortacılık ve özel emeklilik sektörüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/38901)

44.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da ve ülke genelinde vergi borcunu ödeyemeyen çiftçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38902)

45.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, enflasyonla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/38903)

46.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, indirimli tarım kredilerinde vergi ve SGK borcu olmadığına dair belge ibrazı zorunluluğu getirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38904)

47.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38905)

İçişleri Bakanlığı

48.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, 8 Eylül 2025 tarihinde CHP İstanbul İl Başkanlığı önünde yaşanan olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38908)

49.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in Merkez ilçesine bağlı bazı mahallelerde olası bir çığ felaketine yönelik alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38909)

50.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, Erzincan'ın Kemah ilçesine bağlı Yücebelen Köyü Çay Mahallesinde şebeke suyunda arsenik tespit edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38910)

51.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Bakanlığın 2026 yılı bütçesinde Amasya iline ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38911)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

52.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Ankara ilindeki kültür varlıklarının korunmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38912)

53.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Bakanlığın tasarruf yetkisine sahip olduğu orman alanlarının genişletilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38913)

54.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir Alsancak Limanındaki kruvaziyer turizminin canlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38914)

55.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, engelli bireylerin turizm faaliyetlerine erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38915)

Milli Eğitim Bakanlığı

56.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, özel gereksinimli bireyler için MEBBİS sistemine getirilen yaş kısıtlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38917)

57.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, özel sektörde çalışan öğretmenlerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38918)

58.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un Merkez ilçesine bağlı Özgür Mahallesi'ndeki cezaevi alanının Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesine devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38919)

Milli Savunma Bakanlığı

59.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Sayıştay'ın 2024 yılı Denetim Raporu'nda ASFAT A.Ş. ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38920)

60.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş. ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38921)

Sağlık Bakanlığı

61.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de yürütülen sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38922)

62.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, çığ olaylarında sağlık hizmetlerinin sürdürülebilmesi için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38923)

63.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, eczacıların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38924)

64.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, hekimlere ödenen nöbet ücretlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38925)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılında gıda veya sahte alkol sebebiyle yaşanan zehirlenme vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38926)

66.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de yürütülen sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38927)

67.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un Çavdır ilçesinde yapımı devam eden devlet hastanesinin kapasitesinin artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38928)

68.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un Çavdır ilçesine bağlı Söğüt beldesinde sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38929)

Tarım ve Orman Bakanlığı

69.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 24 Aralık 2025 tarihli Cumhurbaşkanı kararı ile orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38931)

70.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Yayladağı ilçesinde bir vatandaşın ormanlık alana ceviz ağacı diktiği gerekçesiyle hapis cezası almasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38932)

71.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2025 yılında orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38933)

72.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, çığ riski yüksek bölgelerde hayvancılıkla geçimini sağlayanların zararlarının tespiti ve telafisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38934)

73.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'da kuraklıkla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38935)

74.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Aksu ilçesine bağlı Barbaros Mahallesi'nde tarımsal sulama ücretlendirmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38936)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılında yaşanan gıda zehirlenmesi vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38937)

76.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, su kaynaklarının kullanımına ve olası bir su krizine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38938)

77.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, TMO depolarında muhafaza edilen 22.000 ton buğdayın kaybolduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38939)

78.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de tarım dışı amaçlarla kullanılan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38940)

79.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, indirimli tarım kredilerinde vergi ve SGK borcu olmadığına dair belge ibrazı zorunluluğu getirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38941)

80.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, indirimli tarım kredilerinde vergi ve SGK borcu olmadığına dair belge ibrazı zorunluluğu getirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38942)

81.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Malatya'nın Akçadağ ilçesinde TİGEM'e bağlı Sultansuyu Tarım İşletmesi'nde ahırdan kaçan taylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38943)

82.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son beş yılda Bakanlık tarafından yürütülen ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38944)

83.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023-2025 yıllarında meydana gelen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38945)

84.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, indirimli tarım kredilerinde vergi ve SGK borcu olmadığına dair belge ibrazı zorunluluğu getirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38946)

85.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Muş ilinin Şenyayla bölgesinde gerçekleştirilen mangal kömürü üretiminin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38947)

86.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, indirimli tarım kredilerinde vergi ve SGK borcu olmadığına dair belge ibrazı zorunluluğu getirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38948)

87.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Sapanca Gölü'nün su seviyesinde yaşanan azalmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/38949)

88.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Gönen Çayı ve Manyas Kuş Cenneti'nin korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/38950)

Ticaret Bakanlığı

89.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak ilinde tekstil sektörünün desteklenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38951)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

90.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, kış koşullarına bağlı afet risklerine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38952)

91.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'da kar yağışı nedeniyle yolların kapanmaması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/38953)

92.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılında muayene edilen araç sayısına ve elde edilen gelire ilişkin yazılı soru önergesi (7/38954)

93.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, İzmir'deki Halkapınar-Otogar Metro Hattı Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38955)

94.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, Çankırı Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38956)

95.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir Alsancak Limanı'nın altyapı eksikliklerinin giderilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38957)

96.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul'da trafik sorununu azaltmaya yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/38958)

97.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Pozantı-Tarsus Otoyolu üzerindeki bazı gişelerin kapatılması sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/38959)

98.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Osmangazi Köprüsü ve Avrasya Tüneli geçiş ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38960)

99.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Durucasu köyü mevkiinde yol güvenliğinin sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/38961)

5 Şubat 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Elâzığ hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı’ya aittir.

Buyurun Sayın Açıkkapı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı’nın, Elâzığ’a ilişkin gündem dışı konuşması

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin çok değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken 6 Şubat 2023’te yaşadığımız asrın felaketi depremlerinde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz, geride kalan ailelerimize ve aziz milletimize sabrıcemil diliyorum. Allah bir daha böylesi acıları ülkemize, aziz milletimize yaşatmasın. Rabb’im devletimizi, milletimizi her türlü afetten muhafaza eylesin.

Değerli arkadaşlar, “Coğrafya kaderdir.” derler. Bizler deprem kuşağında yaşayan bir milletiz. Cumhuriyet tarihimiz boyunca maalesef bu acı gerçeklerle defalarca yüzleşmek zorunda kaldık. Hafızalarımızı tazeleyelim: Tarih 27 Aralık 1939, yer Erzincan, kışın en sert günleri yaşanmakta; 7,9 büyüklüğünde bir felaketle sarsılmıştık, o gece tam 32.968 canımızı toprağa vermiştik. Tarih 24 Kasım 1976, yer Van Çaldıran, 3.840 vatandaşımızı kaybetmiştik. Ve 17 Ağustos 1999 Gölcük merkezli Marmara depremi; resmî kayıtlara göre 17.480 vatandaşımız hayatını yitirdi, on binlerce insanımız evsiz kaldı. O gün depreme karşı aslında ne kadar yetersiz kaldığımızı görmüştük ve şahitlik etmiştik; tarih, sadece acıları değil devletin reflekslerindeki değişimi de kaydetmişti. Bakınız, AK PARTİ iktidarında yaşadığımız büyük bir sınav 23 Ekim 2011 Van depremi. Burada 644 vatandaşımızı kaybettik ve devletimiz Van’daydı, 2011 yılında meydana gelen depremde Van’daydı, acı tecrübeler yaşamıştı ve AK PARTİ hükûmetleri Van’daydı. 6 Şubat 2023 depreminde 53.537 canımızı yitirdik, 11 ilimizde 14 milyon insanımız bundan olumsuz etkilendi, şehirlerimiz yıkıldı, yuvalarımız dağıldı ancak o geçmişteki acı tecrübeleri yaşamadık ve çaresizliği ortadan kaldırdık; bu kez o çaresizlik burada yaşanmadı. Başta liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere devletimiz ve aziz milletimiz bir yumruk oldu. Özellikle depremin ilk dakikalarından itibaren her birimiz sahadaydık. Bizim derdimiz orada “selfie” çekmek, enkaz başında poz verip siyasi rant devşirmek değildi. Tek derdimiz vardı, milletimizin yarasına merhem olmak. Bu bilinçle hareket ettik, 455 bin konutu bu bilinçle inşa ettik. Bugün gelinen noktada 11 ilimiz âdeta dünyanın en büyük şantiyesi hâline dönüşmüştü.

Buradan özellikle altını çizerek ifade etmek isterim: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat Kurum’un kamuoyuyla paylaştığı o muazzam tablo ortadadır. Bugün, deprem bölgesinde sadece bir saatte, onarılan konutun kaba inşaatı tamamlanmaktadır, sadece bir günde yüzlerce konutluk mahalleler ayağa kalkmaktadır yani bu ülkede şu an bir saatte bir mahalle, bir günde bir ilçe inşa edilmektedir; bu, lafla değil klavye başındaki trollerle değil alın teriyle, mühendislikle, 7/24 yanan şantiye ışıklarıyla ortaya konulmuştur; bir devlet iradesidir bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böylesi bir emeği “Saatlik üretim mi olur?” diye küçümsemeye çalışmak; orada karda kışta, güneşte çalışan işçiye, mühendise, şantiye şefine hakarettir, bir vebaldir. Bu emek, eleştiriyi değil sadece teşekkürü ve helalliği ister.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Sayın milletvekilleri, benim seçim bölgem Elâzığ 24 Ocak 2020'de 6,8'le sarsıldı, 41 canımızı kaybetmiştik. Eğer o gün Cumhurbaşkanımız ve devletimiz anında Elâzığ'da olmasaydı, çürük yapılar yıkılıp o gün güvenli TOKİ konutları yapılmamış olsaydı 6 Şubat 2023'teki asrın felaketinde Elâzığ'ımızda binlerce canımızı yitirmiş olurduk. Burada bir irade vardı, devletin iradesi vardı, Recep Tayyip Erdoğan ve onun yol arkadaşlarının iradesi vardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, Rabb'im 1939'ları, 1999'ları, 2011'leri, 2023'leri bir daha bu aziz milletimize yaşatmasın. Bir daha böylesi felaketleri inşallah milletimiz yaşamaz diyor, aziz milletvekillerimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, ilaç yokluğu hakkında söz isteyen Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'e aittir.

Buyurun Sayın Işık Gezmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, ilaç yokluğuna ilişkin gündem dışı konuşması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, 6 Şubat depremlerinde yitirdiğimiz on binlerce yurttaşımızı yüreğimizde dinmeyen bir acıyla, saygı ve rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç yok hattı açıldı. İlaç yok hattı, Türkiye'de biz eczacıların son yıllarda sürekli söylediği ilaca ulaşmakta yaşanan derin krizin resmen kabul edildiğinin açık bir göstergesidir fakat ilaç yokluğunun sebebi yine yanlış yerde aranmaktadır. Gerçek euro kuru 51,49'ken ilaç fiyatlarının hesaplandığı euro kuru hâlâ 25,33 TL'dir. Bu tablo, ilacın Türkiye pazarında bulunamamasının temel sebebidir. Gerçekçi olmayan fiyat politikaları nedeniyle pek çok firma Türkiye'den ilacını çekmiştir.

Yeni çıkan tedavilere ulaşma oranı ülkemizde yüzde 3 seviyesine düştü. İlaç yokluğu nedeniyle hastalar ilacına ulaşamıyor, yeni tedavilerden faydalanamıyor. İlacını bulabilen hasta ise yani 20 bin TL emekli maaşı alan vatandaşımız 3-4 bin TL'lere varan yüksek fiyat farkları nedeniyle, ödenmeyen ilaçlar nedeniyle çoğu zaman ilacını alamadan eczanelerden çıkıyor. Bu durum; hastayı, tedaviyi düzenleyen doktoru ve eczacıyı aynı anda mağdur etmektedir. Çözüm, öyle ihbar hatlarında falan da değildir. Bu hat, emanete alınmış ilaçlar, yarım kalan reçeteler, sistem hataları nedeniyle eczacılar ile hastaları karşı karşıya getirebilir ve şiddete varan vakalar eczanelerde yaşanabilir.

Türkiye, OECD ülkeleri arasında sağlık harcamalarına en az pay ayıran ülkedir. Mevcut fiyatlandırma modelleri ekonomik gerçeklerle uyumlu olmalı, yerli ilaç sanayisi desteklenmeli, bütçeden ilaca ayrılan pay muhakkak düzenlenmelidir, artırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, ülkede yanlış politikalar bitmek bilmiyor. Karadeniz ve memleketim Giresun'un ana geçim kaynağı olan yeşil altınımız fındıkta 350 TL'yi bulan fiyat bugün itibarıyla 240 TL'ye düştü. Ne oldu da fındık üreticisi kilo başına 110 TL kaybetti? Hasattan önce fındık satan TMO piyasayı zaten altüst etmişti.

Değerli milletvekilleri, fındık fiyatı için acilen önlem alınmalıdır. Fındık üreticisi, yabancı sermayenin ve aracıların ellerine teslim edilemez. TMO, taban fiyatı en az 300 TL olarak güncellemelidir. Fındık emektir, fındık yerli sermayedir, fındık bizim alın terimizdir. Fındık üreticisi korunmalı, yeşil altınımız olan fındık hak ettiği değeri almalıdır.

Değerli milletvekilleri, Giresun bir doğa harikası olduğu gibi Kurtuluş Savaşı'nda da kahramanlık destanı yazan bir ildir. 2026 bütçesi açıklandı. Mevcut iktidar döneminde Giresun üvey evlat muamelesi görmüştür. Tabelalarda bile ismi artık geçmeyen şehrime genel bütçeden ayrılan pay komşu illerin neredeyse sekizde 1'i. Soruyorum size: Bu şehir üvey evlat mı? Dev yatırımlar yapılırken diğer illerde, bize gelince temel ihtiyaçlar bile karşılanmıyor. Karadeniz'in tüm illerine yapılan çevre yolu Giresun'uma çok görüldü; 2026 Yatırım Programı'nda ne Güney Çevre Yolu var ne şehir içi geçişini rahatlatacak Liman Köprülü Kavşak Projesi. Tirebolu-Torul yolu can pazarına döndü, yapılması acildir, stratejik bir yoldur diyoruz; yatırım planında yine yok, yine yok! İl Özel İdareye ayrılan ödenek

köy başına 300 bin TL. Yolunu mu yapacaksınız, suyunu mu, elektriğini mi? Giresun'da, elektrik altyapıları elli yıldır yenilenmemiş köylerimiz var. Ahşap elektrik direklerinden elektrik veriliyor, can güvenliği sorunu var. Yaylalarımızda elektrik ihtiyacını karşılamak için vatandaş trafosunu aldı, buna rağmen elektrik bağlanmıyor; toplu faturalar ya da fahiş fiyatlar ödüyorlar. İnternet yok, bazı köylerde telefon bile yok. Bu kadar sahipsiz bıraktığınız memleketimin doğal kaynaklarını da katletmekten vazgeçmiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) - Karadeniz'de en çok HES Giresun'da var, her gün yeni ruhsatlar vermeye devam ediyorsunuz. Derelerimizi kuruttunuz, şimdi de madenlerle toprağımızı talan ediyorsunuz. Doğankent'teki maden alanını tüm feryatlara rağmen büyütüyorsunuz. Giresun'umuzun doğasını bir avuç sermayeye teslim etmeyeceğiz.

Giresun, Karadeniz'in üvey evladı değildir; kahraman insanların memleketidir. Giresun Milletvekili olarak Giresun'umun sorunlarını her platformda söyleyeceğimi söyleyerek Meclis kürsüsünden Giresun'uma sevgi ve saygılarımı yolluyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, bölgemizdeki son gelişmelerin Türkiye'ye olası etkileri hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, bölgedeki son gelişmelerin Türkiye'ye olası etkilerine ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerimin başında, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümünde, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Allah bir daha o acıyı yaşatmasın diye dua ediyorum. 7 Şubat günü Hatay'da olan bir arkadaşınız olarak "Bu gördüklerim gerçek değildir, olsa olsa bunlar bir film platosu gibidir." diyecek kadar gerçeklikten kopan o ortamda bir daha olmamayı ve milletimizin bunlarla bir daha imtihan edilmemesini diliyorum.

Tabii, ben bugün bölgemizdeki son gelişmelerin ülkemize olası etkilerini konuşmak üzere söz aldım.

Değerli arkadaşlar, 20'nci yüzyılı şöyle bir zihinlerimizde canlandırırsak 2 tane dünya savaşı yaşandı; 2 dünya savaşında 100 milyonun üzerinde insan öldü ve bu 2 dünya savaşının sonunda paylaşım problemleri, diğer kamplaşmalar, soğuk savaş; bütün bunları yaşadık. Ayrı bir şey daha oldu, 1918-1920 yılları arasında İspanyol gribi yaşandı, İspanyol gribinde 50 milyona yakın insanın hayatını kaybettiğine dair istatistikler paylaşılıyor. Sonra farklı bir şey daha oldu bunları tetikleyen, 1929'da Amerika'da Büyük Buhran yaşandı. Bu Büyük Buhran'la beraber Amerikan halkı millî gelirlerinin üçte 1'ini kaybetti, işsizlik yüzde 30'lara dayandı ve hatta hatırlarsınız, ekonomide sıkça dile getirilir, Keynesyen ekonomilerin artık Amerika'da kullanıldığı dönem oldu. Bunları niye söylüyorum? Bütün bu süreçler Avrupa'da sağcıları, faşistleri daha fazla işbaşına getirmeye başladı -Mussolini'den Franco'ya, Hitler'e- bütün bunlar aslında Avrupa'nın zihin dünyasını şekillendirdi.

Peki, bugün, bugünkü yaşadığımız koşullarda aynı ihtimalleri, aynı olasılıkları görüyor muyuz? Evet. Bugün dünya, bir dünya savaşına doğru gidiyor mu? Evet. Bugün paylaşım problemleri had safhaya ulaştı mı? Evet. Rusya-Ukrayna savaşından tutun, Grönland'a kadar, Avrupa'nın kendi içindeki paylaşım problemlerine kadar, Amerika'nın kendi içinde yaşadığı sorunlara kadar bütün bunlar artık dünyanın maalesef koşar adım bir dünya savaşına gittiğini gösteriyor.

Avrupa'da sağcılar yükselişte -Almanya'da, Fransa'da, İtalya'da- iktidar olurlarsa nasıl olacak, mülteciler kendilerini nasıl muhafaza edecek gibi tartışmalar başladı artık. Amerika'nın Çin rekabeti, 39 trilyon dolar borç, İsrail'in Gazze'de yaptığı soykırım, İran'la yaşanan gerilim hâlihazırda devam ediyor biliyorsunuz, Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler, Suriye'de herkesi şu anda en azından asgari noktada buluşturduğu düşünülen bir anlaşma var, onu bir kenara koyarak söylüyorum ama ben bunları, bütün bunları neden hatırlattım yani İspanyol gribinden pandemiye, bütün bunları neden hatırlattım?

Değerli arkadaşlar, koşar adım dünya savaşına gidiyorsak o zaman iktidarın başını iki elinin arasına alıp düşünmesi gereken bir zamandır. Etrafımızda bu ateş çemberinin olduğu bir ortamda eğer millî gelirde adalet sağlanamazsa, "iç yapıyı tahkim" diye ısrarla dile getirilen o gerçek eğer gerçekleştirilemezse, maalesef, bütün bu durumda Türkiye elini zayıflatmış olur ve bu, aynı zamanda, yüzde 20'lik kesimin millî gelirden yüzde 48 pay aldığı ve en düşük gelire sahip yüzde 20'lik kesimin yüzde 6,4'le geçinmek zorunda kaldığı bir ortam olursa biz bu ortama kendimizi hazırlayamayız. Emeklileri açlık sınırının altında yaşatırsanız iç yapıyı tahkim etmekte zorlanırsınız. Siyaset dilini kamplaştırmaya, nefrete, ayrıştırmaya, hâlâ ısrarla bunlara destek vermeye devam ederseniz bu süreci yönetemezsiniz. Çalışan, dar gelirli ailelerin yaşamlarını zorlaştıracak yeni kararlar alırsanız, maalesef, bu süreçlerin içinden çıkamazsınız. Üniversite mezunu gençlerimizin geleceğe güvenle bakmasını temin edemezseniz, maalesef, aidiyet hissini zayıflatır, bu yaşadığımız sorunlarla yüzleşmek zorunda kalırsınız. Yıllardır aileye önem verdiğinizi iddia edip bütün bunları dile getirdiğiniz hâlde, kendi elinizde olduğu hâlde kendinize bağlı yayın kuruluşlarının sabah programlarını ortadan kaldıramazsanız bu problemleri çözemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayınız.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, dünyadan içeriye doğru bir girizgâh yaptık, bu girizgâh neticesinde şunu söylüyorum: Dünya koşar adım bir dünya savaşına giderken kendi iç barışını koruyamayan, kendi içinde adalet ve ahlak vurgusu yapamayan, kendi içinde ehliyet ve liyakate önem verdiğini gösteremeyen, kamplaşmanın önüne geçemeyen, asgari müşterek siyasetini yeniden inşa edemeyen ve burada sadece sonuca odaklı bir siyaset anlayışıyla siyasi duruşunu belirlemeye çalışan ülkelerin, bizim, maalesef bu durumu yönetme şansımız olmaz. Bir kere daha söylüyorum: Adalet ve ahlak vazgeçilmez iki tane temel unsurdur, adaleti ve ahlakı ayağa kaldıramayan ülkelerin bu sorunları yönetme şansı yoktur. Ehliyete sahip çıkmayanların ve geleceğe, gençlerine güvenle bakmayanların bu süreçleri yönetme şansı yoktur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sisteme giren sayın milletvekillerinin birer dakikalık söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın Şenyaşar'ın.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, 6 Şubat depremlerine ve Şanlıurfa'da depremzedeler için yapılan TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubatı unutmadık, unutmayacağız; kaybettiğimiz canları rahmetle anıyoruz. Sorumluluğumuzun sadece anmak olmadığının bilincindeyiz, geride kalanların yaşam hakkını savunmak en asli görevimizdir.

Urfa'da depremzedeler için yapılan TOKİ konutlarında yaşayan vatandaşlar ulaşım, teknik, altyapı ve enerji konusunda büyük mağduriyetler yaşıyor; sorunların çözümü için muhatap bulamıyorlar. Sosyal devlet, yurttaşlara sadece bir çatı vermek değil ulaşımıyla, güvenliğiyle ve sağlam altyapısıyla eksiksiz bir yaşam alanı sunmak zorundadır. Depremzedeler için her bir ev güvenli bir alan olana dek bu sürecin takipçisi olmaya devam edeceğiz. Depremin ilk günü Urfa halkı olarak Adıyaman'daydık, yarın Eş Genel Başkanımızla Adıyaman'da olacağız, sadece anmalarda değil her zaman halkımızın yanında olacağız.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

2.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Bahadır köyündeki maden arama girişimlerine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak'ın suyunu, doğal kaynaklarını ve kaderini tembel ve korkak siyasilere bırakmayacağız. Yirmi yıldır iş yapmadığınız yetmedi, şimdi Uşak'ın her bir yanının özel enerji şirketleri ve madenlere peşkeş çekilmesine izin veriyorsunuz; yeter artık!

Bahadır köyü Baklan Tepesi'nde ormanlık ve su kaynaklarının olduğu alanda 1.070 hektarlık bölge için maden arama girişimleri yapılıyor. Bahadır köyümüz başta olmak üzere, Alaba köyü, Hatıplar köyü, Dümenler köyü, Muratlı köyü, Gürlek ve Çamsu köyleri ile tüm Banaz'ı etkileyecek bu maden aramasına karşı köylülerimizin yanındayız. Bu madenle Gökkaya Barajı Projesi'nin de elden gideceğini söyleyen köylülerimizin sesine kulak verin. Topraklarımıza, havamıza, suyumuza, köylülerimizin hakkına ve Uşak'ın geleceğine sahip çıkacağız.

AKP'li siyasilere sesleniyorum: Korkmayın, şirketlerin değil şehrinizin, Uşaklıların yanında olun; bir defa doğru bir iş yapın.

BAŞKAN - Sayın Alp...

3.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, karakollarda ve adliyelerde yaşananlara ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Efendim, Diyarbakır'da Sur İlçe Jandarma Komutanlığını soymuşlar Başkanım. Komutanlıkta, karakolda görevli bir uzman çavuşu tutuklamışlar bu yüzden. Savcılık soruşturmasında anlaşılmış ki sadece silahları çalmakla kalmamış, adli emanetteki uyuşturucuyu da çalıp satmışlar.

Daha önce de adliyede bir kadın avukat uyuşturucuyu çalıp arkadaşlarıyla âlem yaparken yakalanmıştı.

Vallahi, dünya öyle bir hâle geldi, Türkiye öyle bir hâle geldi ki karakollar ile adliyeler hırsızların en iyi müşterisi oldu. Hâlimiz budur. AK PARTİ'liler şapkayı önüne koysunlar, düşünsünler diyorum efendim. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Koca...

4.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, 3 Şubat sabahında yaşananlara ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

3 Şubat sabahında Ezilenlerin Sosyalist Partisi Eş Başkanları, Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu, Sosyalist Kadın Meclisleri, Polen Ekoloji Kolektifi, BEKSAV, Ezilenlerin Hukuk Bürosu üyelerinin de aralarında olduğu çok sayıda sosyalistin evleri basıldı. Ev baskınlarında 100'e yakın sosyalist gözaltına alındı ve gözaltına alınan sosyalistlerin evlerinde Komünist Parti Manifestosu gibi yayınların olması suç sayıldı. Gözaltındaki sosyalistler yirmi dört saat boyunca avukatlarıyla görüştürülmedi, bugünse savcılık talimatıyla 55 sosyalist ifadeleri bile alınmadan tutuklamaya sevk edildi.

Faşizme karşı, Ezilenlerin Sosyalist Partisinden dostlarımızın, yoldaşlarımızın yanındayız, onlarla dayanışma içinde olmaya devam edeceğiz. Buradan ifade edelim: Sosyalistleri böylesi operasyonlarla teslim alamazsınız. ESP'li dostlarımız bir an önce serbest bırakılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Halıcı...

5.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, geçen hafta sonu Isparta-Antalya Dereboğazı yolunda ve Antalya Döşemealtı'nda meydana gelen kazalara ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz hafta sonu Isparta-Antalya Dereboğazı yolunda yaşanan kazada maalesef 7 vatandaşımız hayatını kaybetti, 5 kişi yaralandı. Aynı saatlerde Antalya Döşemealtı'nda yaşanan otobüs kazasında 10 insanımız hayattan koptu, 25 kişi yaralandı. Hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

AKP'nin yıllardır bitiremediği Dereboğazı yoluyla ilgili Cumhurbaşkanı Erdoğan her Isparta mitinginde söz verdi, yirmi yıldır "Bu yolları bitireceğiz." diye vatandaşlarımızdan oy aldınız. Bu can kayıpları karşısında hiç vicdanınız sızlamıyor mu? Biz de yıllardır, bu yolu bitirin, can kayıplarını önleyin diyoruz. Sayenizde Dereboğazı yolu, can boğazı yolu oldu.

Burada tekrar ifade ediyorum: Dereboğazı yoluna yeterli ödeneği ayırın, en hızlı şekilde burayı bitirin ve ölümlere son verin.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, sokak çetelerinin ve uyuşturucu baronlarının hedefi hâline gelen gençlere ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Mattia Ahmet Minguzzi'nin katledilmesinden sonra -sizler de yakından takip ettiniz- Berkay Melikoğlu ve Atlas Çağlayan da aynı şekilde katledildi. Berkay Melikoğlu millî güreşçi olma yolunda ilerleyen bir kardeşimiz, bir evladımızdı ve Atlas Çağlayan son kurban olarak kayıtlara geçti.

Bir taraftan bu sokak çetelerinin hedefi hâline gelen gençlerimizi, diğer taraftan uyuşturucu baronlarının hedefi hâline gelen gençlerimizi bu ortamlardan tutup çıkaracak, onları doğru bir geleceğe sevk edecek uygulamaların kararı bir an önce alınmalı ve bakanlıklar arasındaki koordinasyon doğru şekilde organize edilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

7.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, vadedilen Erzincan-Trabzon demir yolu hattına ilişkin açıklaması

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan; AKP, Trabzon halkını bir kez daha demir yolu vaadiyle oyalıyor. Sayın Ulaştırma Bakanı, Erzincan-Trabzon hattını Samsun-Sarp Projesi'ne entegre edeceklerini müjde gibi açıkladı. Oysa bu açıklama Trabzon'un yüzyıllık rüyasının bir otuz yıl daha rafa kaldırılması demektir. Daha etüt projesi 2026'da teklif edilecek, yapımı on yıllar sürecek, maliyeti 30 milyar doları bulacak bir projeyle Trabzon'u avutamazsınız. Bu hamle AKP'nin bir sonraki seçimlere Trabzon'a demir yolunu kaybettiren iktidar olarak girmemesi için kurgulanmış bir seçim manevrasıdır. Trabzon, İpek Yolu'nun kapısı olan Erzincan-Trabzon hattının derhâl ihale edilmesini bekliyor. AKP iktidarının ömrü bu hayali gerçekleştirmeye yetmeyecek ancak hemşehrilerim müsterih olsunlar, ilk seçimde iktidara geleceğiz ve Erzincan-Trabzon demir yolunu biz yapacağız.

BAŞKAN - Sayın Genç...

8.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümündeyiz. On binlerce yurttaşımızı kaybettiğimiz, şehirlerimizin ağır yıkım yaşadığı, milyonlarca insanın hayatının derinden değiştiği büyük bir felaketin yıl dönümü. Aradan üç yıl geçti, hâlâ kalıcı konutuna kavuşmayı bekleyen yurttaşlarımız var, hâlâ yaşamını yeniden kurma mücadelesi veren depremzedeler var, hâlâ sonuçlanmamış davalar var. Sorumluluğumuz, yalnızca anmak değil afetlere dirençli kentler kurmak, insan hayatını önceleyen bir kamu düzeni oluşturmak ve riskleri azaltan politikaları hayata geçirmektir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak depremin ilk gününden itibaren bölgedeydik; belediyelerimizle, örgütlerimizle, milletvekillerimizle yurttaşlarımızın yanında olduk; bugün de aynı sorumlulukla sahadayız. Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel ve büyükşehir belediye başkanlarımız şu an deprem bölgesinde, Adıyaman'da yurttaşlarımızla bir arada olmaya devam ediyorlar.

6 Şubatta yitirdiğimiz yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

9.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, saç örgüsü protestolarına ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Devlet, tüm kurumlarıyla saç örgüsüyle mücadeleye başlamış. Maalesef ki rezaletin sınırı yok, futbola kadar yayılmış bir rezaletle karşı karşıyayız. Artık ciddileşin biraz; bu ilkel tavır ne yazık ki toplumda nefreti ve ırkçılığı körüklüyor. Saç örgüsüyle mücadele yürüteceğiniz kadar toplumsal barışa yoğunlaşsaydınız şimdiye kadar büyük yollar katedilmişti. Amedspor, yalnızca bir takım değil bir mücadeledir de; ona karşı TFF tarafından uygulanan baskılar, cezalar rezaletin resmiyetidir.

Çekdar Orhan'ı PFDK'ye sevk eden anlayışa, Amedspor'a ceza kesen anlayışa sesleniyorum: Ülke futbolunu daha fazla rezil etmeyi bırakın. Saç örgüsü protestoları insanidir, bu insani tutuma cezalar yağdırmak insanlık dışıdır. Bir futbol takımından fazlası olan Amedspor'un yanındayız.

İktidara sesleniyorum: Saç örgüsünü cezalandırmayı bırakın, toplumsal barışa bakın.

BAŞKAN - Sayın Özcan..

10.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, pasaport ücretlerine ilişkin açıklaması

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2026'da ülkemiz pasaport ücretleri açıkça bir adaletsizlik belgesidir. Neden mi? Üç yıl üzeri harç ve defter bedeli 14.761 TL, aynı işlem Almanya'daki konsoloslukta 4.945 TL, İsviçre'de 6.000 TL. Sormak zorundayız: Vatandaşımız kendi pasaportunu neden kendi ülkesinde daha pahalıya alıyor? Zaten gençlerin cebi boş, barınamıyor, geçinemiyor; şimdi, bir de dünyayı görme, eğitim hakkı için 3 kat bedel isteniyor. Bu, bir ücret politikası değil hareket özgürlüğü ambargosudur. Bu, gençliğe kapıları kapatan, yönetilen bir yoksulluk rejimidir.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

11.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, küçük esnafın krediye erişimindeki yeni uygulamaya ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Esnaf nefes alamıyor, şartlar her geçen gün daha fazla zorlaşıyor. Yeni uygulamaya göre kredi çekecek esnafın vadesi geçmiş borcu olmaması gerekiyor, sosyal güvenlik prim borcu olmaması gerekiyor eğer borcu varsa ve yapılandırdıysa bu yapılandırmanın bozulmamış olması gerekiyor, ayrıca kredi başvurusu esnasında en fazla on beş gün önceye ait "Borcu yoktur." yazısının ibraz edilmesi gerekiyor. Esnafın, küçük işletmenin çığlığı ortak ve nettir. BAĞ-KUR ve SGK prim borcu krediye engel olmaktadır. 550 bin lira kredi çekecek kişiye bakıyorsunuz, 525 bin lira prim borcu çıkıyor. Borcu olmasa bu kişi neden zaten krediye başvursun? Kredi alamayan esnaf kepenk kapatıyor, piyasa kilitleniyor. SGK borcu esnafın boğazına geçirilen bir ilmik olmamalıdır, krediye erişimin önü açılmalıdır. Küçük esnaf ayakta kalamazsa ekonomi de ayakta kalamaz.

BAŞKAN - Sayın Adıgüzel...

12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun derelerindeki çakıl hırsızlığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - "Ordu'nun Dereleri" diye meşhur türkümüz var ama bir de Ordu'nun dere mafyası var. Belediye-özel firma iş birliğiyle organize çakıl hırsızlığı var. AKP'li Ulubey Belediyesi Güvenyurt Mahallesi'nde Melet dere yatağında; Fatsa Belediyesi Çalışlar, Ilıca ve Bolaman Nehirlerinde; MHP'li İkizce Belediyesi de Cüri ve Akçay Derelerinde şirketlerle beraber çakıl hırsızlığı yapıyorlar, derelere hoyratça saldırıyorlar. Hırsızlık, arsızlık boyutuna vardı çünkü bölgede sel olunca Sayın Cumhurbaşkanı "Karadeniz'in derelerine kimse girmeyecek." dediği hâlde, genel başkanlarını bile dinlemeyen bir arsızlık var. Süleyman Soylu imzasıyla yanlışı belgelenen ve yargı sürecinde olan Ulubey Belediye Başkanının arsızlığı var. Kanuna karşı geliyorlar, Cumhurbaşkanına karşı geliyorlar, milletin malına çöküyorlar. Bu soyguna derhâl son verin, devlet aklı ve nizamı galip gelsin.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu Üyesi İstanbul Milletvekili Feti Yıldız'ın açıklamasına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bilindiği gibi, dün Millî Birlik, Dayanışma ve Kardeşlik Komisyonumuzun rapor tanzim heyeti 5'inci toplantısını yaptı. Toplantı sonrası MHP temsilcisi Sayın Feti Yıldız, partileri tarafından sürekli gündeme getirdikleri İmralı'daki PKK elebaşı için umut hakkı konusunda "Komisyona katılan tüm siyasi partiler uzlaştık." diyerek 51 üyeli asıl Komisyonun iradesine ipotek koymuş, ihsasıreyde bulunmuştur. Bu, doğru bir yaklaşım değildir. Rapor taslağı komisyondaki tüm üyelere dağıtılmadan ve sonuçlanmadan bu gibi açıklamalar yapmak teamüllere de aykırıdır. Öyle anlaşılıyor ki İmralı'da resim vermeye cesaret edemeyenler, sözde umut hakkı fırsatını dayatarak demokratlıklarını ispatlama peşindedirler. PKK'lı teröristlerin saldırı sonrası umutları sönen şehit yakınlarımız ve asil Türk milleti bunu mutlaka not edecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

14.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye Büyükelçisi Tom Barrack'a ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye Büyükelçisi Tom Barrack Epstein dosyalarında adı geçen şaibeli bir isim. Belgeler de ortada. Epstein ona "Senin ve çocuğun fotoğraflarını gönder, yüzümü güldür." diye yazıyor. Çocuk istismarcısı bir canavarın bu talebi karşısında susulur mu? Barrack bugün ülkemizde elini kolunu sallayarak geziyor, bölgemizi karıştırıyor. Bu adamın burada olması evlatlarımızın masumiyetine hakaret, milletimizin vicdanına darbedir. Biz çocuklarımıza canımızı veririz. Susarsak yarın torunlarımıza ne diyeceğiz? Çağrımız nettir: Barrack hemen istenmeyen adam ilan edilmelidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak en kısa zamanda bu şahsın sınır dışı edilmesi yönünde ortak bir bildiri yayınlayalım, çocuklarımızı korumak için ayağa kalkalım; susmak suç ortağı olmaktır. Allah evlatlarımızı korusun.

BAŞKAN - Sayın Ocaklı...

15.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, 3'üncü yılında 6 Şubat bu ülkenin hafızasına bir acı ve utanç günü olarak maalesef yerleşti. 53 bin insanımız soğukta, karanlıkta yardım beklerken hayata gözlerini yumdu. Bu, sadece bir deprem değil aslında ihmalin, sorumsuzluğun ve yılların yanlış politikalarının yarattığı bir felaketti. Enkaz altında kalan çocuklar yardım çığlığı atarken saatlerce, günlerce seslerini duyan olmadı. O binalar yıkıldı çünkü denetlenmemişti; insanlar öldü çünkü imar aflarıyla ölüm meşrulaştırıldı ve buna "kader" demek gerçeği inkâr etmektir. Aradan bu kadar zaman geçti ama acı dinmedi; depremzedeler hâlâ konteynerlerde, hâlâ belirsizlik içinde yaşıyorlar; adalet bekleyen ailelerin feryadı bu Meclisin duvarlarına çarpıyor ve geri dönüyor. Bu kürsüden bir kez daha söylüyoruz: Bu ölümler kader değil cinayettir, sorumlular yargılanmadan yaralar sarılmış sayılmaz.

BAŞKAN - Sayın Dindar...

16.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'daki su kesintilerine ve Van Büyükşehir Belediyesi kayyumuna ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'ın merkezinde on günü aşkın süredir sular kesik, VASKİ'den, kayyumdan bir açıklama yok. On yıldır belediyemizi gasbeden kayyum zihniyeti Vanlılara ülkenin en pahalı suyunu satıyor. Bu yıl suya yüzde 103 zam yaptılar ama sular hâlâ kesik ve akmıyor. Lokantalar, restoranlar, kafeler başta olmak üzere halkımız taşıma suyla işini görmeye çalışıyor. Kayyum, Van Büyükşehir Belediyesini ve VASKİ'yi borç, kredi ve talan merkezine dönüştürmüş durumdadır. Halkımız yol, su, kanalizasyon, çevre temizliği gibi temel belediye hizmetlerini bile alamıyor. İktidar Van halkını bu şekilde ikna edeceğini düşünüyorsa çok yanıldığını söyleyelim. Yerel seçimlerde 14-0 karar veren Van halkı genel seçimlerde de AKP'yi tabela partisi yapacaktır. Elinizi halkın iradesinden, suyundan, ekmeğinden çekin diyoruz.

BAŞKAN - Sayın İnce...

17.- Niğde Milletvekili Cumali İnce'nin, 6 Şubat depremlerinde hayatını kaybedenlere ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Niğde'yi teşrif edişinin 92'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

CUMALİ İNCE (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve asrın felaketi olan depremde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 5 Şubat 1934'te Niğde'mizi teşrif edişinin 92'nci yıl dönümünü gurur ve minnetle anıyoruz. Niğde, Millî Mücadele yıllarında cephe gerisinde sergilediği dirayetle cumhuriyetimizin sarsılmaz dayanaklarından biri olmuştur. Atatürk'ün "Benim

Niğde'ye karşı alakam büyüktür. Niğde millî zaferin kazanılmasına en büyük dayanaklarımızdan biriydi." sözleri bu vatanseverliğin tarihî nişanesidir. Niğde bağımsızlık azminin, millî şuurun ve cumhuriyet iradesinin müstesna bir temsilcisidir. Aynı ruh...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aslan...

18.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, seçmeli din derslerinin Hristiyan öğrenciler için fiilen zorunlu hâle getirildiğine ilişkin açıklaması

GEORGE ASLAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İlkokul, ortaokul ve liselerde okutulan din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinin saatleri her geçen yıl artırılırken seçmeli din dersleri de fiilen zorunlu hâle getirilmektedir. Bu uygulamaya maruz kalan bazı Hristiyan öğrencilerin velileri bizi aramaktadır. Bu sorunu Millî Eğitim Bakanlığına ilettik ve bazı öğrencilerin yaşadığı mağduriyet giderildi ancak sorun, yalnızca birkaç ailenin değil Türkiye'de yaşayan bütün Hristiyan öğrencilerin karşı karşıya kaldığı genel bir sorundur. Bu nedenle "seçmeli ders" adı altında Hristiyan öğrencilere din derslerinin dayatılması uygulamasına son verilmelidir. Öğrencilerin bu derslerden muaf tutulmaları ya da bu dersler yerine farklı alanlardan ders seçebilmelerine imkân sağlanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun.

19.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 6 Şubat 2023'te yaşanan deprem felaketinin 3'üncü yılına ve bugünkü Genel Kurul çalışmalarının ortak bir uzlaşı içerisinde bu gündeme hasredilmesine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 5 Şubat 2026, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu haftaki çalışmamızın son günü. Bütün siyasi parti gruplarıyla ortak bir uzlaşı içerisinde bugünkü Genel Kurul çalışmalarımızı, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanmış olan üç yıl önceki deprem felaketinin yaralarının sarılması, yapılan, yapılamayan işlerle ilgili bir genel değerlendirmeye, ilgili konulara hasretmiş bulunuyoruz. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konuda oluşan bu iradenin, topyekûn bütün siyasi partilerin -grubu olan, olmayan- temsil edilen tüm siyasi partilerin deprem yaralarımızın sarılmasıyla ilgili bir dayanışma duygusunu ortaya koyması açısından son derece kıymetli ve önemli olduğunu düşünüyorum.

Evet, üç yıllık bir süreç geçti. Elbette bu süreç içerisinde milyonlarca vatandaşımızın çözülen, sarılan yaralarının yanında hâlâ çözülemeyen devasa sorunlarıyla karşı karşıya olduğumuzu kabul ederek belki de depremi konuşmamız lazım. Bu "11 ili ayağa kaldırdık." gibi zafer türküleriyle açıklanabilecek bir süreç değil çünkü üç yıllık süreye rağmen, hâlâ, devasa sorunların varlığını bilmeden, görmeden, 86 milyondan saklayarak sanki yokmuş gibi davranırsak o 11 ili kendi kaderlerine terk etmiş ve sorunların tamamı çözülmüş gibi bir algıyla karşı karşıya bırakırız. Böylece o 11 ilde hâlihazırda yaşamakta olan insanlar unutuldukları, kendilerinin düşünülmediği gibi bir duyguya kapılmış olurlar, dolayısıyla bu konuda son derece dikkatli olmamız gerektiğini ifade ederek başlamak istiyorum.

Nedir o sorunlarından en önemli olanları? Konuta erişim sorunu hâlâ ciddi bir sorun olarak önümüzde duruyor çünkü hâlâ binlerce vatandaşımız aradan geçen otuz altı aya rağmen konteyner kentlerde yaşamakta. Hatay gibi kentlerde 150 bini, Adıyaman, Malatya, diğer illerde binleri aşan kişilerin hâlâ konteyner kentlerde, kışın bu zor şartlarında yaşamaya çalıştıklarını görüyoruz ki otuz altı aylık bir süreçte, konteyner kentlerdeki yaşamın aileler, çocuklar için, yaşlılar için son derece zor ve meşakkatli olduğunu bilerek ve bir an önce, bu konteyner kentlerde kalan hiçbir vatandaşımızın olmadığı, herkesin konuta erişebildiği bir süreci beraber başarmak zorundayız. Dolayısıyla, ifade ettiğim gibi, bu konuta erişim sorunu, bu binlerce vatandaşımızın hâlâ konteyner kentlerde yaşama zorunluluğu "11 ili ayağa kaldırdık." sözleriyle örtülemez, pas geçilemez büyük bir sorun olarak önümüzde durmaktadır.

Bir diğeri, gelecek kaygısı ve belirsiz bir ortam. Evet, depremden dolayı binlerce, milyonlarca insanımız, bu 11 ilden varını yoğunu terk ederek belki başka şehirlere göç etmek zorunda kaldı ama bu kentlerde hâlâ yaşamın normale dönmemiş olması, hâlâ belirsizliğin ve gelecek kaygısının ortadan kalkmamış olması sebebiyle tekrar geriye göç ve geriye dönüşle ilgili ciddi rakamlara ulaşamadığımızı da net olarak ortaya koymamız lazım. Dolayısıyla o bölgede gidermemiz gereken sorun ve kaygılardan bir tanesi de gelecek kaygısı ve bu belirsiz ortamın ortadan kaldırılmasıyla ilgili devlet ve millet olarak mutlaka adımlar atmamız gerektiği ortadadır.

Bir diğer husus, bu illerimizden Maraş gibi, Antep gibi belli illerimizin özellikle aynı zamanda sanayi kentleri olduğunu, ciddi üretim merkezleri olduğunu görmemiz lazım. Bu illerimizde sanayi ve üretim altyapısının çökmüş olması, bunların henüz hayata geçirilmemiş olması ve bu sanayi kuruluşlarına yeterince destek sağlanamamış olmasından dolayı şehrin sanayi ve üretim altyapısının da hâlâ üretime yeterli manada katkı sağlamak için devreye alınamadığını net olarak biliyoruz.

Dolayısıyla, bir diğer gidermemiz gereken ve "11 ili ayağa kaldırdık." sloganı, zafer türküsüyle örtülemeyecek olan bir sorun da sanayi altyapımız ve üretimdeki eksikliklerdir.

Bir diğeri de mücbir sebep. Mücbir sebeple, evet, o bölgede yaşayan vatandaşlarımızın özellikle kamu kurumlarına ve kamu bankalarına olan borçları bir şekilde ertelendi, yapılandırıldı ama kasım ayından itibaren bu süre de sona erdi ama hâlâ kendi üretim tesislerine dönemeyen, kendi iş yerine dönemeyen binlerce esnafımızın olduğu bir deprem bölgesi gerçeğiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, bunların borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili, özellikle teminat ve yapılandırmayla ilgili ağır koşulların kaldırılması gerektiğini de bir kez daha önemli bir sorun olarak buradan ortaya koymuş olalım.

Kentsel dönüşümde, orada Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yapmış olduğu hızlı müdahalelerin mülkiyet hakkına ve hak kayıplarına yol açmaması gerektiğiyle ilgili de bu konunun tekrar üzerinde durmak lazım çünkü burada da ciddi itirazların meydana geldiğini hep beraber görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Son, izninizle toparlayayım Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Beş dakikayla sınırlandıracağımızı ifade etmiştik, onun için toparlayarak bitireyim.

Evet, depreme hazırlıkla ilgili çok önemli bir şey. Evet, bu 11 ilimizde yapılan çalışmaları önemsemekle birlikte ülke olarak deprem kuşağında yer alan bir ülkeyiz. Başta beklenen İstanbul depremi olmak üzere çok önemli şehirlerimiz deprem riskiyle karşı karşıya. Bu konuda da maalesef, Hükûmet ve yerel yönetimlerin polemiklerinden öte bir sonuç alamadığımız bir gerçekle karşı karşıyayız. Yarın çok geç olabilir. Allah korusun, bir saniye sonra, bir dakika sonra gerçekleşecek bir İstanbul depremi geç olmuş olmaz ama orta vadede on, yirmi, otuz yıl sonra gerçekleşecek bir deprem de çok geç meydana gelen bir deprem olarak algılanmaz. Bu gerçekle kentlerimizi depreme hazırlamayla ilgili hükûmet ve belediyeleri de kapsayan bir master plan ortaya koymamız gerektiğini ifade ederek tekrar 6 Şubat 2023 depreminde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza başsağlığı diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edebilirsiniz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Antalya Milletvekili Sayın Uğur Poyraz'da söz.

Buyurun Sayın Poyraz.

20.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, 5 Şubat 1996 ve 5 Şubat 1998 tarihlerinde şehit olanlara, ortak bir kararla bugün Genel Kurulun deprem gündemiyle toplanmasına ve gündemdeki "umut" kavramına ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımız; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 5 Şubat ve burada şehitlerimizi anmak istiyorum. 5 Şubat 1996 yılında bölücü terör örgütü tarafından Ağrı'da şehit edilen tankçı Asteğmen Lokman Cansız'ı, 5 Şubat 1998 yılında bölücü terör örgütü tarafından Mardin Nusaybin'de şehit edilen Piyade Üsteğmen Osman Karadoğan'ı, 5 Şubat 1998 yılında yine Mardin Nusaybin'de şehit edilen Piyade Er Ömer Taş'ı ve 5 Şubat 1998 yılında bölücü terör örgütü tarafından Kahramanmaraş Nurhak'ta şehit edilen Piyade Çavuş Tuncay Özdemir'i rahmet, saygı ve hürmetle anıyorum.

Evet, bugün, değerli grupların, değerli siyasi parti gruplarının, değerli Grup Başkan Vekillerinin dün ve bu hafta boyunca ortak kararıyla bugün deprem gündemiyle bir toplantı tertip edildi Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında. Onun için tüm siyasi parti gruplarına ve onların bu haftaki nöbetçi Grup Başkan Vekillerine ve Genel Başkanlarına teşekkürlerimi iletiyorum.

Birazdan değerli hatiplerimiz -konuşma süresinde- depreme ilişkin ve 6 Şubat depreminin bizde bıraktığı yaralar, ondan önceki ihmaller, sonrasında yapılmaya çalışılanlar ve bundan sonraki gelecek depremle ilgili, depreme ilişkin endişelerimizi besleyen kaygılarımızı ve önerilerimizi dile getirecekler.

Bu vesileyle, dünden beri gündemi meşgul eden "umut" kavramı üzerine birkaç hususu dile getirmek istiyorum. Umut, duygusal inanç ve geleceğe dair güven duygusunu barındıran bir kavram. Ümitse gelecekten beklenti. Bugün 85 milyon, bir arada, bir millet olma şuurunda ve bilinci içerisinde, bu topraklarda, birçok felakete rağmen omuz omuza, sırt sırta, kol kola o felaketlerin üstesinden gelme mücadelesini verdi. Başta Kurtuluş Harbi'nde ve devamında bu coğrafyanın üzerindeki bütün hesaplarda bu ülkenin tüm yurttaşları birlikte hareket ettiler.

Geldiğimiz noktada, 21'inci yüzyılda, 2026 yılında hâlâ 360.455 vatandaş konteyner kentlerde yaşıyor, bunların umuda ihtiyacı var. 16 milyon 997 bin emeklinin mahkûm edildikleri hayatlarında umuda ihtiyaçları var. En düşük emekli aylığı alan 4 milyon 917 bin vatandaşımız yokluğun, yoksunluğun ve yoksulluğun kıskacında, umuda ihtiyaçları var. 9,5 milyon insan asgari ücret cenderesinde, umuda ihtiyaçları var. 24 milyon dosya icra dairelerinde, her bir evin üzerinde kâbus gibi. O evlerde, o hanelerde o babaların, o annelerin umuda ihtiyacı var. 5 milyon 325 bin kamu çalışanının yer ve yetki teminatı konusunda umuda ihtiyacı var. 1,5 milyon genç lisans, yüksek lisans ve doktorada öğrenci affı bekliyor, umuda ihtiyaçları var. 20 bin memur disiplin affı bekliyor. Türkiye'de son yirmi beş yılın içerisinde hâlâ bir memur disiplin affı gelmedi ve -bunların hepsi- FETÖ terör örgütünün devlette en etkin ve yetkin olduğu dönemde sicilleri bozulan kamu görevlilerinden bahsediyorum. Ama biz, bir buçuk yıldır 50 bin insanın katili terörist Abdullah Öcalan'la ilgili bir "umut hakkı" kavramı üzerinden gerek Parlamentoda gerek basında bu konuyu tartışır, bu konuyu meşrulaştırır ve bu konuyu millete âdeta alıştırır hâle geldik. Buna ilişkin tartışmaların odağında her seferinde Kürtler ve Türkler üzerinden bir tanımlama yapılıyor, oysa biz bunu her zaman "millet" olarak tanımladık, millet gerçeği üzerinden değerlendirdik, hâlâ da o çizgi üzerindeyiz. Dolayısıyla bizim umut olmamız gereken, devletin umut olması gereken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin umut olması gereken -biraz önce söylediğim gibi- 20 bin memurdur, 85 milyon vatandaştır, 1,5 milyon öğrencidir, 360.455 vatandaştır konteynerlerde yaşayan. Parlamentonun umut olması gereken, devletin umut olması gereken büyük Türk milletidir; kendi yurttaşıdır, vatandaşıdır. Türkiye Cumhuriyeti devletini bölmek, anayasal düzeni ortadan kaldırmak için fikir, amaç ve eylem birliği içerisinde hareket etmiş, terör örgütünü kurmuş, yönetmiş, infaz emirleri vermiş, bu iddiayla tutuklu, Türkiye'ye teslim edildikten sonra yargılanıp cezalandırılmış bir mahkûma umut olmak ne Parlamentonun ne Türkiye Cumhuriyeti devletinin ne de bu ülkenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - ...yurttaşlarının vermiş oldukları helal ve meşru oyla siyaset yapan parlamenterlerin, mebusların önceliği, gerçeği ve doğrusu olamaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun lütfen.

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yıl dönümüne ve Osman Bölükbaşı'nın vefatının seneidevriyesine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekilleri, bugün, 6 Şubat depremlerinin yıl dönümünün milletçe yüreğimizde bıraktığı sızıyı bir kez daha hissederek söz aldım. 6 Şubat bizim için sadece bir tarih değil boğazımızda düğümlenen hıçkırığın adıdır. Bazı acılar vardır takvim yaprakları ne kadar değişirse değişsin yürekteki tarihi hep aynı kalır. Üzerinden zaman geçti ama o gece yarım kalan hikâyelerin, babasız kalan evlatların, evlatsız kalan anaların sızısı ilk günkü gibi tazedir. O gün kaybettiğimiz canlarımızı rahmetle anıyor, geride kalan ailelere sabır, depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza metanet diliyorum.

Bu acı yalnızca bir tarihe yazılmadı, şehirlerimizin hafızasına, ailelerimizin hayatına, milletimizin vicdanına kazındı. Gidenleri geri getiremeyiz, hatıralarını geri getiremeyiz. Bu büyük acının bize yüklediği bir sorumluluk vardır; depremi sadece anmak değil depremle mücadeleyi bir devlet politikası, bir millet kararlılığı hâline getirmek çünkü deprem bir tabiat hadisesidir, olabilir ama ihmal kader değildir, tedbir tercih değil mecburiyettir.

Depremle mücadele bir parti programı değil bir devlet politikasıdır, bir millî güvenlik meselesidir. Bu mücadeleyi iki ana eksende, deprem öncesi hazırlık ve deprem sonrası müdahale olarak akılla, bilimle, seferberlik ruhuyla ve vicdanla yürütmek zorundayız.

Depremle mücadelede en kritik safha, deprem olmadan önceki safhadır çünkü can kaybını azaltan, deprem anındaki şans değil deprem öncesinde yapılan hazırlık düzeyi ve yapı güvenliğidir. Birinci öncelik, sağlam zeminde doğru projelendirme ve kurallara uygun inşaattır. İkincisi, kâğıt üzerindeki mevzuatı sahaya indiren etkin denetim ve caydırıcı yaptırımdır. "Yaptık oldu" anlayışı "depremde yıkıldı oldu"ya dönüşür; buna razı olamayız.

Depremle deprem öncesi mücadelenin bir diğer önemli başlığı kentsel dönüşümdür. Riskli yapı stokunu azaltmak sadece bir şehircilik işi değil millî güvenlik ve kamu düzeni meselesidir. Dönüşüm, planlı, adil ve şeffaf yürümeli, vatandaşımızı mağdur etmeden, rant tartışmalarına kurban etmeden hızlandırılmalıdır. "Rantsal dönüşüm" diyerek projeleri durduranlar, baltalayanlar, mahkemelerde süreci tıkayanlar aslında neye engel olduklarını 6 Şubatta acı bir şekilde anlamış olmalıdırlar.

Bu süreçte üç temel ilke takip edilmelidir: Zemin yapı uyumu, denetim seferberliği, altyapı yatırımlarıyla depreme hazırlık. Depreme hazırlık sadece mimari bir kaygı değil aynı zamanda kültürel bir meseledir. Okullarda, kamu kurumlarında ve mahalle ölçeğinde tatbikatlar düzenli olmalıdır. Ailelerin acil durum planı, çantası, iletişim yöntemi her evin rutini olmalıdır. Bu aşamada afet bilincini broşürle değil süreklilikle yerleştirmeliyiz ve içselleştirmeliyiz.

İkinci başlığımız, deprem sonrası yani kriz yönetimi ve ihya sürecidir. Afet anında saniyeler ömür demektir. 6 Şubatta gördük ki devletin refleks hızı, vatandaşın nefesidir. Deprem sonrası stratejimiz ve hedefimiz, afet müdahale planını dünyanın en hızlı işleyen sistemi hâline getirmektir. Bunun için, lojistik depolarımızın sayısı artırılmalıdır. Arama kurtarma ekiplerimizi hem sayıca hem teknolojik donanım olarak güçlendirmeliyiz. Haberleşme altyapımız kesintisiz iletişim sağlayacak şekilde yapılandırılmalıdır. Deprem sonrası mücadele, hayatı yeniden ayağa kaldırmaktır. Kalıcı konutlarla birlikte, okul, aile sağlık merkezi, ulaşım, ticaret alanları, altyapı ve istihdam adımları entegre düşünülmelidir çünkü şehir, betonla değil insanla kurulur. Devletimiz 6 Şubat sonrasında bu sınavı başarıyla vermiştir, vermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen, süreyi beş artı üç yapacağız.

Devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sözlerimi toparlarken şunun altını çizmek istiyorum: Tedbir tevekküle mâni değildir, bilakis tedbir bizatihi tevekkülün ilk şartıdır.

6 Şubatı anarken bir yandan da şu gerçeği açıkça ifade etmek zorundayız: Türkiye bir deprem ülkesidir. O hâlde, bizim de görevimiz, günü kurtaran değil yarını güvenceye alan bir anlayışı hâkim kılmaktır. Bu mücadelede, bilimin ve mühendisliğin sesini kısmadan, denetimi göstermelik yapmadan,

kentsel dönüşümü ertelemeden, afet yönetimini kurumlar arası çekişmeye kurban etmeden, tek yürek ve tek hedef hâlinde yürümek mecburiyetindeyiz.

6 Şubatın yıl dönümünde, yitirdiğimiz bütün insanlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Allah, milletimizi bir daha böyle acılar yaşamaktan muhafaza eylesin diyorum.

Sayın Başkan, son olarak 6 Şubat günü, Türk siyasetinin unutulmaz siması, meydanların gür sesi "Anadolu Fırtınası" ünvanıyla maruf Osman Bölükbaşı'nın vefatının seneidevriyesidir. Merhum Bölükbaşı sadece siyasi bir figür değil Anadolu irfanının azimle birleştiği eşsiz bir hikâyedir. O, o yıllarda Kırşehir Mucur'a, günümüzde ise Nevşehir Hacıbektaş'a bağlı olan Hasanlar köyünde başlayan hayat yolculuğunu İstanbul Erkek Lisesine ve oradan Fransa Nancy Üniversitesi Fen Fakültesi matematik bölümüne kadar taşıyan bir münevverdir. Bölükbaşı matematikçi zekâsını hazırcevaplığı ve tavizsiz dürüstlüğüyle harmanlamış, inandığı doğruları her kürsüde cesurca haykırmıştır. O, Türk milliyetçiliğinin siyasi teşkilatlanma tarihindeki mihenk taşlarından da biridir. Millet Partisi ile partimizin tarihsel köklerini oluşturan Cumhuriyetçi Millet Partisi ve Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinin kurucusu olmuş, bu kutlu çatılar altında Genel Başkanlık görevini ifa etmiştir.

Merhum Bölükbaşı siyasi mücadelesinin rotasını bizzat şu sözlerle çizmişti: "Ben, Anadolu'nun boz toprağının uşağıyım. Sarayım çalı dibidir. Siyasette davam, hayattan nasibini almamış, benzi sarı ve boynu büküklerin davasıdır." Onun ortaya koyduğu millî duruş ve tavizsiz vatan sevgisi, bugün mensubu olmaktan onur duyduğumuz Milliyetçi Hareket Partisinin siyasi çizgisini besleyen pınarlardan biri olmuştur. Bu vesileyle, milletimizin gönlünde taht kuran, siyasi ahlak ve fazilet timsali merhum Osman Bölükbaşı'nı saygıyla ve rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Kars Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun lütfen.

22.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 6 Şubat depremlerinin 3'üncü yılına ve depremzedeler adına yapmak istediği çağrıya ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, yarın 6 Şubat ve onun bir gün öncesindeyiz ve hepimiz biliyoruz ki 6 Şubatta aslında zaman durdu ve 6 Şubatın üzerinden üç yıl geçmesine rağmen ne acısı dindi ne yası bitti ne de aslında yapılması gerekenler yapılıp bir nebze de olsa 6 Şubattan sonra yaşama tutunmaya çalışanların yaraları sarıldı, acıları dindirildi.

Ben, bir kez daha buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, 6 Şubat depreminde yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğimi ve o büyük acıyı yüreğimizde hissettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Evet, aslında, on binlerce insanın depremden değil ihmal, rant ve denetimsizlik sonucu öldüğünü hepimiz biliyoruz. Bunu kitaplardan okumadık, raporlardan öğrenmedik, birilerinden duymadık; bizzat o enkazların başındaydık, bizzat o enkazların başında çığlıkları duyduk, gelmeyen yardımları gördük ve günlerce insanların enkazların başında nasıl bir yaşam savaşı verdiğine, hayatta kalanların bir şekilde o karda, o kışta, hava sıcaklıklarının eksi 20'leri bulduğu mevsim koşullarında nasıl sığınacak bir yer aradığına da bizzat kendi gözlerimizle tanıklık ettik. O anlamıyla buna bir "afet" demek çok hafif kalır; bu, büyük bir siyasal yıkımdı; devletin kurumlarının çöktüğünü, içinin boşaldığını, insan yaşamının hiçe sayıldığını hepimize gösteren aslında çok büyük bir felaketti. Üzerinden üç yıl geçti, nelere tanık olmadık ki? Kızılayın çadır sattığına, Kızılayın kan sattığını, AFAD'ın gelmediğini, yurt dışından gelen ekiplerin oraya sevk edilmediğini, hastanelerin, daha yepyeni yapılan hastanelerin çöktüğünü, hizmet dışı kaldığını, büyük büyük vaatlerle söylenen, "Duble yollar yaptık, otoyollar yaptık." denilen şeyde otoyolların çöküp aslında kentlere, şehirlere ulaşımın engellendiğini gördük. Adıyaman'da, Çelikhan'da, dağ köylerinde insanlara yardım gitmediği için, oradaki koşullar nedeniyle insanların yaşamını soğuktan donarak yitirdiğini bizzat dinledik ama bütün bunları biz dinledik, biz anladık, biz acısını duyduk. Ne yazık ki bu konuda sorumlu olanlar gerçekten sorumluluklarının gereğini

yapmadılar; tek bir yetkili istifa etmedi, tek bir bakan özür dilemedi, tek bir Hükûmet yetkilisinden "Bu konuda eksik kaldık, bunu da yetersiz yaptık. Bir insan bizim yetersizliğimizden dolayı yaşamını yitirdiyse üzgünüz, özür diliyoruz, affımızı istiyoruz." cümlesini ne yazık ki duymadık. Şimdi, "Asrın felaketini asrın destanına çevirdik." diyorlar. Ne kadar acı bir şey değil mi? Resmî rakamlara göre 50 bin insanın öldüğü ama aslında çok daha fazla insanın öldüğünü bildiğimiz bir felaketin üzerinden destan yazılmaya çalışılıyor. Bu, destanı yazılacak bir mesele midir; ben herkese bu soruyu sormak istiyorum.

Üç yıl sonra hâlâ konteyner kentler devam ediyor, üç yıl sonra hâlâ yoksulluk devam ediyor. Bölgedeki, deprem bölgesindeki özellikle esnafa, bütün o yoksulluk girdabına rağmen hiçbir şekilde yardım kendisine ulaşamıyor, siftah yapamıyor. Okul sorunundan tutalım, barınma sorununa kadar her türlü sorun yerli yerinde duruyor. "Anahtar teslim ettik." denilen konutlarda yaşanan eksiklikleri bugün saymaya başlasak herhâlde akşama kadar bizlere zaman yetmeyecektir ama bütün bunlara kulaklar kapalı. Yarın orada tumturaklı sözler söylenecek, teslim edilen binaların sayıları anlatılacak ama o binaların aslında gerçekten yuva olmadığını, gerçek anlamda tamamlanarak hak sahiplerine verilmediğini, insanların çok büyük borçlar altına konulduğunu, rezerv alan nedeniyle insanların mülkiyet hakkının gasbedildiğini, tarım alanlarının yok edildiğini, hayvancılığın bölgede bittiğini, molozlar nedeniyle, asbest nedeniyle insanların büyük bir kanser riski tehdidiyle baş başa kaldığını biz iktidardan duyamayacağız. Bu konuda alınmış tek bir önlemi, ne yazık ki, dinleyemeyeceğiz. Tarım alanlarına TOKİ binaları diktiler. Gelecek depreme davetiye çıkardılar, zemin etütleri yapmadan binaları getirip üst üste koydular. Şimdi, binaların sayılarıyla övünüyorlar. "Peki, o binalar gerçekten depreme dayanıklı mı, zemin etütleri yapıldı mı, gerçek anlamda, o kentte yaşayan insanlar bir daha korkusuzca o evlerde yaşayabilecekler mi?" sorularıysa ne yazık ki yanıtsız kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Peki, sadece bu mu? Depremde uzuvlarını kaybeden, engelli bir hayatı yaşamak zorunda kalanların gerçek anlamda rampasız konteynerlere, rampasız okullara, rampasız bir kentte, engelliler için erişimi olmayan bir kentte yaşamaya mahkûm edildiğine dair biz iktidardan bir cümle duyacak mıyız? Ne yazık ki bunu da duymayacağız. O anlamıyla açık ve net söyleyelim, bütün bunları, gerçekten depremde yaşanan eksiklikleri önüne koyan -ki burada bir komisyon da kuruldu, tuğla gibi raporu da var- buradan dersler çıkaran, bütün bir ülkeyi, deprem kuşağında olan bu ülkeyi depreme hazırlayan, kurumlarını buna göre organize eden, içini dolduran, seferber eden bir anlayış yerine ne yazık ki depremi bir fırsata, bir ranta çevirmeye çalışan bir anlayışın, bir aklın hâlâ geçerli olduğunu görüyoruz. O anlamıyla açık ve net söyleyelim: Her yönüyle deprem ülkenin üzerine çöktü. Bu depremin altında kalan devletin kurumlarının bizzat kendi ve iktidarın bizzat kendidir. Bizi deprem öldürmedi, halkımızı deprem öldürmedi; alınmamış önlemler öldürdü, deprem kuşağında olan bir ülke olmamıza rağmen getirilen imar afları, kaçak katlara getirilen imar afları öldürdü; bunu bütün dünya da biliyor, bütün Türkiye halkları da biliyor. Özellikle de kentin hafızasının yok edilmesinin; Hatay'da, Antakya'da kadim binlerce yıllık medeniyetin yok edilip ucube binaların üst üste konulmasının; bir kültürün, bir hafızanın yok edilmesinin de ayrıca içimizi parçaladığını ifade etmek istiyorum ve buradan, acının üstünü örten, acıdan rant devşiren değil, acıdan gerçekten destanlar çıkaran değil; acıyı gerçekçi kılan, acıyı paylaşan, ihmalleri gören ve bu ihmallere göre de önlem alan bir anlayışın ortaya konulması gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istiyorum. Evet, bugünden itibaren bütün milletvekili arkadaşlarımız, Eş Genel Başkanlarımız deprem bölgesinde olacaklar, anmalarda olacaklar; 04.17'de kent meydanlarında meşaleler yakarak yitirdiklerimizi, yitirdiğimiz o güzelim insanları anacağız ama bütün bu anmaları yaparken her zaman "Gelecek bir depreme bu ülke hazır mı? Gelecek bir depreme bu ülkenin kurumları hazır mı?" sorusunu da sormaya devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Bugün aslında söylenecek çok şey var ama şunu söyleyeyim: Ben depremde Doğanşehir'deydim, yaklaşık yirmi gün kaldım deprem bölgesinde, bizzat Doğanşehir'de ve onun beldelerinde kaldım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Herkesin söylediği ve AKP'ye oy verenlerin de başka partilere oy verenlerin de söylediği bir şey vardı: "Biz bu ülkenin yurttaşı değil miydik? Biz yıllarca devlete vergi verdik, biz yıllarca üzerimize düşen ne varsa onu yerine getirdik. Bugün biz enkazın altındayız ama yardımımıza koşan yok, devlet yanımızda yok." Bu sözü bizzat yüzlerce insandan duyduğumu buradan ifade etmek istiyorum ve buradan da onlar adına bir çağrı yapmak istiyorum: Bir sonraki depremde enkaz altında bırakmayacağımız bir sistemi hep beraber inşa edelim, sorumlu davranalım ve Meclis bu sorumluluğun en önemli paydaşıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır'da söz.

Buyurun.

23.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 5 Şubat 1937 tarihinde laiklik ilkesinin Anayasa'ya girmesine, Anayasa Mahkemesinin 2019 seçimleriyle ilgili bugün verdiği karara, dün açıklanan Ekrem İmamoğlu'yla ilgili iddianameye, Aziz İhsan Aktaş dosyasına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubatı birazdan kürsüden uzun uzun konuşacağız.

Ben sözlerime, 5 Şubat 1937, laiklik ilkesinin Anayasa'ya girdiği tarihle başlamak istiyorum: Ulu Önder'imiz, kurucumuz, ülkemizin kurtarıcısı Gazi Mustafa Kemal Atatürk laiklik ilkesini o tarihte sadece ülkemize değil tüm dünyaya armağan etmiştir çünkü laiklik sadece bir hukuk maddesi, Anayasa maddesi değildir; laiklik tarafsızlığı, bilimi, aklı, çağdaş bir devlet yönetimini ifade etmekteydi.

Bakın, değerli arkadaşlar, dibimizdeki, Orta Doğu'daki ülkeler, 1980'li yıllardan sonra bu ilkeden, demokrasiden uzaklaştıktan sonra bir İsrail gerçeği çıktı ve bugün Filistin zulmünü yaptı ve birçok ülke felakete gitti. O yüzden, laikliğe sıkı sıkıya sarılmalıyız. Devleti millet, halk, bu ülkenin yurttaşları dışında hiçbir yapıyla ilişkilendiremeyiz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun örneklerini gördük, 15 Temmuzda gördük. Bu güzel devleti bir yapıya teslim ettiler. Ne oldu? Bu Meclisi bombaladılar. 3 bin hâkim terörist sıfatıyla yargılandı. Hiç gerek yok; sağcı olsun, solcu olsun, muhafazakâr olsun ama bu ülkenin gençlerine teslim edelim devletimizi; onları hâkim yapalım, savcı yapalım, kaymakam yapalım, rektör yapalım; tek bir kıstas yeter, vatansever olsun, ülkesini sevsin, tarafsız bir şekilde bu görevi yapsın. Hiç kimseden, hiçbir tarikattan listelerle hâkim, savcı, kaymakamlar atamayalım. Geçmişten ders alalım, 15 Temmuzdan ders alalım, Orta Doğu'nun ortasındaki IŞİD barbarlığından ders alalım. O yüzden, sadece Türkiye Cumhuriyeti, bizler, yurttaşlar değil, tüm parlamentolar, tüm devletler o büyük lider Atatürk'ün bizlere armağan ettiği laikliğe sıkı sıkıya sarılmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, Anayasa Mahkemesi bugün bir karar verdi. 2019 seçimlerinde devletin haber ajansı Anadolu Haber Ajansının akşam saat 23.20'de seçim sonuçlarının yüzde 98'i açıklanmışken yayını durdurmasını bir hak ihlali olarak gördü, seçime müdahale olarak gördü.

Bakın, dün de bir iddianame açıklandı, utanarak söylüyorum; Sayın Ekrem İmamoğlu'nun casusluk dosyası. Değerli milletvekilleri, güya "2019 yerel seçimlerini manipüle etmek suretiyle desteklenen şüpheli Ekrem İmamoğlu" ibaresi iddianamede geçiyor ama bugün Anayasa Mahkemesi, devletin kurumu Anadolu Haber Ajansının seçimleri manipüle ettiğini mahkeme kararıyla, ilamıyla Türkiye'yle paylaştı ve... Yayını durdurdu, billboardlarda jet hızıyla bir şey açıklandı, yazıldı: "Binali Yıldırım, Teşekkürler İstanbul" Bu bir manipülasyon değil mi? Eğer varsa manipülasyonun kralı budur. Peki, Binali Yıldırım yargılanıyor mu? Hayır ama casusluktan, İstanbul seçimleriyle ilgili manipülasyondan uydurma rezalet bir iddianameyle bizim Cumhurbaşkanı adayımız, Belediye Başkanımız tutuklu ve bu mantıkla Türkiye Cumhuriyeti'nde herkesi casus ilan edebiliriz. Beyefendiler kazandığı zaman demokrasi, Cumhuriyet Halk Partisi ya da muhalefet kazandığı zaman casusluk(!) Yahu, yazık gerçekten! İşte, Anayasa Mahkemesinin kararı var. O gün konuşanlar, itiraz edenler, suçlayanlar, casusluk iddianamesini hazırlayanlar utanmıyor mu, sıkılmıyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Utanmıyorlar.

Savcıya bakın; savcı, casusluk dosyasındaki "Hüseyin Gün" denen adamın İngilizce notlarını yapay zekâya sormuş, güzel. Yapay zekâya sorduğunda da cevabı değiştirmeden, utanmadan, sıkılmadan iddianameye koymuş. Bakın, yapay zekâ da şunu söylemiş: "Elbette. İşte, görseldeki notlarınızın istediğiniz formatta çevirisi." Beyefendi yapay zekâya talimat vermiş. Savcı efendi; Hüseyin Gün'ün, Kürşad Tüzmen'in, Egemen Bağış'ın, İbrahim Kalın'ın görüntülerini bir kez daha buradan paylaşıyorum. Şu görüntüleri gören bir savcının bırakın yapay zekâya sormayı normal bir zekâyla bu dosyaya takipsizlik kararı vermesi gerekirdi ama dün utanmadan, sıkılmadan bu dava açıldı; ben, halkın, 86 milyonun takdirlerine sunuyorum. Gerçekten, Türk demokrasisi esaret altında, saçma sapan iddianamelerle, saçma sapan suçlamalarla siyaset kurumu, demokrasi yara almaya devam etmektedir; buna bu Meclis çözüm bulmalıdır.

Hemen geliyorum, son konu: Bugün yedi yüz dört yılla yargılanan Aziz İhsan Aktaş çetesinin dosyası. Beyefendi korumalarla yine oradaydı ama belediye başkanlarımız ifadelerini verdi. Savcı mütalaa verdi, bekliyorduk ki çok kıymetli Zeydan Karalar, Seyhan Belediye Başkanı, Ceyhan Belediye Başkanı, Beşiktaş Belediye Başkanı hakkında tahliye talebinde bulunsun. Deliller toplanmış. Zeydan Karalar iki yüz elli güne yakındır tutuklu, alt sınırı dört yıl olan bir dosyadan dolayı. O savcı, belediye başkanlarının tutukluluk hâlinin devamını istedi. Ne hakla kardeşim! Asla suçlu değil ama bir an için suçlu olduklarını düşünün, bu Meclis daha bir ay önce bir infaz yasası çıkardı. Bu adamın bir gün yatarı yok yahu! Esir mi aldınız adamı? Esir mi aldınız ya siz? Esir mi aldınız? (CHP sıralarından alkışlar) Ne hakla bir savcı "Ben Zeydan Karalar'ı, belediye başkanlarını tutuyorum." diyor? İşte, fiilen Türkiye'de demokrasi rafa kaldırılmıştır, bir darbe hukuku uygulanmaktadır. Hiç kimse kusura bakmasın, bunun izahı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayalım, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Alt sınırı dört yıl, iki yüz elli gündür tutuklu, infaza göre zaten hepsi ortadan kalkmış Meclisin çıkardığı yasayla, bu savcı "Belediye Başkanını tutuyorum..." Sorun, yargıda, suçta falan değil; sorun, seçim kazanmamız; sorun, 1'inci parti olmamız; sorun, yarın seçim olsa bu ülkede Parlamento çoğunluğunu da Cumhurbaşkanlığını da kazanacak olmamız. Ben buradan hâkim ve savcılara bir kez daha sesleniyorum: Alet olmayın. Siz Türk milleti adına karar veriyorsunuz. Cumhuriyet savcılarısınız, benim milletvekili sıfatımın önünde "cumhuriyet" yazmıyor ama sana "cumhuriyet savcısı" diyorlar. Kendinizi, yargıyı bu duruma düşürmeyin ve bu belediye başkanlarımızı bir an önce serbest bırakın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Çankırı Milletvekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu'nda söz.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

24.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 6 Şubat 2023 depreminin 3'üncü yıl dönümüne ve 27 Aralık 2025 tarihinde Hatay'da düzenlenen anahtar teslim törenine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün 5 Şubat Perşembe; yarın 6 Şubat 2023,; asrın en büyük depreminin yıl dönümü. Gerçekten insanlık tarihi on iki saat arayla 7'nin üzerinde iki ayrı depreme bugüne kadar şahit olmamıştı. Bu münasebetle, depremde yitirdiğimiz bütün canlarımızı rahmetle ve minnetle yâd ediyorum. 11 vilayette 50 binin üzerinde hayatını yitiren bütün vatandaşlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza Allah'tan acil şifalar diliyorum, geride kalanlara da sabrıcemil niyaz ediyorum.

Tabii, bu acıyı yaşarken bir taraftan oradaki bütün insanlarımızla depremin ilk saatlerinden itibaren bütün varlığımızla, her şeyimizle oradaki kardeşlerimizin yanında olduk. Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, Hükûmetimizle, ordumuzla, askerimizle, güvenlik güçlerimizle, sivil toplum

kuruluşlarımızla, yerel yönetimlerimizle, bütün milletvekillerimizle hepimiz o soğuk kış gecesinin ilk saatlerinden itibaren orada arama kurtarma ekiplerimizle, AFAD'ımızla, devletimizin bütün kurumlarıyla hep beraber oradaydık. O gece 11 ilimizde eş zamanlı olarak yaşanan yıkımın acısı gerçekten hepimizin yüreğini dağladı. O gece uykularından uyanamayan yavrularımız, ocaklarını kaybeden analarımız, yıllarca emek verdiği iş yerlerini bir anda kaybeden nice kardeşlerimiz oldu. Birçok ülkenin yüz ölçümünden daha büyük bir alanda meydana gelen depremden yaklaşık 15 milyon vatandaşımız etkilendi, yaklaşık 2,5 milyon vatandaşımız farklı illere göç etmek zorunda kaldı ve yine, deprem, ülkemiz için doğrudan 100 milyar doların üzerinde, dolaylı olarak ise daha da ağır bir maliyete yol açtı. Ama biz bütün bu acı tablo karşısında, yıkıcı tablo karşısında hiçbir zaman umutsuzluğa düşmedik, Sayın Cumhurbaşkanımız "Yiğit düştüğü yerden kalkar." şeklindeki atasözümüzden hareketle, bütün bir devlet kurumunu burayı canhıraş bir şekilde ayağa kaldırmayla ilgili talimatlandırdı ve burada bulunan birçok arkadaşımız orada günlerce, aylarca bakanlarımızın koordinasyonunda kaldı ve gerçekten büyük işlere imza atılarak, devlet ve milletle el ele olarak, bir olarak asrın dayanışmasıyla tüm dünyaya muazzam bir millet ve devlet olduğumuzu bir kez daha ispatlama imkânını hep beraber bütün insanlığa gösterdik. Depremin ilk anından itibaren devletimizin tüm imkânlarını milletimiz için seferber ettik, 650 bin personelle tüm kurumlarımızı sahaya gönderdik; enkaza koşan arama kurtarma ekiplerimiz, ordumuz, güvenlik güçlerimiz, sağlık çalışanlarımız, işçilerimiz, gönüllülerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız, hepimiz tek yürek olduk. Aziz milletimizin her bir ferdi bir canımız daha kurtulsun diye zamanla yarıştı ve enkaz altındaki son canımıza ulaşıncaya kadar durmadan, yorulmadan canhıraş bir şekilde çalıştık ve bugüne geldiğimizde gerçekten bir destan yazdık.

Evet, söylenecek çok şey var ama birkaç cümleyle sözlerimi toparlamak istiyorum. Bakın, biz depremin 45'inci gününü depremzede vatandaşlarımıza anahtarlarını teslim ederek andık, 45'inci gününde; 60'ıncı gününde Defne'de hastanemizi tamamen inşa ederek insanlarımızın hizmetine sunduk. Bunlar... Dile kolay söylemesi, yıkmak çok kolay ama yapmak gerçekten zor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 27 Aralık 2025 tarihinde, Hatay'da 455.000'inci konutun hak sahiplerine, depremzede kardeşlerimize, o ailelerimize verilmesinin törenindeydik, ben de oradaydım. Gerçekten, hani, Mehmet Akif Ersoy'un bir şiiri var ya "Gel yıkalım şu Süleymaniye'yi desen/İki kazma kürek, iki de ırgat gerek./Ancak hadi, gel yapalım geri şunu desen/Bir Sinan, bir de Süleyman gerek." mısralarını ifade ederek MHP lideri Sayın Devlet Bahçeli aslında asrın manşetini atmıştı ve demişti ki: "Çağımızın Sinan'ı Çevre ve Şehircilik Bakanımız Murat Kurum'dur, çağımızın Sultan Süleyman'ı da Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır." Bu cümle aslında her şeyi özetleyen bir cümledir.

3'üncü yıl dönümünde ben bir kez daha bütün canlarımızı rahmetle ve minnetle yâd ediyorum. Depremzede kardeşlerimizin her zaman yanında olduk, yanında olmaya devam edeceğiz. Çok büyük hizmet ve eserleri gerçekleştirdik, eksik kalan ne varsa onları da yerine getirecek olan yine biziz.

Bu münasebetle, yüce Meclisi ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, dünkü birleşimde alınan karar gereğince, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ilimizi etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle, İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesi göre siyasi parti gruplarına kürsüden yirmişer dakika söz verilecektir. Bu süre en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilecektir. Grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarına veya bir milletvekiline ise talepleri hâlinde beşer dakika süreyle söz vereceğim.

Şimdi ilk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayşe Sibel Ersoy'da.

Sayın Ersoy, buyurun.

25.- Genel Kurulun 4/2/2026 tarihli 56'ncı Birleşiminde alınan karar uyarınca, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle; MHP Grubu adına Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, YENİ YOL Grubu adına Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ile Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, DEM PARTİ Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk ile Mersin Milletvekili Perihan Koca, CHP Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu, AK PARTİ Grubu adına Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, İstanbul Milletvekili Doğan Bekin, İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın açıklamaları

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri takip eden aziz vatandaşlarımız; tarihe asrın felaketi olarak geçen Kahramanmaraş depremlerinin yıl dönümünde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin özel gündemle toplandığı bugünde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat 2023 tarihinde yaşadığımız Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi etkileyen depremler binlerce insanımızın yaşamını yitirmesine, yüz binlerce insanımızın yaralanmasına neden olarak hepimizi derinden acılara boğmuştur. Tarihin gördüğü en büyük felaketlerden biri olan depremin 3'üncü yılında, kaybettiğimiz vatandaşlarımızı bir kez daha rahmetle, özlemle yâd ediyoruz.

6 Şubat depremleri sadece binaları, yolları, köprüleri değil, gönüllerimizi, hayallerimizi, geleceğimizi de sarsan bir felaketti. Bu derece büyük felaketin elbette telafisi kolay olmuyor. Bu büyük imtihan ancak bu büyük milletin sahip olduğu, derin köklerimizden gelen kardeşlik ve dayanışma ruhunun verdiği mücadele gücüyle atlatılmaya çalışılmıştır. Böylesi zamanları tarihte pek çok kez geçirmiş olmamızın verdiği tecrübeler bu büyük felaketin inşa sürecini kuvvetlendirmiş, birlik ruhuyla acılarımızı hafifletmiş, yaralarımızı sarmamızı ve bu sıkıntıların üstesinden gelmemizi de kolaylaştırmıştır. Milletimizin dayanışma içerisinde sergilediği asrın birlikteliğiyle depremin yaralarını sarmak, umudu yeniden inşa etmek ve geleceğe daha sağlam adımlarla yürümek için gerekli olan inancı, kararlılığı, gücü ve asrın birlikteliğini, yalnızca bugünün değil yarının da teminatı olarak gören yaklaşımımızla, gelecek nesillere aktaracağımız en değerli mirasımız olarak daha da pekiştireceğiz.

Kahramanmaraş merkezli 11 ili etkileyen depremde ortaya çıkan enerji yoğunluğu 30 katrilyon juldür. Bu deprem Hiroşima'ya atılan atom bombasının takriben 2 bin katı enerji yoğunluğundadır. 2010'da Haiti'de yaşanan deprem ise 2,1 katrilyon jul enerji açığa çıkarmıştır. İlk deprem Türkiye ve Suriye'nin yanı sıra Lübnan, Kıbrıs, Irak, İsrail, Ürdün, İran ve Mısır'ın da yer aldığı geniş bir coğrafyada hissedilmiştir. İki büyük deprem takriben 350 bin kilometrekare alanda hasara yol açmıştır ve Türkiye nüfusunun yüzde 16'sını oluşturan 11 ilde takriben 14 milyon kişiyi etkilemiştir. 2023 Meclis Deprem Araştırması Komisyonunun raporuna göre depremlerin maliyeti Türkiye'de 148,8 milyar dolar olmuştur. Türkiye'nin 2023 gayrisafi yurt içi hasılasının yüzde 9'una denk gelen maddi zarar 1999 Marmara depreminin yol açtığı maddi kaybın 6 katından fazla olmuştur. Dünyada yaşanan depremler arasında en çok maddi zarara sebep olan 3'üncü deprem olarak tarihe geçti. Asrın felaketi olarak tanımlanan bu depremde 107.204 kişinin yaralandığı açıklandı. Deprem sebebiyle 120 polisimizin, 32'nin üzerinde askerimizin ve en az da 14 doktorun vefat ettiği bildirildi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 27 Nisan 2023 tarihinde yapılan açıklamada enkaz altından çıkarılmış, refakatçisi olmayan çocuk sayısının 1.914 olduğu ve bunlardan 1.812'sinin ailesine teslim edildiği bildirilmiştir.

Depremden bir sene sonra, 2 Şubat 2024 tarihinde depremde toplamda 53.537 kişinin hayatını kaybettiği açıklanmıştır. Türkiye Hükûmeti deprem bölgesi için doğal afet ve salgın gibi acil durumlarda uluslararası kuruluş ve ülkelerden yardım çağrılarını kapsayan en yüksek acil durum olan 4'üncü seviye alarm ilan edildiğini açıkladı. Deprem sonrasında BOTAŞ deprem bölgelerine doğal gaz akışını durdurdu. Hatay Havalimanı pisti hasar aldığı için tüm uçuşlara kapatıldı. Gaziantep Havalimanı ile Kahramanmaraş Havalimanı ise sivil uçuşlara kapatıldı. Bölgede pek çok ev tahliye edildi. Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı deprem noktasına yakın birliklerde olağanüstü

hâl ilan ederek deprem bölgelerine yardım faaliyetlerinde bulundu. Türk Hava Kuvvetleri ile Türk Kara Kuvvetlerine ait 50 kargo uçağı, çok sayıda helikopter ve Sağlık Bakanlığının ambulans uçakları bölgeye sevk edildi. Türk Deniz Kuvvetleri tarafından TCG İSKENDERUN personel taşıma gemisi yaralıların tahliyesi için görevlendirildi. Ayrıca, TCG BAYRAKTAR ile TCG SANCAKTAR gemileri, TCG OSMANGAZİ gemisi ve diğer gemiler İskenderun'a iş makineleri, kıyafet, gıda ve teçhizat götürmek için görevlendirildi. Bölgedeki arama kurtarma çalışmalarına ilk olarak 3.500 asker ve 2'nci Kolordu İstihkâm Alayından rütbeli personel gönderildi. Ardından 2'nci Ordu'ya bağlı pek çok birlik bölgeye sevk edildi. Sadece 6-8 Şubat arasında bölgede 17 bine yakın asker görev aldı. Depremden etkilenen vatandaşlar 2'nci Ordu kışlalarında misafir edildi. Kahramanmaraş depremleri boyunca Türk Silahlı Kuvvetleri afetten etkilenen 11 il, 32 ilçe ve 311 köye 60 kargo uçağı, 52 helikopter, 46 insansız hava aracı ve 24 savaş gemisiyle yardımda bulundu. Bir ay içerisinde 6.539 sorti gerçekleştirildi. 25.437 personel ile 3.819 ton malzeme desteği sağlandı. Bir ayda yapılan 6.539 sorti yıllık sorti sayısına eş değerdir. Depremden zarar gören 9 ilde 619 adet tesis, ünite, 251 geçici okul ve 71 bin çadır desteği sağlandı. 7 Şubatta, depremden etkilenen 10 ilde üç ay süreyle olağanüstü hâl ilan edildi ve sonuçta ulusal yas ilan edildi. O günlerde gerçekten de ulusça yas içindeydik, millet olarak yüreğimiz acıyla dolmuştu, sözün bittiği yerdeydik. Allah'tan dileğim, böyle bir acıyı bir daha yaşatmasın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Âmin.

AYŞE SİBEL ERSOY (Devamla) - Depremin ilk gününden itibaren, Sayın Genel Başkanımızın talimatlarıyla partimizin deprem bölgesinde görevlendirdiği heyete ben de eşlik ettim. Memleketim Adana başta olmak üzere, 11 ili içeren deprem bölgesinde gördüğüm manzara tam anlamıyla inanılacak gibi değildi. İnsan gözlerine, gördüklerine inanamıyor, yaşanan bu büyük felaketi anlatmak gerçekten çok zor. Afetler yalnızca fiziksel yıkıma neden olmaz, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve psikolojik etkiler de yaratır. Afet sonrası milyonlarca vatandaşımız evsiz kalmakta, işini kaybetmekte ve sosyal yaşamdan kopmaktadır. Bu nedenle afet sonrası süreç yalnızca konut inşasıyla sınırlı kalmamalıdır. Sosyal destek programları, istihdam projeleri ve psikolojik destek hizmetleri toplumun yeniden ayağa kalkması için hayati öneme sahiptir. Afet sonrası psikososyal destek hizmetlerinin yaygınlaşması gerekmektedir. Travma yaşayan bireylerin uzun vadeli destek programlarına erişimi sağlanmalıdır çünkü toplumun iyileşmesi bireylerin iyileşmesiyle mümkündür.

Afetlerin ekonomik etkileri son derece büyüktür; konut, sanayi, ticaret, eğitim, sağlık ve altyapı sektörlerinde oluşan zararlar yalnızca bölgesel değil ulusal ekonomik dengeleri de etkilemektedir. Afetlere hazırlık için yapılan yatırımlar aslında geleceğe yapılan en önemli yatırımlardır. Çünkü güçlü altyapı sistemleri, dayanıklı ulaşım ağları ve güvenli enerji hatları afet riskini azaltmanın da temel unsurlarıdır. Afet yönetimi çok paydaşlı bir süreçtir. Merkezî yönetim, yerel yönetimler, akademi, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlar bu sürecin ayrılmaz parçalarıdır. Kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesi afet yönetiminde de başarıyı artıracaktır. Yerel yönetimlerin afet yönetim kapasitesi artırılmalı, belediyelerin risk azaltma çalışmalarına aktif katılımı sağlanmalıdır çünkü afetlere ilk müdahale çoğu zaman yerel yönetimler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Afetlere hazırlık toplumsal bilinçle başlar. Afet bilinci küçük yaşlardan itibaren eğitim sistemimize entegre edilmelidir, okullarımızda afet eğitimleri yaygınlaştırılmalı, öğrenciler acil durum senaryolarına hazırlıklı hâle getirilmelidir. Vatandaşlarımızın bireysel afet planları oluşturması teşvik edilmelidir. Ailelerin acil durum çantaları hazırlaması, toplanma alanlarını bilmesi ve afet anındaki doğru davranışları öğrenmesi can kayıplarını önemli ölçüde azaltacaktır.

Teknolojik gelişmeler afet yönetiminde önemli fırsatlar sunmaktadır. Erken uyarı sistemleri, yapı sağlığı izleme teknolojileri ve afet bilgi sistemleri risklerin önceden tespit edilmesini sağlamaktadır. Bu sistemlerin yaygınlaştırılması afetlere müdahale sürecini hızlandıracaktır. Afet yönetiminde veri temelli karar alma süreçleri geliştirilmelidir. Büyük veri analizi, yapay zekâ ve coğrafi bilgi sistemleri afet risklerinin doğru şekilde analiz edilmesini sağlayacaktır.

Deprem gerçeği karşısında milletimiz güçlü bir dayanışma örneği sergilemiştir, bu dayanışma ruhu afet sonrası sürecin en büyük gücü olmuştur. Bu dayanışma kültürünü kurumsal politikalarla da desteklemek zorundayız. AFAD Gönüllülük Sistemi'nin güçlendirilmesi, sivil toplum kuruluşlarının

afet yönetiminde aktif rol oynaması ve vatandaşların bu süreçlere katılımının artırılması afetlere karşı toplumsal direnci güçlendirecektir.

Deprem güvenliği sadece teknik bir konu değildir, aynı zamanda bir insan hakkıdır. Vatandaşlarımızın güvenli konutlarda yaşaması, güvenli okullarda eğitim alması ve güvenli hastanelerde sağlık hizmeti görmesi devletin sorumlulukları arasındadır. Gelecek nesillere güvenli şehirler bırakmak tarih önünde yaşadığımız en büyük sorumluluktur. Bugün alınacak kararlar yarınların şehirlerini şekillendirilecektir. Depremler bize her zaman aynı gerçeği hatırlatmaktadır: Doğayla mücadele edemeyiz ancak doğaya karşı hazırlıklı olabiliriz. Bilimsel veriler ışığında hareket eden, riskleri önceden tespit eden ve güçlü şehirler inşa eden toplumlar, afetleri felakete dönüştürmeden yönetebilmektedir. Afetlere hazırlık bir tercih değil, zorunluluktur. Güvenli şehirler, güçlü toplumlar ve sürdürülebilir kalkınma için deprem riskini azaltmak zorundayız. Bu sorumluluk yalnızca bugünün değil geleceğin Türkiyesini de şekillendirecektir. Unutulmamalıdır ki depremler değil ihmal öldürür. Güvenli şehirler inşa etmek vatandaşlarımızın hayatını korumanın en önemli yoludur. Bu doğrultuda atılacak her adım milletimizin geleceğini güvence altına alacaktır.

Devletimiz bu büyük acıyı yaşayan vatandaşlarımızın bir an önce normal yaşama dönmesi için harekete geçti. Yapılacak en önemli iş, şehirlerin hafızasını yeniden oluşturmaktı. İnsanların güvenli bir şekilde evlerinde oturması için başlatılan asrın inşaat seferberliğiyle, 27 Aralık 2025 tarihinde yani iki yıl gibi kısa bir sürede ve büyük emeklerle Hatay'da 153.755, Malatya'da 79.660, Kahramanmaraş'ta 73.956, Adıyaman'da 43.366, Gaziantep'te 31.053, Diyarbakır'da 17.206, Elâzığ'da 14.894, Şanlıurfa'da 13.429, Osmaniye'de 12.557, Adana'da 12.073, Kilis'te 2.569 ev ve iş yeri inşa edilmiştir. Ayrıca, şehrin hafıza alanlarını temsil eden tarihî ve kültürel mirasların korunması, yerel mimari değerlerin yaşatılması ve modern şehircilik anlayışının hayata geçirilmesini kapsayan bütüncül bir dönüşüm hayata geçirilmiştir ve son olarak, bu zor süreç tüm dünyaya örnek olacak şekilde millî birlik ve beraberlik bilinciyle aşılmaya çalışılmıştır.

Bu düşüncelerle, depremde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza bir kez daha rahmet diliyor, yakınlarına sabırlar diliyorum; afetten etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Milletimizin bir daha böyle acılar yaşamaması temennisiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına ilk söz Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'a aittir.

Sayın Dalgın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK DALGIN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada sadece bir anma için değil, bir yüzleşme için söz almış bulunuyorum. 6 Şubat 2023'te cumhuriyet tarihimizin en ağır felaketlerinden birini yaşadık. Malum, 53 binden fazla vatandaşımızı toprağa verdik, yüz binlerce vatandaşımız yaralandı, 14 milyon civarında vatandaşımız etkilendi, 11 ilimiz felaketi yaşadı. Ölenlerin hepsine Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarını kaybedenlere başsağlığı diliyorum ve tabii, bu acıları ben de yüreğimin içinde paylaşıyorum.

Yalnız, değerli milletvekilleri, üzülerek söylüyorum, bu tip şeylerde üç gün üzülüyoruz, 4'üncü gün unutuyoruz, normal hayata dönüyoruz. Yer isimleri değişiyor, seneler değişiyor, Richter ölçekleri değişiyor ama netice değişmiyor. Bunun adı bazen Yalova, Kocaeli, Düzce oluyor; bunun adı bazen İzmir, Van, Elâzığ oluyor; bazen Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman oluyor; bazen de geçen yaz gördüğümüz gibi Sındırgı oluyor ama bilanço genel olarak çok acı bir şekilde karşımıza geliyor.

Çok açık söyleyeyim: Afet doğal olabilir ama sonucu doğal değildir. Nitekim, 6 Şubatta karşılaştığımız tablo aslında iktidarın tercihlerinin, yaptıklarının, yapamadıklarının ve ihmallerinin bir neticesidir. Tabii, işin esası, insani taraf, en önceliğimiz orada olmak durumunda fakat buna ilaveten, deprem aynı zamanda çok temel bir millî güvenlik problemi, hani, daha popüler deyimle söyleyecek olursak gerçek anlamda bir beka meselesi. Bu meseleyi dört başlık etrafında ele alalım.

Şimdi, birinci başlığımız devlet kapasitesi. Devlet kapasitesi bir devletin ekonomik, toplumsal ve siyasi açıdan nasıl bir performans gösterdiğinin ölçütü. Yalnız bunu, hani, çok sık söylenen "O iş bizde, merak etmeyin, bize güvenin." zihniyetiyle bir ayırmamız lazım. İkisinin arasındaki farkları bir hatırlayalım: Şimdi "O iş bizde." diyenler, "Bize güvenin." diyenler, "Biz hallediyoruz." diyenler böyle her şeyi bilirler, asla yanılmazlar; hâlbuki devlet kapasitesi sürekli öğrenilir. "O iş bizde." diyenler gizemli kişilerdir; devlet kapasitesi, işleyen mekanizmalardır. "O iş bizde." diyenler zaten "Vatandaş adına biz düşünürüz, yeter." derler; devlet kapasitesi vatandaşla beraber düşünür. "O iş bizde." diyenlerin hedefleri bilinmez, dolayısıyla performansları ölçülemez; hâlbuki devlet kapasitesinin hedefi ve performansı ölçülebilir. Dolayısıyla, birileri hesap vermez ama devlet kapasitesi hesap verir; birileri güven ve sadakat bekler, devlet kapasitesi katılımcılık ve liyakat teklif eder ve en önemlisi "O iş bizde." diyenler, "Bize güvenin." diyenler "Ya devlet başa ya kuzgun leşe." diyerek kendilerine bir kutsiyet atfederler, hâlbuki devlet kapasitesinin temelinde Şeyh Edebali'nin meşhur nasihati vardır: "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın."

Şimdi bu perspektiften bakarsak 6 Şubat ülkemizde bir devlet kapasitesi eksiğinin altını kalın kalın çizdi. Mesela, ülkemizdeki en temel istatistiki bilgi bile ciddi bir soru işareti oldu: "Depremde kaç vatandaşımızı kaybettik?" Bu soru zihinlerde yankılandı durdu. İlgili Bakan Sayın Murat Kurum bir televizyon programında "130 bin can kaybettik." demişti, sonra hemen tekzip edildi o, "O cumhuriyet tarihinin başından beri kaybettiğimiz insan sayısı." dendi. O da 94 bin kişi, rakamlar bir şekilde uyuşmuyor. Neyse, resmî rakam 53 bin vefat ama tabii, bunun yanında, artık sinyal vermeyen cep telefonu sayısı ya da kullanılmayan kredi kartı sayısı da açıklansaydı herhâlde zihinler birazcık daha berrak olmuş olurdu. Mesela, bir devlet kapasitesi olsaydı, bir defa zaten devlet vatandaşına IBAN dağıtmazdı herhâlde, "IBAN'la bize para yollayın." demezdi. "Biz zaten sizden vergi alıyoruz, bizim işimiz bu." derdi, üstüne bir de bağış toplamazdı ama yetmedi, o bağışların çok ciddi bir kısmı, yüzde 80'i kamu kurumlarından geldi. Şimdi, ben o gece çok hayretle televizyonu izlediğimi hatırlıyorum. Bir cepten bir cebe, sağ cebimden sol cebime bağış yapıyorum gibi bir tablo ortaya çıktı. Bu da devlet kapasitesini hakikaten bayağı düşürdü. Üstüne üstlük, o gece yayına bağlanıp çok büyük rakamlar söyleyen insanların bir kısmı ortadan arazi oldular. Bunlar kimdir, nedir? Bu paralar ödendi mi, ödenmedi mi? Nereye gitti? Bu da bir meçhul. Ben bu konuyla ilgili bir soru önergesi de verdim bu arada, genel bir cevap aldım.

Mesela bir devlet kapasitesi olsaydı -en önemlisi belki bu- risk gerçekleşmeden yönetilirdi. Devletimizin elinde 2011 tarihli bir ulusal deprem stratejisi var, güzel de bir rapor; "Şuralarda deprem olabilir, lojistik böyle, hastane böyle." diye anlatıyor ama neticede bu plan uygulandı mı? Uygulanmadı. E, raftaki planın da pek bir önemi yok açıkçası, kimse kusura bakmasın ama işin daha da bir vahim kısmı var, o da şu: Bu plan 2023'te sona erdi, bugün itibarıyla bizim bir deprem planımız yok yani devletimiz depremi bekliyor, milletimiz depremi bekliyor ama plansız bir şekilde bekliyor yani hızlı bir şekilde bu devlet kapasitesini inşa ve ihya etmek durumundayız.

Değerli arkadaşlar, ikinci büyük başlığımız ekonomik güvenlik. Ekonomi deyince akla hep böyle dolar kuru, döviz, faiz falan geliyor, hâlbuki artık biz bir jeoekonomi çağındayız yani ekonominin çok temel bir güvenlik alanı olduğu bir çağdayız. Türkiye açısından bu ekonomik güvenliğin tam ortasında da deprem var. Neden öyle? Çünkü biz bütün yumurtaları tek bir sepete koymuş bir memleketiz, nüfusumuz birkaç büyükşehirde, ekonomimiz birkaç büyükşehirde, vergi gelirimiz öyle, üretim öyle, ihracat öyle, finans öyle. Mesela nüfusumuzun üçte 1'i 4 büyük vilayette yaşıyor, en kalabalık 10 il nüfusumuzun yarısını teşkil ediyor. Ekonomi daha da acayip, millî gelirin üçte 1'i İstanbul'da, bir o kadarı takip eden 9 vilayette, bir o kadarı da takip eden 71 vilayette; inanılmaz bir yoğunlaşma, konsantrasyon var. Vergilerde de aynı şey var; Türkiye'nin vergisinin yüzde 80'ini 4 vilayet veriyor, 10 vilayete baktığımızda yüzde 90'ını veriyor. Şimdi, bunlara bir şey olduğu takdirde Türkiye'nin hakikaten bu işle nasıl baş edeceği konusu çok büyük bir muamma. Allah korusun, Marmara Bölgesi çevresinde bir şey olduğu takdirde, işin insani tarafı bir yana, insani açıdan Türkiye'nin her tarafı bizim için aynı ama iktisadi açıdan çok büyük bir afetle karşı karşıya kalmış oluruz. Ticaretini, finansmanını

ve üretimini kaybeden bir ülkenin hâli nice olur, nasıl bir beka meselesiyle karşı karşıya kalırız? Bunu bir düşünmenizi öneriyorum.

Şimdi, bunu aşmanın bir tane yöntemi var; o da Anadolu'yu tekrar ayağa kaldırmak, Anadolu'dan en az 15 tane yıldız şehir yaratarak bunların öne çıkmasını sağlamak. Bu hem büyük şehirlerimizin üzerindeki yükü azaltıyor hem illerimizin potansiyeline kavuşmasını sağlıyor hem de ülkemizin daha dengeli bir profile ulaşmasına imkân veriyor. Yani insanı, üretimi, sanayiyi, tarımı, lojistiği çeşitli yerlere yaymak hem Türkiye için yeni bir kalkınma ufkudur hem de aynı zamanda bir ekonomik sigortadır, hem bir kalkınma fırsatıdır hem de bir sigortadır, bunun altını çizmek istiyorum.

Üçüncü büyük meselemiz erişilebilirliktir. Şimdi, depremin hemen ardından Hatay'a gittim. Orada hakikaten mahşer gününe bizzat tanıklık ettim. Allah bir daha hiçbirimize öyle bir gün yaşatmasın. Enkazda hâlâ vatandaşlarımız var. Biz iş makineleri ile operatörleri eşleştirmeye çalışıyoruz pek çok kişi gibi. Cep telefonları zaten doğru düzgün çalışmıyor. İnanılmaz bir şey oldu, internet kesildi. Niye? Yasak gelmiş. Hoppala! Şimdi, bu nasıl iş? Zaten orada hemen tepkimizi verdik, hızlı bir şekilde de yasak kalktı ama şunu unutmayalım: Deprem ve afet alanında telekomünikasyon bir lüks falan değil, hayat kurtaran bir mecburiyet. Afetten etkilenen, enkaz altındaki vatandaş konumunu öyle paylaşıyor, yardım arayan gönüllü topluma, dünyaya o şekilde ulaşıyor, bir yere iş makinesi sevk edilecekse konum o şekilde paylaşılıyor. Telekomünikasyonun da artık elektrik gibi, su gibi çok temel bir şey olduğu bir çağda Türkiye'nin telekom altyapısı maalesef dayanıklı da değil, yedekli de değil. Buna bakış: Maalesef tamamen bir sansür etrafında bakılıyor. Çok üzgünüm.

Bakın, 150 ülkede çalışan Starlink Türkiye'de çalışmıyor. Hâlbuki, bu tip ortamlarda çok kritik bir vazife harcayabilir. Eğer bir veri güvenliği meselesi varsa da müzakere edilir. Zaten kamunun ve güvenlik kurumlarının ayrı bir intranet yapısı altında işini görmesi lazım. Önemli olan, Türkiye'nin bir yoklar ülkesi değil, bir varlar ülkesi olmasıdır.

Buradan da BTK'ye bir çağrıda bulunayım: Artık, buraları bir sansürcülük ve muhalif avcılığı yöntemi olmaktan bir çıkarın Allah aşkına. Çok temel bir altyapıyı vatandaşımıza düzgün, hızlı ve yedekli bir şekilde nasıl sağlarız; onu birazcık düşünmenizi öneriyorum.

Değerli arkadaşlar, dördüncü büyük başlığımız güvencedir. Bugün deprem bölgesinde hâlâ benim vatandaşım birilerinden lütuf bekliyorsa, hâlâ anne-babalar mahcup şekilde evlatlarının yüzüne bakıyorsa, hâlâ biz evsizlikten, protein açığından, ısınamamaktan bahsediyorsak biz bu işi kotaramamışız demektir; çok açık. Bunun yerine farklı bir düzen kurmaya mecburuz; yardımların parti propagandası aracı olması dünyasını reddetmeye, sosyal devletin iflası olan bu tabloyu değiştirmeye mecburuz. Biz diyoruz ki: Devletin itibarı, vatandaşını kimseye muhtaç etmeyecek mekanizmaları kurmasıyla ölçülür. Biz diyoruz ki: Sosyal yardımlar bir lütuf değil, bir haktır. Biz diyoruz ki: Her konuda olduğu gibi sosyal yardımlarda da şeffaflık esastır.

Değerli milletvekilleri, üç sene önce bugün Hatay'da, Maraş'ta, Osmaniye'de gördüğüm mahşer manzarası gözümün önünde ama yirmi beş sene önce Yalova'da, Kocaeli'de gördüğüm manzara da gözümün önünde, altı ay önce Sındırgı'da gördüğüm çaresizlik de gözümün önünde. Eğer gerekli önlemler alınmıyorsa, eğer risk analizleri rafta kalıyorsa vatandaşa olan sorumluluk ihmal edilmiş demektir. Gelin, bu defa bu işi şansa, talihe, kadere ihale etmeyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dalgın, tamamlayalım lütfen.

BURAK DALGIN (Devamla) - Gelin, bile bile lades demeyelim. Gelin, deprem acılarını anan son Meclis biz olalım.

Allah ülkemize bir daha böyle bir acı yaşatmasın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına ikinci söz Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan'a aittir.

Sayın Arslan, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 6 Şubat depreminin 3'üncü yılının arifesindeyiz. 6 Şubat 2023 günü gecenin en karanlık anında

hepimiz büyük bir felaketle uyandık. Saatler 04.17'yi gösterirken Maraş merkezli büyük felaketin haberini aldık. O gün 11 vilayetimizde yıkılan binalarla birlikte ocaklar söndü, hayaller yıkıldı, bir neslin hafızası, hatıraları enkaz altında kaldı. Adana'dan Osmaniye'ye, Hatay'dan Maraş'a, Adıyaman'dan Urfa'ya, Malatya'dan Diyarbakır'a, Gaziantep'ten Kilis'e geniş bir alanı yıkan felakette 53.537 kişi hayatını kaybetti. Ayrıca vatandaşlarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, belediyelerimizin, kamu görevlilerimizin gayretli çalışmalarıyla 107.213 vatandaşımız yaralı olarak kurtuldu. Bu felakette hayatını kaybeden kardeşlerimize, büyüklerime Allah'tan rahmet diliyorum; yaralı olarak kurtulan ve hayata tutunan kardeşlerime, büyüklerime de geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, kalan ömürlerini sağlıklı, huzurlu bir şekilde geçirmelerini temenni ediyorum.

Evet, depremin üzerinden üç yıl geçti. Üç yıl kolay mı geçti? Elbette kolay geçmedi. Annelerini, babalarını, kardeşlerini, eşlerini, evlatlarını yitiren, evlerini barklarını kaybeden insanlarımız için aldıkları her nefes yük oldu, yedikleri her lokma keder verdi. Ben de buradan elemli, kederli kardeşlerimin acılarını paylaşıyor ve acılarının acımız olduğunu ifade ederek konuşmama devam etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, biz tarihimiz boyunca savaşlar, doğal afetler, salgın hastalıklar gibi çok sayıda felakete maruz kalmış bir milletiz ve maruz kaldığı her felaketi Allah'ın bir imtihanı gibi görüp kederde ve kıvançta bir olduğumuzu göstermiş bir milletiz; bunun son örneğini 6 Şubat depreminde gösterdik. Gecenin en soğuk ve en karanlık anında maruz kaldığımız felaket karşısında millî dayanışmamızla güçlü bir millet olduğumuzu da gösterdik. Gecenin zifirî karanlığında beton yığınlarının arasında yükselen "Sesimi duyan var mı?" feryadına aziz milletimizin evlatları tek yürek, tek bilek olarak koştu. Kızılay, AFAD gibi kurumlarımızın ciddi koordinasyon sorunu yaşadıkları en kritik saatlerde ilk harekete geçen yine vatandaşlarımız oldu. Edirne'den yola çıkan bir kamyonun içindeki battaniyede, İzmirli bir gencin sırtındaki çantada, Zonguldaklı madencilerimizin yerin yüzlerce metre altından getirdikleri cesur yüreklerinde birlik, kardeşlik, dayanışma vardı. Bir tas çorbasını paylaşan kardeşlerimi, kumbarasında biriktirdiği parasını deprem felaketine maruz kalan kardeşlerimize gönderen çocuklarımızı, soğuktan titreyen depremzede kardeşini ısıtmak için sırtındaki ceketi çıkaran yardım gönüllüsü gençlerimizi saygıyla selamlıyorum. Allah'tan bir daha böyle bir felakete maruz kalmamayı niyaz ediyorum.

Sayın milletvekilleri, bizler doğruya doğru demeyi erdem biliriz. Depremin ardından yıkılan şehirlerimizi ayağa kaldırmak için yürütülen inşaat faaliyetlerini, teslim edilen deprem konutlarını ve bu süreçte mesai mefhumu gözetmeksizin sahada ter döken mühendislerimizi, işçilerimizi ve kamu görevlilerimizi takdir ediyorum. İktidarın vatandaşımızı bir an evvel sıcak bir yuvaya kavuşturma gayretini ve bu uğurda sarf ettiği emeği de tebrik ediyorum.

Milletimizin yaralarını sarmak devletimizin görevidir, bunun için kamu imkânlarını seferber etmek de iktidarın görevidir ancak iktidar bu noktada görevini gerektiği gibi titiz bir şekilde yapmış mıdır? Az önce tebrik ettiğim gibi, tutulmayan sözleri, yapılmayan işleri ve ihmaller zincirini sorgulamak da bizim görevimizdir. Türkiye'nin deprem ülkesi olduğu gerçeğini beşikteki bebeklerimiz bile biliyor. Nitekim, ilk imar çalışmalarında başlamak üzere konut ve iş yerlerinin de bu gerçeğin bilinciyle inşa edilmesi gerekiyor. Peki, iktidarımızca bağlı belediyeler bu gerçeğin bilinciyle mi imar ve inşa faaliyetlerine izin veriyor? Deprem anında 350 bin konut ve iş yerinin yıkıldığını, 510 bin konut ve iş yerinin de ağır hasar aldığını dikkate aldığımızda deprem ülkesi olduğumuz gerçeğine uygun şekilde imar ve inşa faaliyetlerine izin vermediğimiz görülüyor.

Yaşanan felaketten birileri sorumlu tutuldu ve onlardan ilk bir yıl içinde 1.300'den fazla kişi hakkında adli işlem yapıldı, aralarında müteahhit ve mühendisler olmak üzere 350'den fazla kişi de tutuklandı, 100 kadar müteahhit ve teknik sorumlu hakkında yakalama kararı çıkarıldı, bir kısmının yurt dışına kaçtığı tespit edildi. Benzer yakalama ve tutuklama kararı kamu hizmet binalarının yıkılması nedeniyle verildi mi acaba? Çünkü 6 Şubat depreminde 5 binden fazla kamu idari binası, okul, hastane, Emniyet, jandarma binası yıkıldı. Aralarında Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile İskenderun Devlet Hastanesinin bir bölümü olmak üzere 15'e yakın hastane ve 100'e yakın sağlık ocağı ağır hasar aldı ya da yıkıldı. Bunlarla birlikte Hatay Valiliği, birçok ilçe belediye binası, Emniyet müdürlükleri ve jandarma karakolları deprem anında yerle bir oldu. Yıkılan bu binaların da bir sorumlusu olması

gerekmez miydi? Elbette gerekirdi. Peki, yaşanan bu felaket sebebiyle kaç kamu görevlisi hakkında yasal işlem yapıldı? Organizasyon eksiği olan ilk günler çok büyük hata yapan AFAD ve Kızılay yetkilileri, vali, belediye başkanı, bakanlık bürokratları başta olmak üzere kaç seçilmiş ya da atanmış kamu görevlisi hakkında soruşturma açıldı? Maalesef sıfır. Bu durumu iktidarın kusuru hanesine yazıyoruz.

İktidarın bir başka kusuru da verdiği sözler üzerinde hatırlatmak istiyorum: Biliyorsunuz, iktidar kendi ihmallerini ve kusurlarını göz ardı etmek için 6 Şubat depremini "asrın felaketi" diye nitelendirdi. 11 vilayetimizi yeniden ayağa kaldırmak için büyük bir imar ve inşaat seferberliği başlatacağını açıkladı. 680 bin konut, köy evleri dâhil ve 170 bin ticari alan olmak üzere toplam 850 bin bağımsız bölüm inşa edeceğini ilan etti. Ancak aradan geçen üç yılda inşa edilen bağımsız bölüm sayısı 452 binde kaldı. "400 bin konut ve iş yeri nerede?" diye sormayacak mıyız?

Sayın milletvekilleri, 1999 yılında yaşadığımız Gölcük ve Düzce depreminden sonra gerekli tedbirler alınmadığı gibi Profesör Doktor Naci Görür ve diğer yer bilimcileri, özellikle 2020 yılında Elâzığ depreminden sonra yaptıkları uyarılar da dikkate alınmadı. Bilim adamlarının uyarıları sümen altı edildi. Yakın zamanda yapılan uyarılar da dikkate alınarak deprem öncesinde yapı stokumuzun dönüştürme çalışmaları da başlatılabilirdi. İzin verilen inşaatlar daha dikkatli denetlenebilirdi ama öyle bir girişimde bulunulmadı. Onun yerine "imar barışı" adı altında çürük binaları yasallaştırma yoluna gidildi. O dönemde siz iktidardınız, sadece seçim vaadi için imar affı çıkardınız. Eğer bilimsel veriler ışığında imar düzenlemeleri yapılsaydı, inşaat izinleri deprem yönetmeliklerine uygun verilseydi felaketlerin boyutu bu kadar büyük olmazdı. Eğer rant hırsı değil de insan canı önemsenseydi, bugün 11 vilayetimizde binlerce mezar taşı yerine binlerce gülen yüz olurdu. İnsanlar daha güvenli olduğunu düşündükleri Ankara'ya göç etmek zorunda kalmazlar ve başkentimizde de hızlı nüfus artışının getirdiği sorunlarla karşı karşıya kalmazdı. İktidar adını nasıl koyarsa koysun 6 Şubatta maruz kaldığımız asrın felaketi değil asrın tedbirsizliği, vurdumduymazlığı, asra yayılan acı faturasıdır.

Değerli milletvekilleri, Ankara Milletvekili olarak bir konudan da özellikle bahsetmek istiyorum: Ben deprem döneminde Ankara Büyükşehir Belediyesi çalışanıydım ve deprem bölgesine yönelik çalışmalarda bizzat görev aldım. Depremin yaşanmasından kısa bir süre sonra, gece belediyemiz AFAD Başkanlığına gitti; yetkilileriyle görüştük, gece vakti nereye gideceğimizi sorduk, inanın, bilmiyorlardı; bizler Maraş'a yönlendirildik daha sonra, Maraş'a ulaşan ilk kurumlardan biri olmuştuk. Sadece Maraş'a 5.880 personel, 2.150 aracını gönderen, enkazdan 431 can kurtaran itfaiyemiz, 1.381 araç dolusu yardım getiren, 6.747 çadır kuran...

(Mikrofon otomatik sistem tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arslan, devam edin.

Ankara Milletvekili olmam hasebiyle sözünüzü bitirinceye kadar süreyi açık tutuyorum.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - ...mobil fırında günde 6.500 ekmek üretip dağıtan, 147 konteyner kuran, 30 bin gıda kolisi dağıtan, atıl durumda garajlarda bekleyen otobüsleri seyyar tuvalet ve duşa dönüştürüp çok büyük bir krizi tek başına çözen, 15 kilometre su hattını bizzat Maraş'ta yapan, 423 bin litre sıvı gübre dağıtan, 21.916 çiftçiye 1 milyon sebze fidesi dağıtan, 12 cenaze aracı, 30 din görevlisiyle Maraş'taki definleri yapan, Kahramanmaraş dışında aynı hizmetleri diğer bölgelerde de yapan Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mansur Yavaş'a buradan teşekkür ediyorum. Gece gündüz demeden o günlerde görev yapan belediye personeline ve yüzlerce tır dolusu yardımı sürekli desteleyerek gönderen Ankara halkına da yürekten teşekkür ediyorum. Ancak tüm dünyanın duyduğu bu hizmetlere rağmen gözünü siyasi hırs bürümüş dönemin Kahramanmaraş Belediye Başkanı utanmadan sıkılmadan "Biz Ankara Büyükşehir Belediyesini görmedik." diyebildi.

Sayın milletvekilleri, devletin temeli adalettir. Adaletin üzerine yapılan her iş sağlam, inşa edilen her bina güçlü olur. İktidardan istediğimiz görev sadece adaletli davranması, hizmet etmesidir.

Büyük Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına ilk söz Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık'a aittir.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat 2023 tarihinde ülke olarak tarihî bir felaket yaşadık, resmî kayıtlara göre 53.537 vatandaşımız maalesef bu afette canını yitirdi. Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yine depremde yaralanıp tedavisi devam eden vatandaşlarımıza da acil şifalar, ailelerine başsağlığı diliyorum. Rabb'im bir daha bu tip acıları milletimize yaşatmasın. Gerçekten de millet olarak çok zor bir süreç geçirdik ama bu süreçte de aziz ve asil milletimiz nasıl bir millet olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Gerçekten de depremin ilk anından itibaren sağına soluna bakmadan, herhangi bir yerden talimat, yardım beklemeden milletimiz âdeta deprem bölgelerine aktı. Herkes elinden gelen ne varsa, dükkânında ne varsa her şeyi aracına yükledi ve deprem bölgelerine aktı. Bu vesileyle de buradan aziz milletimize teşekkür ediyorum.

Seçim bölgem Adana'da toplam 13 bina yıkılmıştı. Depremden en az etkilenen iller arasındaydık ama Adana diğer deprem bölgelerinden çok fazla göç alan bir il olduğu için Adanalılar depremden hemen sonra yakınlarının yardımına koştu ve bu nedenle de bizler depremin ilk saatinden itibaren diğer bölgelerden birçok yardım talebi aldık çünkü birçok Adanalı işte Hatay'da, Maraş'ta, Osmaniye'de, Adıyaman'da Antep'teydi. O tarihte ben Adana İl Başkanıydım. Deprem bölgelerine en yakın il Adana olduğu için deprem illerinin tamamını Adana üzerinden koordine ettik ve Sayın Genel Başkanımız Ali Babacan'la birlikte tüm deprem illerini ziyaret edip yaşanan sıkıntıları, yaşanan afetin boyutunu bizzat yerinde gördük, tanıklık ettik, şahitlik ettik. Şimdi, tüm acıları bire bir yaşadık, bire bir gördük. Önemli olan buradan ders çıkarmak değerli arkadaşlar.

Depremde hazır olmada iki önemli durum var. Bir, deprem öncesi hazırlık. İki, deprem sonrası müdahale. Deprem bir doğa olayı fakat onu afete dönüştüren ne kadar hazır olduğunuz. Şimdi, bakıyoruz, 2024 yılında Japonya'da Noto'da 7,5 şiddetinde deprem oluyor, 247 kişi ölüyor. 2025 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Alaska'da 7,3 şiddetinde deprem oluyor, hiç ölü yok. Yine, 2025 yılında Rusya'da Kamçatka'da 8,8 ve 7,8 gibi iki büyük deprem oluyor, sadece 1 kişi ölüyor. Yani depremler doğa olayı olarak her yerde oluyor ama ölü sayısı sizin bu doğa olayına ne kadar hazır olduğunuzu gösteriyor. Buradaki rakamlara baktığımız zaman, canlarını yitiren, vefat eden vatandaşlarımızın sayısına baktığımız zaman burada temel sorun şu: Devleti emanet ettiğimiz Hükûmet bu depreme hazır değildi, net, depreme hazır değildi. Hele 6 Şubat gibi büyük ölçekli bir depreme hiç hazırlıklı değildi. Yani böyle bir senaryo hiç çalışılmamış, hiç konuşulmamış, hiçbir hazırlık yapılmamıştı. Örneğin, depremde ilk kırk sekiz saatte, hatta bazı illerde yetmiş iki saatte depremzedelerimizin yanında organize bir güç yoktu. Biz 48'inci saatte gittiğimizde, 8 Şubatta, enkazın başında sadece kendi çabalarıyla bir şeyler yapmaya çalışan vatandaşlarımız vardı, bakın ama bunu konuştuğumuz zaman hemen iktidar yetkilileri savunmaya geçiyor, şöyleydi de böyleydi de vesaireydi de, bir şeyin üstü örtülmeye çalışılıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, deprem üzerinden siyaset yapılmaz. Biz burada gerçekleri konuşmalıyız, gerçekleri dile getirmeliyiz ki bir daha aynı acıları yaşamayalım. Burada da en çok ben deprem bölgelerindeki milletvekillerimize sitemde bulunmak istiyorum. Ya, biz gittiğimiz zaman depremzedeler orada sitemlerini dile getiriyorlar ama bakıyoruz, komisyonlarda, Genel Kurulda "Destan yazıldı." deniyor. Ya arkadaşlar, yapılan güzel şeyler de vardır, yapılmalıdır da ama yapılmayanları, eksikleri, hataları da bir dile getirelim lütfen, burada gelin doğruları konuşalım.

Bakın, bu depremde maalesef Hükûmet organize olamadı, geç organize oldu, çoğu yerde de iş işten geçtikten sonra organize oldu, vatandaşın güvenini kazanamadı. Bakın, sadece bir sanatçının başında olduğu bir dernek yirmi günde bu ülkede 3 milyar TL bağış topladı ya! Eti yok budu yok, teşkilatı yok, geçmişi yok; koskoca Kızılayı geçti. Millet devletine güvenmedi, gitti bir sanatçıya yirmi günde 3 milyar TL para yatırdı ya, 3 milyar TL, bakın. Böyle bir şey olabilir mi? Bu devlet bu hâle düşürülür mü ya! Bu devlet bu hâle düşürülür mü değerli arkadaşlar? Bakın, bunları konuşmalıyız. Bunları konuşmazsak biz bir daha aynı acıları tekrar tekrar yaşarız.

Ne dedik? Depremlere ve afetlere hazırlığı risk planları belirler; omurga, risk planıdır, risk planına ne kadar hazır olduğundur. Bakın, şu elimde duran, örnek olarak aldım, Adana'nın İRAP'ı yani il

afet risk azaltma planı, şu plan. 81 ilde AFAD müdürlüklerinin hazırladığı böyle plan var. Size şunu söyleyeyim: Bu toplam 120 sayfalık bir rapor, plan. Bu 120 sayfada deprem analizi sadece 7 sayfa; 37 ila 44'üncü sayfalar arası. Gerisi ne diyeceksiniz böyle bir şeyde? Adana'nın ekonomik durumu, Adana'nın temel ulaşım bilgileri, Adana'nın coğrafi durumu, Adana'nın demografi durumu, Adana'nın tarımı... Depreme bakıyorsunuz 7 sayfa, o da risk değil. Bakın, ben bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda da da söyledim. Bunu hazırlayanlar risk analizi nedir bilmiyorlar, bunu hazırlayanlar hayatında risk analizi görmemişler, görmemişler bu rapor eğer risk analiziyse. İşte, biz bu raporlarla gittiğimiz için 72'nci saatte hâlâ enkazın başında devlet, Hükûmet yoktu. Bakın arkadaşlar, yetmiş ikinci saatte yoktu, bakın.

Şimdi, peki, diyeceksiniz ki: "Çok büyük bir deprem geçirdik, asrın felaketini yaşadık. " Bu raporların güncellenmesi lazım değil mi? Girin AFAD'ın sayfasına, hâlâ 2020 yılında yapılmış planlar var, bakın, 2020 yılında yapılmış. Ya, bu plana göre zaten biz geri kalmışız, Hükûmet organize olamamış bu plana göre, AFAD organize olamamış, İçişleri Bakanlığı organize olamamış; sen bu planı bir güncelle, bunu bile güncellememişsin. Bu ne demek oluyor? Bakın, mesela, şu anda en çok riskli olan illerden biri de Adana, son Hatay, Maraş depreminden sonra belli bir riskin, belli bir stresin yükseldiği söyleniyor. Allah göstermesin, eğer Adana'da 6 ve üzerinde bir deprem olursa şu plana göre biz yine enkazın altında kalırız, yardımımıza yine millet koşar, Hükûmet yetmiş iki saat sonra gelir. Şu plana göre. Risk planı bu değil ki.

Arkadaşlar, risk planı dediğiniz zaman -Hatay'da bir deprem olduğu zaman kimse talimat almadan- herhangi bir kolordu şunu bilecek: "Ben talimat almadan -büyüklüğüne göre- deprem olduğu zaman şu bölük şurada güvenliği alacak, bu bölük şu ilçede güvenliği alacak, bu bölük şu beldede güvenliği alacak." Kritik yerlerin bu planda belli olması lazım, hangi sağlık kuruluşlarının nerede görev alacağının bilinmesi lazım. Hiçbir şey yok, bu risk analizi değil. Onun için... Hâlâ da bunun yapılmadığını görüyoruz maalesef. Şimdi, dolayısıyla, arkadaşlar, şu anda bu yaşanan asrın felaketinden ders almış bile değiliz.

Deprem sonrasına gelelim. Sayın Cumhurbaşkanı deprem ziyaretlerinde ne dedi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bakın, 21 Şubat 2023, Hatay ve Maraş ziyaretinde dedi ki: "Şehirleri ovadan dağa taşıyacağız." Olması gereken de buydu zaten. Aklın yolu bir, haklıydı, şehirler fay hatlarının üzerine kurulmuştu. Hatay'a bakın, Kırıkhan'a bakın, Hassa'ya bakın, Hatay merkeze bakın, fay hattı orada bir ova oluşturmuş, siz onun üzerinde şehir kurmuşsunuz. "Taşıyacağız." dedi, taşındı mı? Maalesef taşınmadı. Niye taşınmadı biliyor musunuz? Çünkü Mayıs 2023 seçimlerine kurban edildi bunlar. Üç ay sonra seçim vardı, bir an önce temel atalım, algı yaratalım diye, "Bak, Hükûmet çalışıyor." algısı için aynı fay hatlarının üzerine aynı binaları yaptık, aynı binaları. Bizim evlatlarımız, çocuklarımız yarın, belki yıllar sonra, yüzyıllar sonra aynı acıları bir daha yaşayacaklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Başkanım, deprem bölgesi için bir dakika alayım, deprem ili adına.

BAŞKAN - Bir dakika verdim, hadi bir dakika daha vereyim, peki. Bir dakikayı kullandınız ama.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Son olarak şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar, önemli olan şu: İktidarıyla, muhalefetiyle -bunu canı gönülden söylüyorum- bu depremden ders alalım. Depremin sağı, solu, siyasi partisi, ideolojisi yok; çocuklarımız, yaşlılarımız hayatlarını kaybediyor, uzuvlarını kaybediyor, geleceklerini kaybediyor. Gelin, el ele bunlardan ders alalım.

Diğer bir konu değerli arkadaşlar: Deprem bölgesinde zaten evini kaybetmiş, işini kaybetmiş, geleceğini sıfırdan kurmaya çalışan çok değerli vatandaşlarımıza, bakın, şu boş kâğıtlar imzalatılıyor. Adı ne biliyor musunuz bunun? Afet borçlandırma senedi. Örnek burada, imzalı. Bakın, hep nokta

nokta... “Nokta nokta borcu”, “nokta nokta ipoteği”, “nokta nokta faizle”, “nokta nokta tarihine kadar...” Arkadaşlar, adamın geleceği ya, böyle bir şey olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Lütfen, buna da bir önlem alalım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci söz Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan’a aittir.

Sayın Çalışkan, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; deprem bir dünya gerçeği. Deprem tarih boyunca var oldu, bundan sonra da var olacak. Elbette, yönetimlere ve millete düşen görev deprem öncesi depreme hazırlık yapmaktır. Yönetimlerin övüneceği şey kurtarmak değil, depremi önlemektir. “Biz şu kadar insanı kurtardık.”tan daha ziyade “Biz ne kadar binanın yıkılmasına engel olabildik?”e, buna yönelik alınabilecek tedbirlerdir. Evet, yine deprem olacak, yine aynı şeyleri konuşacağız. Korkarız ki, yine başa döneceğiz, “Eyvah!” diyeceğiz, tekrar aynı noktaya yeniden gelip tekrar başa döneceğiz.

Elbette, burada şunu belirtmemiz gerekir ki deprem öncesinde yaşanan sorunlar olduğu gibi deprem sırası ve deprem sonrasını ayrı ayrı ele almak durumundayız. Ne yazık ki deprem öncesinde çok büyük felaketlerle karşı karşıyaydık. Bu, sadece bir yılın, beş yılın, on yılın değil, belki çok daha eskiden beri sayılabilecek bir durum. Bir taraftan, imar affı yasası çıkarıldı bu ülkede defalarca; çürük, yıkılacak, mezar olacak yerlere ruhsat verildi. Bir taraftan, rüşvet çarkı işlediği için hızlıca imar ruhsatları alınabildi. Bir taraftan, belediyelerin mevzuat yetersizlikleri, kanunların yetersiz oluşu, yeterli derecede düzenlemelerin yapılmayışı, bir taraftan da kentsel dönüşümdeki gecikmeler, belirsizlikler, karmaşalar, yetki karmaşası noktasında bugünkü noktalara ne yazık ki geldik.

Değerli milletvekilleri, geçen geçmiş olabilir ama bugün itibarıyla deprem esnasında yaşadığımız hususları ele alarak bundan sonraki bir felakette doğru bir planlamanın yapılması sağlanabilir. Ne yazık ki deprem döneminde depremzede vatandaşımız iletişim alanında telekom şirketlerinin insafına bırakıldı, bina işinde kasaptan dönme müteahhitlerin insafına bırakıldı, denetimler yandaş elemanların insafına bırakıldı, elektrik yandaş şirketlerin insafına bırakıldı, doğal olarak da ulaşımda, iletişimde yaşanan sorunlar nedeniyle çok ciddi bir geç müdahale yaşadık. Net ifade etmemiz gerekir ki, depremde insanların -kuvvetle muhtemel ki- yarısı ilk esnada öldüyse bile üçte 2’si depreme geç müdahale ve sonrasında ne yazık ki vefat etti. İşte, bugün deprem bittikten sonra geldiğimiz yerde ise şunu belirtmemiz gerekir: Yerelde ciddi bir karmaşa yaşandı. Bundan sonraki süreç içinde yapılması gereken hususları arz etmek gerekirse, her şeyden önce bir koordinasyon merkezi kurulmalı, planlama, görev dağılımı yapılmalı, bir afet esnasında kim, nasıl müdahale edecek bilinmeli. Bunun dışında, her yerel için bir erkân kurulmalı ki bu sadece kamu görevlilerinden ibaret olmamalı; bir taraftan mülki erkân, bir taraftan sivil toplum örgütleri, odalar ve muhalif de olsa belediyeler sürece dâhil edilmeli. Ne yazık ki belli noktalarda iktidara mensup olmayan belediyelerin yönetimde olduğu yerlerde depremzede insanımız bir de bu iktidar-muhalefet çekişmesinin olumsuz sonucunu gördü.

Değerli milletvekilleri, bundan sonraki süreçte önerimiz şudur: Resmî bir afet politikası belirlenmeli, bu noktada görev dağılımı yapılmalı. Bununla beraber, vakıflar ve sivil toplum örgütleriyle ilgili hususlar da bir resmiyet kazanmalı. Bir yardım kuruluşu, Kızılay yemek yaptırmış, aynı anda 500 kişiye dağıtıyor. Görünür olmak, daha çok propaganda yapıyor olmak; daha çok insan zannetsin ki 100 kişiyle sahada oysa Kızılayın yeleğini alan herhangi bir vatandaş hırsızlık yapmak için bunu kullanıyor. Çöpe atılmış bir üniforma, asker elbisesi bulup giyen insana hesap sorulması beklenir; onun için de bu sivil toplum örgütlerinin kullanacağı yeleklerin de üniformaların da dâhil bir resmî hüviyeti olmalı.

Aynı şekilde, sivil toplum örgütlerinin görev dağılımı olmalı. Mesela, Hatay’da yaşayan bir depremzede olarak belirteyim ki televizyon kameraları çekim yaptığı için, konvoy hâlinde Vali Göbeği’nde 10 tır peş peşe yemek dağıtıyor, oraya gelen insanlar da yemek seçerek gidiyor. Her biri ayrı bir belediyeye, ayrı bir kuruma ait oysa herkes yemek dağıtmamalı; biri çorba dağıtmalı, bir

diğeri yakacak, diğeri ise iç çamaşırı ve benzeri ihtiyaçlara göre dernekler arasında bir görev dağılımı yapılmalı.

Bununla beraber, deprem bölgesinde görevlendirilecek memurlara ek ödeme yapılmalı, bu bölge insanlar için cazip hâle getirilmeli. Hâlen deprem sonrası göreve giden insanlar iki yılı tamamlayınca dönüyor, iki yılda dönmeye niyetlenmiş bir insan da doğal olarak yereldeki sorunlara adapte olamıyor. Siz, deprem bölgesini memurlar açısından mutlaka cazip hâle getirmek zorundasınız.

Aynı şekilde, plan açısından her gün yeni yeni rezerv alanlar ilan ediliyor; bölgeler parça parça, şehrin bir tarafı yerinde dönüşüm, bir tarafı TOKİ, bir başka tarafı rezerv alan, karman çorman ve ne yazık ki az önce Sayın Kısacık'ın belirttiği gibi, önce burada yapılaşma olmayacak ama problemli denilen yerlerde yeniden yapılaşma yapıldı. Şu anda Hatay'da tekrar fay hattının üzerine, Asi Nehri'nin kenarına, şehir merkezinde yıkılan yerlere çok ağır maliyetlerle yeniden bina yapıldı.

Evet, bina yapıldı; evlerle ilgili şunu söylemek isterim ki TOKİ tarafından ve rezerv alanı olarak Emlak Konut tarafından yapılan evler ülkemizin geleneksel aile yapısına uygun evler değil. Aile Yılı'nda evler 1+1, 2+1 gibi çok dar, bununla beraber bazıları da Amerikan bar tipi mutfakla salon iç içe, otel tipi evler yapılıyor ve bugün TOKİ yapılaşmasından öte âdeta "TOKİ city" ortaya çıktı; kent kültürü, şehir kimliği ne yazık ki bu son dönem içerisinde tamamen kayboldu.

Sayın Akbaşoğlu'nun elinde fotoğraflar görüyorum, biraz sonra buradan "Şunu, şunu, şunu yaptık." diye bize bazı ifadelerde bulunacak. Elbette yapılan her şeyi takdir ederiz, teşekkür ederiz ama bilelim ki "Deprem bölgesinde 455 bin konut teslim edildi." diye propaganda yapılıyor, teslim edilen şey konut değil kura. Deniliyor ki "Bir miktar ev bitti, bir miktarı yarım, bir miktar da şu köşedeki boş alana apartman yapacağız, bunun 4'üncü katındaki daireyi sana veriyoruz, kura numaran şudur." Oysa ortada hâlen daire yok, hâlen Hatay'da 230 bin kişiyle başlayan konteyner kentlerde yaşayan insan sayısı geçtiğimiz ay sonu itibarıyla 160 bin kişiydi; demek ki nüfusun en az yarısı hâlen konteynerlerde barınmaya devam ediyor oysa Birleşmiş Milletlerin standardına göre konteyner kentlerde barınma süresi on iki ile on sekiz ay arası olarak belirlenmişken otuz altı ayın sonunda hâlen nüfusun yarısı konteynerlerde yaşıyor. Kaldı ki kendi barakasında, kendi köyündeki arazisine konteyner kurarak yaşayanları ya da konteynerinden çıkıp başka kentlere göç etmiş olanları ya da konteynerden çıkıp kiralık evlere dönenleri, kiralık evlerde yaşamaya başlayanları hesaba katarsak durumun çok daha vahim olduğunu belirtmek durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, deprem bir trajedi, bir felaket; geldi, muhtemelen tekrar gelecek. Depremzede insanın acılarını ne olur anlayın. Hâlen bir taraftan emekliye zam vermezken "Biz depremzedelere para yatırıyoruz, onun için vermiyoruz." diyerek depremzedeleri incitmeyin; kaldı ki depremzedelere verdiğiniz ya da vereceğiniz evleri bedava değil, ücret karşılığı veriyorsunuz. Muamma da bu ki boş senede imza atan depremzede önümüzdeki on yılını, yirmi yılını ipotek altına almış oluyor ve kaç lira borçlandığını da bilmiyor.

Bu açıdan deprem bölgesi için acilen beklentimiz... Konutlar, sorunların tek bir parçası. Şu anda yapılan şey komünist mantığıyla biz bu insanlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Peki, bir dakika ilave.

Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, katılım sayısına göre dakika verirseniz en çok bize vermeniz lazım; orantısal olarak çok yüksek bazda buradayız, bizden sonra diğer arkadaşlar geliyor. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

Evet, burada verilen şey: "Biz ev verelim kurtulalım." 80 metrekarelik kutucuklarda insanlar yaşasın isteniyor. Aynı yerlere ev yapılmış, yollar eskisinden daha dar. Bizim görevimiz, bu konutların maliyetini sormak; hâlen konutlar kaça mal oldu, kim aldı, kim sattı bunları bilmiyoruz. Deprem bölgesinde hâlen ihaleler doğrudan alımla yapılıyor; büyük küçük bütün işlerde yerel partili yandaşlar

çağrılıyor "Al şunları yap gel." deniliyor oysa siz bunu doğrudan alımla değil, şeffaf, ihale usulüyle yapsanız kamu zararı da azalır. Burada varsa bir imkân bundan bütün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, ikişer dakika fazla verdim ama espriniz güzel ve anlamlıydı; devam edin.

Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Evet, değerli milletvekilleri, problemimiz çok ama bunların çözülmesi, geleceğe yönelik sağlam adımlar atılması gerekir. Derhâl depremle ilgili imar ve benzeri yasalar çıkarılmalı, millî politika oluşturulmalı, okullarda ders olarak deprem bilinci verilmeli.

Geçmişi kurcalamanın zannediyorum artık faydası yok ama kayıp çocuklarla ilgili, hâlen tespit edilememiş cenazelerle ilgili hiçbir açıklama yapılmaması da çok manidar. Burada insanın yüreğine su serpen açıklamalar yapılmalı.

Mücbir sebep sona erdi, depremzede esnafın bir defaya mahsus borçları silinmeli; KOSGEB ödemeleri geldi, bunlar ötelenmeli. Kredi kullanmak isteyen insanlardan "Borcu yoktur." yazısı istemek akıllara ziyandır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle yapılan görüşmelere devam ediyoruz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Sevilay Çelenk.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de sözlerime başlarken 6 Şubat depremlerinde yitirdiğimiz yurttaşları saygıyla ve büyük bir kederle anıyorum; yakınlarına, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum bir kez daha.

Eğer depremle ilgili hakiki bir konuşma yapmak istersek, depremin bu ülkede suratımıza çarpan en sert hikâye olduğunu kabul etmemiz gerekir. Sadece 1999 yılından bu yana bile küçük ve görece az sayıda can kaybına yol açmış depremler yanında, her biri 50 binden fazla hayata mal olmuş 2 büyük deprem yaşadık. Çeyrek yüzyılda bize bu ölçüde büyük bir kıyım yaşatan başka hiçbir felaket yok, çatışma yok, savaş yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkanım, iktidardan hiç kimse yok, konuşmacımız konuşuyor. Bu, kabul edilemez yani.

BAŞKAN - Buna yapabileceğim bir şey yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Gerçekten bu kabul edilemez yani gerekirse bir ara verin, gelsinler. Böyle olmuyor.

MESUT DOĞAN (Ankara) - Ayıp bir şey!

BAŞKAN - Ara verdim ama.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ama yoklar yani böyle bir şey olabilir mi? Büyük bir saygısızlık bu yani.

BAŞKAN - Onu vatandaşlar değerlendirecektir mutlaka.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Evet, bu, kürsüde konuşanlara değil, gerçekten de bu depremlerde hayatını kaybedenlere saygısızlık, onların acısıyla kavrulanlara saygısızlık ve herkese haksızlık.

Depremin sert hikâyesiyle birlikte güvenlik ve beka eksenli siyasetin ne derece riyakâr ve hamasi bir siyaset olduğu da bir kez daha anlaşıldı. Bugün 3'üncü yılı geride bırakan 2023 depremi bu ülkeden ve her birimizden çok şey götürdü, geleceğimizi biraz daha öngörülemez ve güvencesiz hâle getirdi. Her şeyini kaybetmiş, yerinden yurdundan olmuş milyonlarca yurttaş, artık "beka" denildiğinde vadedilen o gelecekte kendini göremiyor, kendine ait bir yer göremiyor, bir gelecek göremiyor.

6 Şubat depremlerinden sonra en çok göç alan kentlerden biri de Ankara olmuştu. O tarihte, 2023 depreminden sonra bizim bitişik dairemize de Hataylı bir depremzede aile taşınmıştı. Görece hâli vakti yerinde bir aileydi ve birinci derece yakınlarını kaybetmemişlerdi, kendilerini bu anlamda birazcık olsun şanslı sayıyorlardı ama nasıl duygusal olarak paramparça olduklarını da her hâllerinden anlayabilirdiniz. O tarihlerde ilginç bir biçimde alt katımızda da Suriye'deki savaştan göç etmiş bir hekim ve ailesi oturuyordu. Kısacası, savaş ve deprem gibi iki farklı sebeple evi dağılan, göç etmiş komşularımız oldu uzun süre, Ankara'da hâlâ çok sayıda böyle komşuluklar var. Evet, sadece savaştan kaçan Suriyeli göçmenler değil, Kahramanmaraşlı ve Hataylı göçmenler var bu ülkede, kendi ülkelerinde göçmen olmuş yurttaşlar, büyük bir felaketin içinden geldiler. Deprem felaketi bile belki savaşı ve göçü daha

daha iyi anlamaya bizi yaklaştıramadı, yaklaştırabilir diye düşünmüştük. Bu hakikat karşısında Suriye trajedisini de anlayabiliriz diye ummuştuk. Üstelik, hatırlayalım, 2023 depreminin en ağır biçimde vurduğu kesimlerden biri de Suriyeliler olmuştu, enkaz altında ses vermeye korkar hâle gelmişlerdi. Zira deprem bölgesinde gündemi Suriyeli avına çıkmak olan insanlar vardı. Bu avcıları kışkırtanları da unutmadık. Açıkçası, can güvenliklerine kastedilerek Suriyelileri hedef göstermişlerdi, ülkelerinde ve şehirlerinde Suriyeli istemediklerini söylemişlerdi o korkunç, acılı günlerde. Bir gün kendilerinin de yersiz ve yurtsuz kalabileceğini akıllarından bile geçirmemişlerdi.

6 Şubat depreminde ülkemizde yüzlerce kilometrelik bir fay bir kerede kırıldı, 11 şehir etkilendi. Bu depremlerden en az etkilenen şehirlerden biri olan seçim bölgem Diyarbakır'da bile yaşamını kaybedenlerin sayısı 500'e yakındı, 5.500 binada ağır hasar vardı, 3 bine yakın binada orta hasar. 11 ilde toplamda 15 milyona yakın bir nüfus depremden etkilendi ve resmî rakamlara göre 53 bin kişi hayatını kaybetti. Biz bu depremlerde canlarımızın kıymetsizliğiyle yüzleştik. "İri, diri, dik dünya devleti" mavalı üzerimize çöktü. "Çadır devleti" desek, o da değildi. Kış ayazında aylarca çadır bulunamıyor, konteyner kentte başını sokacak bir yer ile faturaları bile yatırmaya yetmeyecek miktarda bir kira yardımı arasında tercihe zorlanıyor, çaresizlikten nefesi kesiliyordu insanların. Riyakâr bir siyaset dili ve jargonu "Yardım alamadım." diyen yaralı yurttaşa her tür hakareti de reva görüyordu.

O tarihlerde bir gazetede yazdığım deprem yazılarından birinin başlığı da maalesef "Kader veya kıyamet değil, AKP…" idi. Öyle çünkü çeyrek yüzyıldır hayalî tehditlere, soyut güvenlik senaryolarına akıtılan kaynağın hayatlarımızı korumadığı bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmıştı. Yıllar yılı "güvenlik" diye diye, "beka" diye diye önce kendi bekalarını sonra da silah endüstrisini ve savaş endüstrisini beslediler. Bu alanda yatırım yapan özel şirketlerin kapasitesi ulusal güvenlik kapasitemiz olarak yurttaşa belletilmeye çalışıldı.

99 depreminden bugüne milyonlarca insanın hayatını derinden sarsan, 100 bini aşkın insanımızı hayattan koparan depremin bu ülkenin en büyük beka meselesi olduğunu görmediler bile. Hiç kimseye hesap soramadılar, sormadılar. Bu konuda BirGün gazetesinde yer alan Uğur Şahin yazısından bir paragraf aktarmak isterim: "99 depremlerinden sonra müteahhitleri 2.100 dava açılsa da bu davaların 1.800'ü şartlı salıverme yasası ve hukuki boşluklardan dolayı cezasız kaldı. Geriye kalan 300 davanın 110 kadarına ceza verilmiş olsa bile bu cezaların da çoğu ertelendi. Yalova'nın Çınarcık ilçesinde inşa ettiği konutların yıkılması sonucunda 200'e yakın insanın hayatını kaybetmesine neden olan müteahhit Veli Göçer on sekiz yıl dokuz ay hapis cezasına çarptırıldı ancak yedi buçuk yıl hapis cezası yattıktan sonra 2011'de tahliye edildi ve 18'de yeniden müteahhitliğe başladı." Bugün durum farklı değil; iktidarını biraz da 99 depreminin getirdiği yıkım ve ekonomik krize borçlu olan AKP, bu ülkenin bekasına gerçek bir tehdit oluşturan İstanbul depremine yönelik bir hazırlık yapmıyor. Ne İstanbul depremine ne 7'nin üzerindeki başka herhangi bir depreme hazır değiliz; hazırlanamıyoruz, hiçbir felakete hazırlanamıyoruz. Bu ülkenin tedbir almasına, hazırlanmasına izin verilmiyor. Bir barış ve demokrasi zemini oluşmadan da zaten hiçbir felakete, hiçbir depreme hazırlıklı filan da olamayız.

Soruyorum: Olası bir depreme gözü kapalı feda etmiş göründüğünüz gelecek nesiller, gelecek on binler bir güvenlik meselesi değil mi? 2023 depreminde hayatımıza giren arama ekranlarını ne çabuk unuttunuz? İnsanlar kayıplarını, kayıp yakınlarını ve kayıp çocuklarını ekranlarda arıyordu, unuttunuz.

Oysa depremle yaşamayı öğrenen ülkeler var; askerî gücüyle, silah teknolojisiyle övünmeyen, buna karşılık depreme karşı akılcı, bilimsel ve insani tedbir almakla övünen ülkeler. Japonya, Meksika, Şili gibi örnekler ortada; büyük depremler yaşıyorlar ama yıkımı ve kaybı en aza indirmek için de ne gerekirse yapıyorlar ondan sonra çünkü itibardan tasarruf edip bütçeyi yaşamı korumaya ayırıyorlar; inşaat kurallarını sıkı tutuyor, denetimi ciddiye alıyor, her sarsıntıdan ders çıkarıyorlar.

Depremler elbette birbirleriyle kıyaslanamaz ama aynı büyüklükteki sarsıntıların binlerce can almaması oralarda alınan derslerin somut sonucudur. Ülkeler yaşadıkları görece az kayıplardan bile büyük dersler çıkarıyor, buna uygun yapılaşma ve denetlemeler söz konusu. Örneğin, Meksika'da 2017'de yaşanan 7,1 şiddetindeki depremde 370 kişi ölmüştü, 2022'de ise daha yüksek şiddetteki, 7,6 şiddetindeki bir depremde sadece 1 kişi hayatını kaybetti. Mafyanın ve suç çetelerinin cirit attığı Meksika'da bile depremden bir ders alınıyor.

Depremin yıl dönümünde kaybettiklerimizi hatırlamak yanında bunları da hatırlatmak zorundayız. Deprem büyük bir yıkımdır. Depremin yıktığı illerimizde yaşadığı acı nedeniyle, kayıp nedeniyle, yas nedeniyle hâlâ enkazın altındaymışcasına nefes alamayan yurttaşlarımız var; hâlâ konteynerde olan, hâlâ başka kentlerde hayatını kurmaya çalışan, hâlâ yakınlarını arayanlar var. Başını sokacak evi olmayanlar var; toplamda 360.500 kişi hâlâ konteynerde kalıyor. Bir ev sahibi olmak bu ülke insanının en büyük hayalidir. Artık kendine ait bir ev giderek herkesten uzaklaşan bir hayal olsa da bu ülkenin yoksul ve mütevazı insanları nohut oda, bakla sofa bir evi, insanca yaşamasına yetecek bir emekli maaşını garantilediğinde kendini dünyanın en mutlu ve en güvende yaşayan insanı sayar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Depremler evimizi yıkıyor. Bu ülkenin en büyük duası da bedduası da evle ilgilidir. Birçok yörede "Evin yıkılsın." en büyük bedduadır. Âşık Mahzuni Şerif'ten Âşık Veysel'e bütün ozanlarımız hayal kırıklıklarını ve acılarını "Evin yıkılsın." diye dile getirmiştir. En büyük dua yine birçok yöremizde evin barkın korunmasına yöneliktir; işte böyle.

Son olarak, depremi unutarak yenmek mümkün değil, depremi hatırlayarak ve hatırlatarak yenebiliriz. Sadece depreme dayanıklı bina inşasıyla değil öykülerle, romanlarla, filmlerle, gündelik yaşam kültürüyle hazırlanabiliriz depreme, bütün ifade kanallarımızla birlikte hazırlanabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Kesilmişti konuşmam.

BAŞKAN - Peki, son kez...

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Oysa yaşanan felaketleri bir toplumsal sorumluluk bilinci içinde, etkili biçimde düşünmeye, hissetmeye adanmış filmlerin, belgesellerin kendine salon bulamadığı çölleşmiş bir sanat, kültür ortamıyla baş başa kaldık. O filmlerden biri, daha evvel "İki Dil Bir Bavul" filmini yapan ve kendi evinde dilsiz bırakılmayı anlatan Orhan Eskiköy'ün son filmiydi. Eskiköy, bu kez bir depremzede ailenin, Samandağ'daki bir depremzede ailenin hikâyesi aracılığıyla evsizliği anlattı. "Ev" filmi, maalesef, kendine bir salon bulamadı. Medya gasbedildiğinde hikâyelerimiz de her yerden kovuldu, dilsizliğimiz ve evsizliğimiz iç içe geçti.

"Ev" filminin afişindeki o güzel sözle bitireyim: "Ev olmazsa insan tamamıyla dağılmış bir varlık olurdu." Evlerimiz artık yıkılmasın; daha fazla dağılmayalım, buna izin vermeyelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

6 Şubat depremlerinde kaybettiğimiz tüm yurttaşlarımızı, tüm canlarımızı bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygıyla anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ben bugün bu kürsüde bir milletvekili olarak değil, 6 Şubat depremlerinde bizzat sahada çalışmış, deprem kriz koordinasyonlarında yer almış, dayanışma çadırlarında yer almış ve deprem sonrasında da sık sık deprem bölgelerine gidip ziyaretlerde bulunan bir yurttaş olarak bu kürsüden sizlere sesleniyorum, bu konuşmayı yapıyorum.

Değerli arkadaşlar, geldiğimiz aşamada 6 Şubat depremlerinin üzerinden koca bir üç yıl geçmiş durumda. İktidar temsilcileri dilinden deprem bölgelerindeki durumu dinleyecek olursak eğer -biraz sonra da birisine daha tanıklık edeceğiz- deprem bölgelerindeki tablo güllük gülistanlık. Hatta iktidar temsilcilerine kalsa insanlar neredeyse deprem yaşadıkları için "Allah'a bin şükür." diyecek vaziyetteler. Tablo bu kadar gerçekten tozpembe bir vaziyette ama her zaman olduğu gibi iktidarın gerçekleri başka, hayatın gerçekleri bambaşka değerli arkadaşlar. Çünkü bugün depremzedeler depremin çok boyutlu etkilerini yaşar vaziyetteler, hem özel alanda hem kamusal alanda siyasal, toplumsal, ekonomik

yönleriyle yıkıcı bir deprem gerçekliğini taze bir şekilde her an yaşamaya devam ediyorlar ve bugün temel ihtiyaçlarından mahrum bir depremzede gerçekliğiyle karşı karşıyayız değerli arkadaşlar.

Bakın, geldiğimiz aşamada depremin üzerinden üç yıl geçti ve aslına bakarsanız üç yıl kısa bir süre değil, depremin yaralarının sarılabilmesi için gayet uzun bir zaman diliminden söz ediyoruz değerli arkadaşlar. Eğer bu üç yılda kamucu bir anlayışla, kamucu bir planlamayla bir afet ve yönetim biçimi, politikası yürütülebilmiş olsaydı şimdiye kadar en azından kısa vadeli akut önlemlerin geride bırakıldığını yaşayacaktık biz, kalıcı ve istikrarlı yaşam alanlarının kurulabildiğini görecektik, travmaların iyileştirilmesi için oluşturulmuş sağlıklı alanların olduğunu görecektik, rutin bir hayatın, yeni bir hayatın başlaması için çoktan kalıcı, somut adımların atıldığına tanıklık edecektik. Ancak gelin görün ki üç yılın sonunda bahsettiğim konularda kalıcılığa dair kalıcılık kazanabilen tek bir konu, tek bir gündem, tek bir sorun alanı yok değerli arkadaşlar. Depremzede halk depremin ardından geçen üç yıla rağmen barınmadan sağlığa, elektrikten ulaşıma, eğitime, hijyene hemen hemen tüm konularda ne yazık ki başlangıç noktasında. 6 Şubat 2023'te çakılı kalmış durumda olan bir ülke gerçekliğimiz var, bir deprem gerçekliğimiz var ve bu duruma öyle iş bilmezlik, liyakatsizlik, aman efendim, yeteneksizlik gibi değerlendirmelerde, tespitlerde bulunmak yetmez çünkü bu durum, afeti felakete çeviren iktidarın yönetim politikalarıyla, tercihleriyle, sınıfsal tercihleriyle bizzat ilintilidir.

Bir cümleyle bunu özetlemek gerekirse değerli arkadaşlar, depremin yaralarını sarmayı öncelemek yerine, travmaları iyileştirmeyi öncelemek yerine, depremi Allah'ın bir lütfu olarak görüp inşaat şirketleriyle birlikte kent yağmasına giriştiği için siyasi iktidar, biz bugün hâlâ üç yıl geçmiş olmasına rağmen 6 Şubat 2023'te çakılı kalmış vaziyetteyiz, hâlen başlangıç noktasındayız. Öyle ki bugün geldiğimiz aşamada depremzede halkın barınma sorunu derinleşerek devam ediyor. Havada bir sürü rakam uçuşuyor, anahtar teslimleri yapılıyor, bir sürü müjdeden söz ediliyor, bütçeli tanıtım reklamları yapılıyor, siyasi şov zaten gani gani, demagoji zaten gani gani ama gelin görün ki üç yılda depremzedenin çilesi bitmek bilmedi değerli arkadaşlar. Tamamlandığı iddia edilen konutlarda da konteyner kentlerde de durum aynı, tüm deprem bölgelerinde; elektrik yok, ulaşım yok, sağlık yok, hepsinden bir yoksunluk var, yoğun bir kirlilik var ve bir halk sağlığı kriziyle karşı karşıyayız bugün. Hemen hemen bütün deprem bölgelerinde deprem yıkımı, enkaz, asbest, asbestin yaratmış olduğu kirlilik söz konusu ve bunun yanında da santrallerle boğuşan bir depremzede halk gerçekliği söz konusu değerli arkadaşlar.

Hatay'dan örnek vermek istiyorum mesela: Hatay'da şehrin birçok noktasında beton santralleri kurulmuş durumda ve deprem yetmezmiş gibi bu santraller de bölgeyi kirletmeye, halk sağlığını tehlikeye sokmaya devam ediyorlar. ÇED'siz, denetimsiz, keyfî bir şekilde, herkesin, daha doğrusu sermayenin at koşturduğu bir düzenle karşı karşıyayız çünkü.

Bu konuda sevgili Can Atalay'ın, Hatay Milletvekili Can Atalay'ın hazırlamış olduğu, kamuoyuna sunmuş olduğu Hatay Deprem Raporu'nda çok önemli ifadeler var gerçekten ve Hatay'a dair şunu söylüyor sevgili Can: "Hatay halkının nefes alma hakkı engellenmiştir bu yönetim politikalarıyla beraber." Can Atalay'ın da gerçekten altını çize çize ifade ettiği gibi, depremzedeler bugün gerçekten bizzat iktidar tarafından yürütülmüş bu politikalarla bir halk sağlığı kriziyle karşı karşıya değerli arkadaşlar. Bekayı arayacaksak buralarda aramamız gerekiyor. Bakın, depremzede halkımız sık sık üst solunum yolu hastalıkları yaşıyorlar ancak bunların istatistiklerde yeri yok, hiçbiri açıklanmıyor.

Bu vesileyle buradan özellikle Sağlık Bakanına sormak istiyorum: Deprem bölgelerindeki kötü koşulların tetiklediği hastalıklar, bu vakalar neden açıklanmıyor, neden paylaşılmıyor, bizlerle bile neden paylaşılmıyor? İnşaat şirketlerinin işlemiş olduğu suçları örtbas etmek acaba Sağlık Bakanlığının görev kapsamında mı, biz bunu bilmek istiyoruz.

Yine, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, sormak istiyoruz, sorulara cevap vermediği için, önergelere cevap vermediği için: Bunca usulsüz, standart altı beton üretimi yapan firmalar, bu firmaları kapatmak yerine neden komik cezalarla ödüllendirilmesi tercih ediliyor? Caydırıcı olmayacak cezalandırmalar neden yapılıyor, bilmek istiyoruz.

Sayın Bakan bizzat geldi buraya, bütçe döneminde açıklamalarda bulundu; "Asrın felaketini asrın destanına dönüştürdük." diye övgüler düzdü buradan depreme dair ama aslında biliyoruz, o konuşma bir itiraftı ve iktidarın altını çize çize "asrın destanı" dediği şeyin, aslında inşaat şirketlerinin destanı

olduğunu biliyoruz, bunu artık hepimiz biliyoruz ve buradan sormak istiyoruz: Ölen onca yurttaşımıza, canımıza, bu acılara rağmen bu şehirlerden, bu acılardan gerçekten nasıl bir destan yazdınız, bilmek istiyoruz. Soruyoruz: Tarım alanlarını, zeytinlikleri, narenciye bahçelerini neden rezerv alanlarına, inşaat yağmalarına, TOKİ arazilerine açtınız? Depremi önlemek, bunun için önleyici politikalar gütmek yerine neden tekrar tekrar depreme davetiye çıkardınız? Verimli toprakları, halkın geçim kaynaklarını ısrarla neden inşaata açtınız, ranta açtınız? Zeytinlikleri, gidip orada bizzat kolluk kuvvetleriyle beraber, zulümle neden söktünüz, bizler bunu bilmek istiyoruz. Depremzedeye deprem üzerine deprem neden yaşattınız, bunu bilmek istiyoruz. Buradan Sayın Bakana ve iktidara söyleyelim: Ortada asrın destanı falan yok, halkın lehine bir destan mestan falan yok; sadece sermayenin lehine, sadece rantiyecilerin lehine bir destan var, varsa eğer böylesi bir destan. Bir sürü anahtar teslimi anlatılıyor ama onlar da hikâye, bunları da biliyoruz; barınmada da ilerleyen bir durum yok çünkü.

Bakın, mesela Bakanlık verileri üzerinden konuşacak olursak bile değerli arkadaşlar, bugün 11 ilde 126 bin konteynerde 365 bin yurttaşımız yaşıyor. Bakın, bu Bakanlık verisi, toplumun güvenmediği Bakanlık verisinde bile böyle devasa bir rakamdan bahsediyoruz. Hatay'da 157 bin, Malatya'da 67 bin, Maraş'ta 55 bin, Adıyaman'da 42 bin yurttaşımız konteynerlerde yaşıyorlar. Eğitimde de durum aynı; eğitim konteynerlerde ya da vardiyalı olarak çeşitli konutlarda sürdürülüyor.

Bunun ötesinde, çok daha ciddi sorunlar var, çok ciddi bir eğitimden kopuş oranı var değerli arkadaşlar. Şimdi, zamanım yetmeyecek sanırım rakamları söylemeye ama Hatay'ın, Defne'nin yani sadece Hatay üzerinden alırsak bile -yüz binlerce- her ilçede -gerilemiş- eğitim dışında kalma oranından bahsediyoruz, gerçekten bu vahşet ve Yusuf Tekin'in buna el atması gerekiyor ama Yusuf Tekin tabii ki sermaye dışında, sermayeye çocukları ya da eğitimi peşkeş çekmek dışında herhangi bir takip, herhangi bir planlama yapmıyor, hele ki depremzede çocuklar kimin umurunda! Ama bizim bu Meclis olarak bir sorumluluk alıp değerli arkadaşlar, eğitim dışında kalma oranlarını özellikle deprem bölgelerinde incelememiz, derlememiz, bununla ilgili bir plan program yapmamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

Buyurun.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Bakın, sağlık hizmetleri de aynı şekilde, sağlık çökmüş durumda. AKP'nin çöken sağlık sistemi orada tamamen enkaz altında, deprem bölgelerinde tamamen enkaz altında kalmış durumda. Aile sağlık hizmeti merkezlerinin, hastanelerin yıkıldığı bir şehirde üçüncü basamağı, ikinci basamağı bırakın arkadaşlar, birinci basamak bile yok. Devlet hastaneleri yetersiz, sağlık personelleri yetersiz, donanım yok ve tam da bu yüzden bakın, Türkiye'de ve özellikle deprem bölgelerinde bebek ölüm oranları binde 20'ye çıkmış durumda, binde 20; Türkiye'de binde 9, mesela sadece Hatay'da binde 20. Yani nereden bakarsak bakalım, bütün temel yaşamsal sorun alanlarında kriz var değerli arkadaşlar. Deprem bölgeleri bir kriz gerçekliğinin içerisinde ama hâl böyleyken, bakın depremin yaraları sarılmamışken geçtiğimiz gün iktidar aparatı olan,...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA (Devamla) - Son, toparlıyorum.

BAŞKAN - Tamam, toparlayın.

Buyurun.

PERİHAN KOCA (Devamla) - ...kendisine gazeteci demeye bile utandığım bir şahsiyet deprem bölgesine gitmiş, çeşitli gezintilerde bulunmuş -okurken gerçekten utandım değerli arkadaşlar- depremzede halkımızın yüzüne tükürürcesine rezil ithamlarda bulunmuş, halkın onurunu ayaklar altına almaya çalışmış. Deprem turisti gibi gezdiği bölgelerden sonra "tweet" atmış, ne demiş: Depremzedelerde para harcama refleksi kalmamış. Depremzedeler bedavaya alışmışlar, ekmek elden su gölden yaşadıkları için konteynerlerden ayrılmak istemiyorlarmış. Acı çokmuş tabii ki, mağduriyet çokmuş ama devlet de ne yapsınmış canım, devlet sürekli yetemezmiş ki. O yüzden "depremzede rehaveti" diye bir garabet kavram uydurmuş, bunu etrafa salmış, halkın üzerine, acıları tetiklenen insanların üzerine bu sözleri söylemiş. İnsan gerçekten aktarırken bile utanıyor.

Biz, depremzede...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA (Devamla) - Tekin Başkanım...

BAŞKAN - "Tekin Başkan" eyvallah ama ikişer, üçer dakika verdim zaten.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Hemen bitiriyorum.

Kadınlara yapmazsınız zaten, bizi sevdiğiniz için.

BAŞKAN - Peki.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Buradan şunu söyleyelim: Bu hanımefendi iktidarın kullanışlı aparatı olduğu için, sarayın kullanışlı aparatı olduğu için her dönemde kendini aklayacak şeyler yapmaya ve şu anda sarayın tekrar gözdesi olmaya çalışıyor, bunun için bir telaşe içerisinde ama bizler depremzede halka yapılan bu hakaretleri kabul etmeyeceğiz; halka reva görülenleri, halka yapılanları asla ve asla unutmayacağız. Depremzede halkımız yalnız değildir, bizler varız ve mutlaka 6 Şubat depremlerinin hesabını soracağız ve halka bunu reva görenler halkın önünde yargılanacaklar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Koca, bir teşekkür bile yok!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

26.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 9-14 Şubat tarihlerinde ABD'ye bir ziyaret gerçekleştirecek olan Dışişleri Komisyonu heyetine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, aslında, daha önce dile getirecektim ama gündem yoğunluğundan kaldı, Meclis kapanmadan da dile getirmek istiyorum.

Şimdi, 9-14 Şubat tarihlerinde Meclis Dışişleri Komisyonu ABD'ye gidiyor ve bazı temasları olacak. Senatoda Dış İlişkiler Komitesinde ve Temsilciler Meclisinde bir dizi görüşme yapacaklar; bize bildirilen, işte CAATSA yaptırımları ve benzeri. Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın katıldığı bir programda söyledikleri var; işte "Türkiye'de yürüyen barış süreci" "barış ve demokrasi." onlarca kez "terörsüz Türkiye süreci" diye ifade etmiş ve ayrıca, bölgedeki gelişmeleri de temaslarında anlatacaklarını ifade ediyorlar.

Biz, bu ülkenin 3'üncü büyük partisiyiz ve biz bu komisyona, bu heyete dâhil edilmedik. Şimdi, buradan sormak istiyorum: Bu süreci yürüten en önemli aktörlerden, partilerden biri olan DEM PARTİ'yi heyete dâhil etmeyerek Dışişleri Komisyonu Başkanı Fuat Oktay ne yapmak istiyor gerçekten?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu Komisyon Fuat Oktay'ın komisyonu mu yoksa Meclis Dışişleri Komisyonu mu? Hangi hakla, hangi hukukla, hangi yetkiyle bizi bu heyete dâhil etmediler sorusunu buradan, Meclisten de sormak istiyorum ve siz de riyaset makamındasınız, Divandasınız -aynı zamanda bunu biz Meclis Başkanına da iletmiştik. AKP'li yetkililere de- sizin de bunu gündem yapmanızı ve aynı zamanda Meclis Başkanına da bu soruyu sormanızı istiyorum. Sonuçta Meclis adına gidilen bir heyette ya bütün partilerin temsilcisi olur ya da "Ben canımın istediğini götürürüm." gibi seçmece bir yaklaşım olmaz. Bu konudaki tutumu eleştiriyoruz ve hızlı bir şekilde bu yanlışlığın giderilmesi beklentimizi de ifade etmek istiyorum. Geçmişte bu işleri çok yaptılar, bizi bu komisyonlardan çok dışladılar, eğer aynı tutumda ısrar edeceklerse biz de o zaman tutumumuzu buna göre ortaya koyacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Meclis Başkanıyla bu konuyu görüşeceğiz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

25.- Genel Kurulun 4/2/2026 tarihli 56'ncı Birleşiminde alınan karar uyarınca, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle; MHP Grubu adına Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, YENİ YOL Grubu adına Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ile Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, DEM PARTİ Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk ile Mersin Milletvekili Perihan Koca, CHP Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu, AK PARTİ Grubu adına Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, İstanbul Milletvekili Doğan Bekin, İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın açıklamaları (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Mersin Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır'a ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat depreminin yıl dönümünde Meclis özel oturumla toplandı. O gün çok büyük acılar çektik. Sabah dört buçukta telefonum çaldığında Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu Mersin'i sordu, Adana'yı sordu ve "Hemen deprem bölgelerine gidiyorsunuz." dedi. Aracımıza bindik, önce Sayın Murat Emir'i aldım Ankara'dan, sonra Yunus Emre'yi aldım, yirmi saatlik yolculuğun sonunda Kahramanmaraş'a gelebilmiştik. Elbistan'da binalar yıkılmış, insanlar çaresiz; hepimiz biliyoruz ki o binaların altında insanlar var, çığlıklar var ama çaresiziz. Elimizle avuçlayıp o binaları kaldırmak istiyoruz ama yapamıyoruz. Dondurucu bir soğuk, çaresiz bir şekilde bekledik; devleti bekledik, askeri bekledik ve birçok insanımız donarak öldü. Sonra Hatay Samandağ'a görevlendirildik. Bunları niye anlattığımı birazdan anlayacaksınız. İnsanlar açtı, çocuklar çadırda kalıyordu, yeni doğmuş çocuklar ilaç arıyordu, eczanelere gidiyorduk, yalvarıyorduk, ilaç toplamaya çalışıyorduk. Bizler büyük kazanlarda toplu yemek yapmayı öğrendik. On beş gün boyunca yıkanmadık, ekmeği paylaştık insanlarla ve günler sonra belediyeler, tüm belediyeler bakın, seyyar yemek araçlarını yolladı, kazanlar kaynamaya başladı, itfaiye görevlileri geldi. Birileri diyor ya "Biz yaptık." diye, hayır, hayır, hayır, Türkiye'nin her yerinden üniversitede okuyan öğrenciler, çocuklar geldi, kazmayı küreği alan çalıştı, belediyedeki itfaiye görevlileri çalıştı, polisler çalıştı; Kayseri Belediyesi de vardı, Mersin Belediyesi de vardı, biz vardık ama üzülerek söylüyorum ki bugün Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan Suudi Arabistan ve Mısır ziyaretleri dönüşü uçakta "Asrın felaketi yaklaşırken deprem turistleri bölgeye gitmiş." demiş. Bir dakika, beyefendi bunu nerede söylüyor? Uçakta. Benim Genel Başkanım nerede? Hatay'da. (CHP sıralarından alkışlar) Kim turist arkadaşlar? Beyefendi bunu söylerken uçakta, benim Kıymetli Genel Başkanım Malatya'da. Beyefendi bunu söylerken uçakta, benim Genel Başkanım Adıyaman'da. Beyefendi bunu söylerken uçakta, benim Genel Başkanım Adana'da.

OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan...

Telefonunuzu dışarıda edin, size söylüyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Şimdi, bakın arkadaşlar, bir millete, bir partiye, milletvekillerine hakaret edilmez; biz turist değiliz!

BAŞKAN - Sayın Başarır, bir saniye...

Sayın milletvekili, telefon konuşmanız ta buradan duyuluyor, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ben sabrettim ama siz sabredemediniz, sağ olun Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Biz turist değiliz; biz o acıyı yaşadık, insanlara sarıldık, çaresizliği paylaştık. Türkiye'de herkes imkânları ölçüsünde deprem bölgesinde el ele verdi. "Biz yaptık." Öyle mi? MHP'nin Hatay milletvekili de vardı, sizin milletvekilleriniz de vardı, Türkiye'nin her yerinden valiler de vardı, belediye başkanlarımız da vardı. Şimdi, bu insanlar turist mi oldu? Olmaz arkadaşlar, olmaz, olmaz, olmaz! Ben sadece bunu, beyefendinin uçakta, bizim alanda olduğumuzu unutmasını artık yaşına veriyorum; bir insan bu hatayı yapamaz.

Niye bu noktaya geldik? Deprem niye oldu? Doğru, asrın felaketi ama asrın ihmalleri var. Naci Görür zaman, tarih, yer, koordinat bildirmiş, "Hatay'da, Maraş'ta, Malatya'da deprem bekliyorum." demiş. Ne yaptık arkadaşlar? Şimdi, yıkıldıktan sonra 350 bin konut yaptık. Kimin parasıyla? Milletin parasıyla. Daha da ileri gideyim mi? 1999'dan bugüne kadar toplanan deprem vergileriyle -41 milyar dolar- 1 milyon tane daire yapabiliyoruz arkadaşlar yani o bölgenin tüm konut sorunlarını çözmüştük, insanlar ölmemişti. İmar affından 26 milyar dolar toplamışsınız, o imar affı verdiğiniz binaların bir tanesinin sağlam raporunu aldınız mı? İnternetten maketlere... İmarları affettiniz ya! Nerede o 26 milyar dolar arkadaşlar? Siz mi sorumlu davrandınız, depremden sonra motorlu taşıtlar vergisini 2 kez üst üste ödeyen Ahmet amca mı, Ayşe teyze mi sorumlu davrandı? Onlar sorumlu davrandı arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) "Biz yaptık." Hayır, hayır!

Bir de -MHP Grubu, ne olur kusura bakmayın- Mimar Sinan... Mimar Sinan isminden dolayı mimar olan yüz binlerce, milyonlarca genç var. Niye Mimar Sinan, Mimar Sinan? Hâlâ yapılan binalar tüm heybetiyle, haşmetiyle durduğu için Mimar Sinan, yoksa imar affı çıkarıp yıkılan binaları affettiği için Mimar Sinan değil; yapmayın! Mimar Sinan, bir Mimar Sinan kolay olunmuyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, on yılda bir deprem komisyonu burada toplanır, rapor hazırlanır, tespitler yapılır, sonra unutulur. Tüm deprem raporları Meclis arşivlerinde var, bakın bakalım ne diyor? "Kentsel dönüşüm" diyor, "sağlam beton, sağlam bina" "statik" diyor ama hiçbirini yapmıyoruz; unutuyoruz, unutuyoruz. Aklımızı başımıza alalım arkadaşlar, kapımızda maalesef ki bir İstanbul depremi tehlikesi var; İstanbul... (CHP sıralarından alkışlar) Allah korusun, Allah korusun... Bakın, bir daha söylüyorum: Yirmi yıl bu ülke kendine gelemez, belki 1 milyon insanımız ölür. Ne yapıyoruz? Ne yapıyoruz? "Reis yaptı; ha, ha, ha!" Ya, bırakın, gerçekleri konuşun artık; İstanbul yıkılacak belki. Bırakın "O yaptı, bu yaptı." demeyi; biz yapalım, biz çözelim. Deprem komisyonunda beraber değil miydik, değil miydik? Şu "beni" "bizi" bırakın; bu egoyu bırakın. Hatanız çok; depremle yatıp kalkan, o güvensizliği gören, kayıp insanları gören bizleriz. Asker kışladan çıkmadı arkadaşlar, o kadar ihtiyacımız vardı ki... Bakın, çocuklar kayıp, kayıp çocuklar var; 99 depreminde de var, 2023 depreminde de. Nerede? Epstein... Söylüyorlar, "Var." diyorlar ama o büyük lider Gazi Mustafa Kemal Atatürk ne demiş? "Vatanı korumak çocukları korumakla başlar." demiş. (CHP sıralarından alkışlar) Çocuklarımızı depremde koruyamadık arkadaşlar. 110 kayıp insanımız var. Enkaz kalktı, beton kalktı, nerede bunlar? Çocuklar nerede? Bunları konuşmayalım "Mimar Sinan..." Olmuyor, olmuyor; bu sizi hataya sürüklüyor, yanlışa sürüklüyor. Bir parça ders alma zorunluluğumuz var. İmar affı çıkartırken hiç mi şu aklınıza gelmedi: "Binanın statik yapısını getirin, karotları alın, güçlendirmesini yapmayan imar affından yararlanamaz." Bunu diyemedik mi ya! Bunu diyemedik mi? "Para gelsin..." Geldi para, 26 milyar dolar geldi, 41 milyar dolar bugüne kadar toplandı, 16 milyar dolar vergilerden toplandı, toplam zaten 3 milyon tane daire yapıyorsun bu parayla arkadaşlar. Siz kimin parasıyla neyi yaptınız? Sanki Sayın Cumhurbaşkanı üç aylık emekli maaşı ve maaşını biriktirdi ev yaptı bize(!) Biz yaptık, biz! Bizim paramız o, bizim paramız! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi 99 depremindeki en büyük sorun iletişimdi, değil mi arkadaşlar? Aradan yirmi dört yıl geçti, uzaya gittik, aya gittik ama 2023 depreminde yine birbirimize ulaşamadık. Turkcell neredeydi? Ben "Sayın Mimar ve Sinan"a soruyorum: Turkcell nereye bağlı? Nereye bağlı arkadaşlar? Cumhurbaşkanının bizzat kendisine. Sayın Cumhurbaşkanı, uzaya gittik de depremde Turkcell'i niye çalıştıramadın ya? Allah korusun, bugün olsun aynı şeyleri yaşayacağız. Artık yapmacık, yılışık sevgi gösterileriyle liderinize de zarar veriyorsunuz; gerçekleri konuşun, doğruları konuşun, "Kral çıplak!" deyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Son cümlelerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bu ülkede bir deprem gerçeği olduğunu, bilim adamlarının uyardığını, Malatya'da ve İzmir'de bu gerçeği yaşadığımızı, Hatay'ın uyarısını yaptığını ama bunu göremediğimizi söyleyin. Şimdi Balıkesir Sındırgı'da aynı uyarılar yapılıyor, İstanbul için tehlike

çanları çalıyor; Mimar Sinan konuşuyor uçaktan, deprem turistleri... Turist uçakta; lider meydanda, Hatay'da, Malatya'da, Adana'da! (CHP sıralarından alkışlar) Turist uçakta konuşuyor; bu ülkenin 1'inci partisinin, halkın, milletin lideri Sayın Özgür Özel şu anda deprem bölgesinde; turist uçakta!

Ölen yurttaşlarımızın yakınlarına bir kez daha başsağlığı diliyorum. Unutmayalım, unutturmayalım, hatırlayalım!

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce depremlerde yitirdiğimiz her bir canımızı rahmetle anıyor, geride kalanların bitmeyecek yasını paylaşıyorum.

6 Şubatın o karanlık sabahı üzerinden tam üç yıl geçti. Bu süreçte, sadece binaların değil iktidarın sosyal devlet olma iddiasının da çöktüğüne şahit olduk. Geçtiğimiz hafta deprem bölgesindeydim, sokak sokak gezdiğim Hatay'da gördüm ki acı hâlâ ilk günkü kadar taze, adalet ise bir o kadar uzak.

Bugün bir anma konuşması yapmayacağım; haksız ve hukuksuz bir şekilde demir parmaklıklar ardında tutulan, halkın oylarıyla seçilmiş Milletvekili Can Atalay'ın bizlere ulaştırdığı sesi duyuracağım. Can Atalay'ın titizlikle hazırladığı bu deprem raporu sadece Hatay'ın değil tüm deprem bölgesinin ortak sorunları aslında. Bu kapsamlı çalışma için kendisine Meclis kürsüsünden teşekkür ediyorum ancak iktidar milletvekillerine seslenmek istiyorum her ne kadar burada olmasalar da: Lütfen, bu raporun tamamını okuyun.

Tarihe not düşmek adına şimdi bazı bölümleri olduğu gibi sizlere aktaracağım. Şöyle diyor raporunda Sayın Atalay: "Hükûmet yetkilileri devasa sayıların arkasına eklediği 'hak sahipliği' 'teslimat' 'Kura çekildi.' gibi vurgularla övünmekte, her teslimat törenini büyük bir gösteri hâline getirmektedir ancak bu rakamlar sadece betonun metreküpü, siyasetin yüzdesi üzerinden konuşulmaktadır. Bu sayılar, içinde yaşayan insanların kaygılarını, bitmeyen şantiye gürültüsünü, kesilen suyunu, ödenemeyen aidat yükünü asla anlatmaz. Gerçek başarı, bir yılda kaç konut yapıldığı değil o konutlarda yaşayan insanların ne kadar güvende ve huzurlu olduğudur." (CHP sıralarından alkışlar) "Hatay'daki durum ise gösterişli teslimatların vadedilen konforu ve güvenliği sağlamakta yetersiz kaldığı acı gerçeğini gözler önüne sermektedir. 'Ev yaptık.' demek kolaydır, önemli olan 'Yaşam kurduk.' diyebilmektir." (CHP sıralarından alkışlar) "Hatay'da ise yaşam ne yazık ki hâlâ imajın gölgesinde inşa edilmeyi beklemektedir. Teslimat tanımı yeniden konuşlandırılmalı, 'Teslim edildi.' demek sadece anahtar verilmesi anlamına gelmemeli; altyapı, ısınma, su, asansör, ulaşım gibi koşullar sağlanmadan tam teslim kabul edilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, Hatay'daki rezerv alan uygulamaları iktidarın 'afet yönetimi' adı altında yürüttüğü, ancak özünde mülksüzleştirme ve rant projesi olan bir politikayı işaret etmektedir. Sağlam evlerin yıkılması, depremzedelerin borçlandırılması, kültürel dokunun tahrip edilmesi ve yargı süreçlerinin hiçe sayılması bu politikanın temel izleridir. Hatay halkının bu karanlık tablo karşısındaki mücadelesi, sadece birkaç mahallenin kaderini değil Türkiye'nin kentsel dönüşüm geleceğini ve afet sonrası imar politikalarının insaniyet zeminini belirleyecektir." (CHP sıralarından alkışlar) "Hatay'ın ruhu ne kepçelerin gürültüsüyle ne de zorla boşaltma tebligatlarıyla susturulabilecektir. Kent, direnişle ve adalet talebiyle yeniden ayağa kalkacaktır. Hatay'ın çığlığı, sadece bir kentin değil mülkiyet hakkı ve insanca yaşam mücadelesi veren tüm yurttaşların çığlığıdır." (CHP sıralarından alkışlar)

"Değerli milletvekilleri, üçüncü yılda Hatay enkazdan kalkmayan bir şehir ama bu, doğanın değil iktidarın ihmaliyle büyüyen bir trajedidir. Vaatler boş, eylemler yetersiz. Hatay'da barınma, artık bir afet sonrası geçici sorun değil devletin planlama ve denetim kapasitesinin çöküşünü simgeleyen kalıcı bir yaraya dönüşmüş durumdadır."

Değerli milletvekilleri, bu raporda çok önemli tespitler daha var, rapordan devam ediyorum: "Hatay'da, 2025 itibarıyla, üst solunum yolu hastalıkları geçici bir salgın değil kalıcı bir halk sağlığı krizine dönüşmüştür. Toz kirliliği, yıkım dönemindeki denetimsizlik, kalabalık barınma koşulları

ve resmî verilerin gizlenmesi halkın yaşam hakkını tehdit etmektedir. Sağlık bir ayrıcalık değildir, anayasal bir haktır. Bu hakkın korunması için yetkililerin sorumluluk alması zorunludur. Çocuklar hâlâ konteynerlerde ders çalışıyor, öğretmenler hâlâ umutla kalıcı binaları bekliyor. Eğer bu ülke geleceğini gerçekten inşa etmek istiyorsa temeli, okul duvarlarına değil adalete, bilime ve kamusal sorumluluğa atmalıdır çünkü bir ülke, çocuklarının aldığı nefes kadar güçlüdür.

Hatay, 6 Şubatın ardından, sadece fiziksel bir enkazla değil aynı zamanda hukuki bir enkazla da mücadele etmektedir. Yargılama süreçleri, yitirilen canların ağırlığı karşısında yavaş ilerlemektedir. Depremin sarsıntısı dinmiş olabilir ancak adalet arayışında sarsıntı her duruşma salonunda yankılanmaya devam etmektedir. Hatay, sadece binalarını değil kimliğini ve doğayla kurduğu kadim bağı kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır maalesef.

Hatay'ın kurtuluşu; toprağıyla yeniden barışması, suyuna sahip çıkması ve beton hırsına 'Dur!' demesiyle mümkündür. Ekolojik mücadele, bu kadim şehrin yeniden ayağa kalkabilmesi için bir tercih değil, zorunluluktur." (CHP sıralarından alkışlar)

"Değerli milletvekilleri, Hatay'daki atık yönetimi depremin yaralarını sarmak yerine yeni yaralar açmaktadır. Yetkililerin 'geçici' olarak nitelendirdiği uygulamalar kalıcı bir çevre felâketine dönüşmüştür. Usulsüz döküm sahaları, denetimsiz süreçler ve halkı ile doğayı dışlayan bu model ciddi ekolojik ve toplumsal riskler yaratmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Hatay'a geri dönüş niyetinde olan hanelere yönelik onarım hibeleri ve yeniden iskân kredileri artırılmalı, sosyal hizmetlerin ve temel altyapının hızla yeniden faaliyete geçirilmesi sağlanmalıdır. Ancak, göç edenleri doğrudan teşvik eden, hedef odaklı ve bütüncül bir geri dönüş planı veyahut teşvik mekanizması yürürlüğe konulmamıştır.

Evet, tüm bu karamsar tabloya rağmen Hatay'dan gelen haberler heyecan veriyor. Dayanışma güçlü, direniş ve yeniden ayağa kalkma iradesi devam ediyor çünkü bu şehir unutulmayı reddediyor. Gelecek, tozlu sokaklarda değil yeniden inşa edilmiş umutlarda yatıyor." (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, az önce paylaştığım bir satırlarda Can Atalay'ın vurguladığı gibi bu süreç, bir yönetim krizinin ötesinde bir hak ihlaline dönüşmüştür. Deprem bölgesinde hak arayan tüm yurttaşlarımıza sözümüz olsun; Hatay'daki sorunların takipçisi olacak, her bir ihmalin hesabını soracağız, bu toprakları onurla yaşanacak bir düzene hep birlikte kavuşturacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Çankırı Milletvekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Bugün, önemli bir günün, asrın felaketinin yaşandığı 6 Şubat depremlerinin yıl dönümü arifesindeyiz. Sözlerimin başında, bu büyük felakette canlarını yitiren bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum, makamları cennet olsun; yaralılara acil şifalar diliyorum.

Gerçekten büyük bir hadise insanlık tarihinde, jeolojik olarak gerçekten 7 üzerindeki bir şiddete sahip 2 ayrı depremin on iki saat arayla gerçekleştiğine insanlık tarihi ilk defa şahit oldu. Bu konuda bilim adamlarımız teferruatlı açıklamaları kamuoyuyla paylaştı. Gerçekten, yapılan hizmet ve eserlere ilişkin burada farklı değerlendirmelerde bulunuldu. Daha önce açış konuşmasında da depremle ilgili düşüncelerimizi paylaşmıştık. Bu konuda, sizlerle bu konuşmamızda sadece gerçekleri aramak ve hepimizin sorumluluk içerisinde hakikati ortaya koymak bağlamında vicdanımızla, bilgimizle olayları değerlendirmemiz gerektiğini vurgulamak istiyorum.

Üç yıl öncesine gittiğimizde, gerçekten insanlık tarihinin görmüş olduğu en büyük felaketlerden biri yaşandı; 11 vilayette 15 milyon insanımızı ilgilendiren ve 850 bin bağımsız konutun, iş yerinin ve bütün kurumların, bütün şehrin, köyün, mahallenin yerle yeksan olduğuna tanık olduk. Depremin akabinde hep beraber oradaydık; yollar kapalıydı, yollar âdeta ayağa kalkmıştı. Sonuç itibarıyla ulaşım imkânı olmayan yani havaalanlarının, yolların, bütün altyapının, bütün her şeyin çöktüğü büyük bir

enkaz söz konusuydu ve ilk andan itibaren, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Hükûmetimizin canhıraş bir şekilde 11 vilayete derhâl intikal ederek milletvekillerimizle, bütün kamu kurum ve kuruluşlarımızla, Mehmetçik'imizle, ordumuzla, polisimizle, AFAD'ımızla, Kızılayımızla, hep beraber, bütün sivil toplum kuruluşlarıyla, milletimizin o maşerî vicdanından neşet eden o duygu seliyle beraber bütün insanlarımızla devletimiz el ele vererek bu büyük yıkımı, acıyı dindirmek için ellerinden geleni yaptı. Bütün her şey gözümüzün önünde cereyan etti. Bu konuda bütün veriler, bütün görüntüler, her şey ortadadır. Birtakım suçlamalar var "Ordu, zamanında kışladan çıkmadı." diye. Bakın, Millî Savunma Bakanlığımızın görüntüleri anında yayınlandı ve binlerce Mehmetçik'imizin 11 vilayete intikaliyle beraber ilk andan itibaren vatandaşımızın yanında olduğu net, delilli, ispatlı ama hâlâ bu gerçeğe rağmen bu gerçekleri ters yüz etmek, ordumuza ve Mehmetçik'imize bu konuda söz söylemek vicdanları sızlatmaz mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kimse orduya laf söylemiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Hakikate bühtan değil mi bu? Rica ediyorum, herkes kendine saygılı olsun, herkes hakikate saygılı olsun. Hiçbir şey bağlamından kopartılarak uydurmalarla, yalan ve iftiralarla başka noktalara taşınmaya çalışılmamalı, gerçeği ortaya koymalıyız; bunu hepimiz için söylüyorum. Siyasette anlayışımız, hakikat ve ahlak temelli siyaset anlayışıdır; algıya dönük değil olguları ortaya koyan bir anlayışla siyaset yapmaktır. Algı bambaşka, olgu bambaşka; onların mukayesesini, biraz sonra, burada bulunan konuşmacıların ifade ettikleri hususlara değinerek belirteceğim.

Bütün o rakamları ifade ettik, bütün rakamları söyledik ama rakamdan ibaret değil ki her şey. Evet, umutları yeşerttik biz; Avrupa ülkeleri büyüklüğünde, birçok Avrupa ülkesinden büyük bir coğrafyaya ve nüfusa sahip, yerle yeksan olmuş, herkesin "On yıllarca bunun enkazını kaldıramazsınız." dediği bir noktada ve "Bu enkazın altında kalacak Hükûmet." denildiği bir noktada derhâl kolları sıvadık, eş zamanlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın koordinasyonunda -zemini sağlam, projelendirilmiş- binlerce mimarımız, mühendisimizle, yüz binlerce emekçimiz, işçimiz, ustamız, sıvacımız, kalıpçımız, bütün hepsiyle beraber tam bir inanmış kalple bir hedefe doğru yöneldik. Neydi o? "Yiğit düştüğü yerden kalkacak, umutlar tazelenecek, yavrularımızın gözyaşları silinecek, annelerin hayır duası alınacak; yaşlıların, çoluk çocuğun, gençlerin, bütün herkesin umudu tekrar ayağa kalkacak. Herkes emin olsun ki devletimiz bütün kurum ve kuruluşlarıyla sizin yanınızdadır." dedik. Bunu demekle kalmadık, bunu gerçekleştirdik. Bazı vaatler vardır, boş çıkar; bazı vaatler vardır, kurusıkıdır; bazı vaatler vardır, gerçeklikten kopuktur; bazı vaatler vardır, insanların yüzünü öne eğdirir ve mahcup eder ama elhamdülillah, biz vaatlerimizi yerine getiren bir iktidarız. Bunu yirmi üç yıllık iktidarlarımız döneminde her bir başlıkta ispatladık, ne söz verdiysek yerine getirdik, getiriyoruz ve getireceğiz; bundan hiç kimsenin, hiç kimsenin şüphesi olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunu ifade ediyorum, çok şey söylenebilir, zaman kısa ama bazı değinilen konulara da birkaç hususla beraber ben de temas etmek istiyorum. Bakın, biz 27 Aralık 2025 tarihinde, Sayın Devlet Bahçeli, Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhur İttifakı olarak hep beraber oradaydık. Vatandaşlarımızla sohbet ettik, teşekkürlerini aldık, ümitlerini gördük, gözlerinin parıldadığına hep beraber şahit olduk. Habibi Neccar Camisi'nin, Anadolu'nun ilk camilerinden bir tanesinin Konya Büyükşehir Belediyemiz vasıtasıyla aslına uygun bir şekilde restore edildiğine, ibadete açıldığına tanık olduk. Bu sadece bir örnek. 11 vilayette bütün tarih yeniden ayağa kalktı; çarşılar, pazarlar, altyapılar, parklar, kanalizasyon ve su şebekeleri; sadece yapı yapmadık, bina inşa etmedik; bir altyapıyı ortaya koyduk. Ne demek biliyor musunuz 455 bin konut? Milyonlarca insanın sıcak yuvasını hazırlamak ve kendilerine çok kısa bir zaman diliminde teslim etmek. Akıl havsala alacak gibi bir örneği olmayan, Guinness Rekorlar Kitabı'na geçecek büyük bir başarıya; gerçekten ve hakikaten bir Avrupa ülkesini âdeta yeniden inşa edercesine muazzam bir başarıya imza attık. Buna; dışarıdan, Avrupa'dan gelen bütün bilim adamları, gazeteciler şaşkın ve hayretlerini gizleyemez bir şekilde tanıklıklarını ifade ediyorlar ve beyanlarda bulunuyorlar.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bilim adamları?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bilim adamları, gazeteciler bunun Türkiye örneği olarak kendileriyle paylaşılmasını istiyorlar.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - "Bilim insanları" o, Sayın Akbaşoğlu, "bilim insanları", "adam" değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Evet, söylenecek çok şey var; bak, ben "Nasıldı, nasıl oldu?"ya ilişkin ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımıza sadece şöyle birkaç tane örnek göstermek istiyorum. Bakınız, yerle yeksan olmuş yerlerin bugünkü hâli. Evet, yollar ne hâldeydi? Hiçbir aracın geçmesine müsaade etmeyen bir durumda.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Yollar hâlâ öyle, yukarıdaki gibi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bunların hepsini biz yaptık, hepsini yaptık.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Yollar hâlâ öyle, ben gittim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, şunu ifade edeceğim: Bakın, 2017 yılında Hatay'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızca kentsel dönüşüm yapılmasına karşı çıkıldı. Emek Mahallesi... Biz burayı dönüştürmek istedik, depreme dayanıklı hâle getirmek istedik ama o günkü yönetim, yerel yönetimler, birtakım sivil toplum kuruluşları, Mimarlar Odası, birtakım sendikaları ayağa kaldıranlar... O zaman, bakın...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kahramanmaraş'ta mı? Kahramanmaraş'ı kaç yıldır biz yönetiyoruz?

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Bugün bari yapmayın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Emek Mahallesi'nde bakın neler oldu?

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Yirmi beş yıldır ne yaptınız Allah aşkına!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yirmi beş yıldır biz mi yönetiyoruz Kahramanmaraş'ı?

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Rica ediyoruz ya, çok ayıp gerçekten, kaybettiğimiz insanların ruhuna ayıp ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, biz bunlarla ilgili nasıl bir noktayı ortaya koyduk? Ne hâlden ne hâle getirdik? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) "Bütün bunların müsebbiplerini arayalım." dendiği için bunları ifade ediyorum.

Bakın, bütün, 11 vilayetimizde 455 bin konutun dağılımı... 3'üncü yıl dönümünde anarken depremi ,nasıl büyük bir başarıyı ortaya koyduğumuzu ifade ediyorum.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Övünülecek bir şey mi bu?

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Oturamıyorlar, oturamıyorlar; akıyor hep sular.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Önemli olan 50 bin insanın canı kaybolmadan o önlemleri almaktı. Yirmi beş yıldır ne yaptınız?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şimdi, şunu ifade edeceğim: Bakın, Sayın Ali Mahir Başarır bunlara temas etti, birtakım yorumlar yaptı; onlara cevap vermek noktasında...

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Doğru yere temas etti.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Öz eleştiri yapın, aynaya bakın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, evet, Sayın Cumhurbaşkanımız Arabistan'daydı ve Mısır'daydı.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Deprem olmadan yapacaktınız onları, deprem olmadan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu ülkenin geleceğine dönük ikili anlaşmalarla, bölgesel olarak Türkiye'nin lehine, milletimizin lehine kararları icra etmek için...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ha, Kante'yi aldı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...ikili anlaşmalar için, tek celsede 2 milyar dolarlık yenilenebilir enerjiyle ilgili imzayı atarak geldi. Yarın da inşallah, Sayın Devlet Bahçeli Bey'le beraber Sayın Cumhurbaşkanımız Osmaniye'de vatandaşlarımızla bir arada olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Uçakta konuştu, uçakta!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bugüne kadar onlarca defa her ile giderek, orada vatandaşlarımızla buluşarak, sivil toplum kuruluşlarımızla buluşarak anahtarlarını teslim eden Sayın Devlet Bahçeli'ydi, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dı arkadaşlar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Ama depremde göründükten sonra vaatlerini yerine getirmeyen, ondan sonra da bugüne kadar deprem bölgesinden sarfınazar eden, sözlerini yerine getirmeyenlere tabii ki ne dendi? Vatandaşın söylediği söylendi. Vatandaş dedi ki: "Bunlar deprem turisti." Bu, vatandaşın sözü; Sayın Cumhurbaşkanımız da bunu tekrarladı.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Çok ayıp! Çok ayıp!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Vatandaşı katma bari.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, bir kere, söylediğiniz rakamlar kesinlikle doğru rakamlar değil Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hangi rakam?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - "41 milyar dolar deprem vergisi toplandı." falan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet, evet.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bunların hiçbiri doğru değil.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Gerçek rakamları siz söyleyin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bunları, gerçek rakamları ispatlı bir şekilde ortaya koyun.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Siz söyleyin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Söyleyin! Kaç lira, söyleyin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Müddei iddiasını ispatla mükelleftir.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Söyleyin! 1999'dan bu yana ne kadar para toplandı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne kadar olduğunu söyleyin!

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Yollara ne kadar harcadınız, siz söyleyin!

CEVDET AKAY (Karabük) - Vergilerin toplandığı tarihteki dolar kurundan hesaplarsanız 50 milyar dolar yapar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, şunu ifade edeyim: Depremle ilgili Sayın Cumhurbaşkanımız her zaman öncelikli olarak bu konuyu Kabinenin gündemi yapmıştır ve bütün devlet kurumlarına "Önce depremi, önce oradaki vatandaşlarımızı düşüneceğiz; onları ayağa kaldıracağız, onların ihtiyaçlarını gidereceğiz." diye temel ilkeyi ortaya koymuş ve bu çerçevede bütün politikalar ortaya konmuştur.

Bakın, şunu ifade edeyim: İstanbul'dan bahsedildi, "ego" falan dendi, "Egonuza yenik düşmeyin." "Egonuzu bırakın." dendi ama yani...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) - Eko, Eko...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Efendim, Eko; ha, ego ile Eko... Sizin aslında hem egoyu hem Eko'yu bırakmanız lazım yani sonuç itibarıyla...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Zor tabii, Ekrem ağrılarınız olunca hakikaten zor yani Ekrem ağrıları başka bir şeye benzemiyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Eko sana ne yaptı, ben merak ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Niçin, niçin biliyor musunuz? Bak, niçin? Aradaki farkı görmek için. Bak, Ekrem Bey ne demiş, Ekrem İmamoğlu ne demiş biliyor musunuz? Onların da...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne demiş?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bak, ne demiş kendisi: "Yılda 20 bin konut olmak üzere 100 bin konut üreteceğim." demiş. O zaman da vergileri alıyordu, o zaman da bütçeyi alıyordu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Cezaevinden mi yapsın adam?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Cezaevine girmeden önce canım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yaptı onları, yaptı, yaptı. Daha yeni, Kartal'da 1.000 tane açtık, 1.000 tane teslim ettik.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - 2019-2024 "100 bin tane konut yapacağım." dedi, 6 bin tane bile konut yapmadı 2019-2024 arasında.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Daha yeni, 1.000 tane teslim ettik.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - İşte bu boş vaat, bu lakırdı!

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - İstanbul'da ne yaptınız, İstanbul'da?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bak, ikimiz arasındaki fark, iki düşünce, iki zihniyet; AK PARTİ ile CHP zihniyeti arasındaki fark: Siz vaatte bulunursunuz, doğru "Onu yapacağız, bunu yapacağız." dersiniz.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Siz İstanbul'da ne yaptınız?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - İzmir'de de kooperatifler kuruldu, "Halk konutları yapacağız." dediniz ama onları mağdur ettiniz. Bak, şimdi, iki Belediye Başkanı birbiriyle bu yönden davalı, birbirini suçluyorlar.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Derdimiz deprem, derdimiz siyaset değil.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Birbirini suçlayıp Ankara'yı parsel parsel satanlardan da bahsetsenize Başkanım o zaman birbirini suçlamalardan bahsediyorsanız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Birisi "Senin yüzünden ben hapse girdim." diyor ama siz işte buradaki çarpıtmalar gibi her olayı çarpıtıyorsunuz.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Ondan niye bahsetmiyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve bu konuda bunlarla ilgili de "AK PARTİ siyasi talimat verdi." diyorsunuz. Biz bu olayların hiçbir tarafında yokuz. Bakın, siz bu konuyu açtığınız için ben de size cevap veriyorum. Biz ne vadettiysek onu yerine getirdik.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - İstanbul'da ne yaptınız, İstanbul'da?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ancak siz bu konuda "100 bin konut, beş yılda bitireceğiz." dediğiniz hâlde yüzde 10'unu bile bitirip teslim etmediniz.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - 50 bin ölü var, hâlâ konutu konuşuyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sizin de bütçeniz, sizin yönettiğiniz büyükşehir belediyesinin de bütçeleri, bütün vergileri, büyükşehir belediyesine aktı ama biz, çarçur etmeden milletimizin bütçesini milletimize tekrar harcadık ve milletimizin bu konudaki duasını aldık.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - İstanbul'da ne yaptınız, anlatın.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Çok, çok, çok(!) Faize 2 trilyon 742 milyar veriyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Evet, bakın, bir çok, söylenecek daha çok şey var ama şunlara da bakın: Ebrar sitesi, Kahramanmaraş, bu başka, o Ebrar sitesi; Emek Mahallesi, Hatay'da. Bak, Kahramanmaraş, Emek ne hâldeydi, nasıl oldu?

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Kimin zamanında yapıldı acaba?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu, bizim milletimize verdiğimiz, Kahramanmaraşlılara, Hataylılara verdiğimiz sözdür.

Bakın, şunu ifade edeceğim: Farklı farklı birçok konuda buraya çıkıp konuşuyoruz ama hepimizin her konuda hakikati öncelememiz gerektiğini, algıyı terk etmemiz gerektiğini, kötücül siyaseti özellikle muhalefetin terk etmesi gerektiğini düşünüyorum. Burada bir kez olsun "Ya, şu işi de iyi yaptınız, güzel yaptınız." diye... Vatandaşımız kimin ne yaptığını görüyor, "Allah razı olsun." diyor. Biz 27 Aralıkta Hatay'daydık, beraberdik birçok Bakanımız, milletvekilimiz, arkadaşlarımızla beraber.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Sandıkta göreceğim, sandıkta göreceğim sizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Onların söylediklerini biz kulaklarımızla duyuyor, gözlerimizle görüyoruz. Bu konuda sizlerden gerçek dışı, yalan ve iftira siyasetine dönük algı oluşturmaya, illüzyonla gerçekleri ters yüz etmeye dönük siyaseti terk etmenizi istirham ediyorum.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Kendi grubu bile dinlemiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Biz gerçekten, âdeta Avrupa'da, bırakın bir şehri, bir ülkeyi ayağa kaldırır gibi 11 vilayette 15 milyon insanı ilgilendiren muazzam bir destansı başarıya imza attık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesi)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şunu ifade edeceğim: Tabii, bu konuda, değerli arkadaşlar, lütfen, hep beraber, gelin, bundan sonra yapıcı siyasette... Yıkıcı, inkâr edici, takoz siyasetini bırakın; yapıcı, kucaklayıcı, olumlu, ülkemizin yararına, Türkiye Yüzyılı hedeflerini gerçekleştirici siyasete hep beraber hizmet edelim, ülkemizin geleceğine bu manada beraber katkı verelim.

Bu konuda, İstanbul'da da 81 vilayette de özellikle kentsel dönüşüm noktasında Sayın Cumhurbaşkanımız da Çevre ve Şehircilik Bakanımız Murat Kurum da "Gönlümüz de kapımız da bütün belediyelere, bütün herkese sonuna kadar açıktır." çağrısında bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu konuda, İstanbul'u da Türkiye'yi de bekleyen deprem gerçeğinden hareketle, gelin, hep beraber...

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Ne yaptınız İstanbul'da?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ne yaptık? Çok şey yaptık.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Hiçbir şey yapmadınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Siz yönetiyorsunuz.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - İstanbul hiç hazır değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Biz 1 milyon 750 bin konutu, sosyal konutu insanlarımıza teslim ettik, 2 milyondan fazla kentsel dönüşümü gerçekleştirdik.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Acilen dönüştürülmesi gereken 600 bin bina için ne yaptınız Hükûmet olarak?

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Hiç hazır değil İstanbul! Hazır değil İstanbul!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve şimdi 500 bin sosyal konutu; 100 bini İstanbul'da olmak üzere, deprem bölgelerine daha fazla kontenjan ayırmak suretiyle 500 bin sosyal konutu başlattık. Emeklilerimiz, gençlerimiz başta olmak üzere bunlara ilişkin çok önemli bir dönüşümü hayata geçirdik ve yarısının kuraları çekildi şehirlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Son kez, bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Hangi Türkiye'de yaşıyor acaba?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - 81 vilayetin yaklaşık yarısında kuraları çekildi, yarısı da kuraları çekilmek üzere takvimlendirildi. Bu konuda şunu ifade edeceğim: Allah'a çok şükür, milletimizle beraber olmak, milletimizin derdiyle dertlenmek ve AK PARTİ olarak, Cumhur İttifakı olarak, Recep Tayyip Erdoğan olarak tekrar onların umudu olmak, onların dua ve desteğine muhatap olmak bizim için şereflerin en büyüğüdür. Yirmi üç yıldır niçin iktidardayız? Verdiğimiz her sözü yerine getirdik, milletimizin teveccühünü bu şekilde kazandık da iktidardayız değerli arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Milyonlarca aç, milyonlarca yoksul, milyonlarca işsiz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sonuç itibarıyla, yirmi üç yıllık iktidarın tılsımı millete hizmetten geçiyor, milletimiz ne diyorsa AK PARTİ de Cumhur İttifakı da Recep Tayyip Erdoğan da onu diyor elhamdülillah! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Harikasınız, bravo(!)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Harika(!)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yani birden fazla noktada, adımı da kullanarak, yanlış bilgi verdiğimi söyleyerek... Yani sataşma var, uygun görürseniz kürsüden...

BAŞKAN - Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Germeden, tartışmaya yer açmadan cevap vereceğim.

Bakın, her zaman yaptığınız şey yapıyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yok, yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bir: Hiç kimse orduya dil uzatmadı, orduyu sahaya sürmeyenleri eleştirdi. Orduya laf etmedik biz; bu, bir.

İki: Uçakta, Mısır'dan gelirken deprem bölgesindeki rakibine, lidere "turist" diyen dünyadaki tek lider Recep Tayyip Erdoğan; bunda bir şey yok.

Ama size bir şey söylemek isterim, bir şeyi çok güzel yapıyorsunuz; bu İBB davalarını anlatırken ya da İzmir'i anlatırken "Ben mi yanlış okudum?" diyorum. Bir hikâyeyle bitireceğim; geçenlerde Zülfü Livaneli'den, Zülfü ağabeyden dinledim. Bizim Çukurova'da bir köylü, babası öldükten sonra mirasta ihtilafa düşmüş. Biliyorsunuz, adliyenin önünde arzuhâlciler var, gitmiş, derdini anlatmış: "İşte, böyle böyle bir miras sorunum var. Amcamın çocukları..." "Üç saat sonra gel." demiş. Üç saat sonra gelmiş, bizim arzuhâlci 3 sayfalık bir dilekçe yazmış, "Oku." demiş; okumaya başlamış, 2'nci sayfada bizim köylü ağlaya ağlaya kendini parçalamış. "Ne oluyor ya?" demiş. "Bana neler yapmışlar ya?" demiş. Ya, şimdi öyle bir anlatıyorsun ki bu halk diyor ki: "Neler yapmış bu adamlar?" Yalan. Bu kadar profesyonel yalan söylenmez, gerçekten söylenmez, gerçekleri konuşun burada. Bir haftadır davalarla algı yapıyorsunuz, deprem bölgesiyle ilgili algı yapıyorsunuz. Guinness rekorlarına girmişler yaptıkları binayla; vallahi Guinness rekorlarına bir tek siz girersiniz, dünyada liderine bu kadar yağ çeken başka bir milletvekili, Grup Başkan Vekili yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, apaçık bir saldırı ve sataşma...

BAŞKAN - Sizden önce Sayın Koçyiğit sisteme girdi, on dakika önce sisteme girdi; lütfen, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tamam.

BAŞKAN - Kürsüden buyurun, Sayın Koçyiğit. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Eşit davranalım, biraz sonra Sayın Akbaşoğlu'da kürsüye çıkmak isteyecek.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten az önce, bu kadar büyük acıların içerisinde, bir kez daha çok talihsiz bir konuşma dinledik Sayın Akbaşoğlu'ndan çünkü yarın resmî sayılara göre 50 bin insanın ölümünün yıl dönümü.

Bu ülkede sizin "felaket" dediğiniz şey çocukların öldüğü, kadınların öldüğü, insanların evlerinin başlarına yıkıldığı, çaresizlikten bağırdıkları ama internet kesildiği için kimseye ulaşamadıkları, günlerce yardım bekledikleri; kafalarını, çocuklarını sokacakları bir çadır bulamadıkları, bir tas sıcak çorbaya günlerce erişemedikleri bir meseleyi konuşuyoruz yani aslında hepimizin acısını konuşuyoruz, ülkenin acısını konuşuyoruz ve siz, üç yıl sonra buraya binaların fotoğraflarıyla çıktınız. Burada, eksik kalan, yanlış yaptığınız şeylerin öz eleştirisini vermek ve sizin eksikliğiniz, sizin içini doldurmadığınız, sizin çürüttüğünüz kurumlar nedeniyle tek bir kişi bile ölmüşse, yaşamını yitirmişse onun için acı duymak,

özür dilemek, bunun ferasetini göstermek yerine yine siyasi, ajitatif, propagandatif ve ara ara alkışlarla da kesilen bir konuşma yaptınız. Ben, sizin adınıza çok üzüldüm Sayın Akbaşoğlu çünkü bugün burada konuşulması gereken şey "Acılar nasıl onarılır?" "Biz nerede eksik yaptık?" ve "Biz bundan sonra bu acıları yaşamamak için ne yapmalıyız?" sorularının yanıtları olmalıydı, binalar olmamalıydı.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Aslında vardı o.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Sayın Akbaşoğlu, şovları değil, Hükûmetinizin propagandasını değil; insanları konuşmalıydık. Gerçekten orada yitirdiğimiz insanlar için varsa eğer bir acınız, varsa eğer bir sızınız, varsa eğer bir eksiğiniz bunu konuşmanızı beklerdik ama siz, her zamanki gibi çıktınız burada hamaset yaptınız. Bence size de grubunuza da büyük bir haksızlık, büyük bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Yakışmadı, en fazla söyleyebileceğim şey...

Hemen son cümlem Sayın Başkanım.

BAŞKAN - İkişer dakika veriyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Tamam.

Yakışmadı yani gerçekten.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, bu son mu acaba?

BAŞKAN - İnşallah son olur.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Ya, varsa bizde sıraya girelim, onun için Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Depremle ilgili hem dün hem bugün bütün boyutlarıyla ilgili değerlendirmelerimizi özellikle yaptık. Biraz evvel bütün grupları sükûnetle dinledik ve o konuşmalarda yapılan haksız ithamları, değerlendirmeleri, iddiaları buradan görsellerle beraber destekleyerek cevapladık. Sonuç itibarıyla, hiçbir şekilde ne kimseye saldırdık ne hakaret ettik, sadece yapılanları anlattık. Gerçekleri anlatmak hepimizin ortak vazifesi değil mi, gerçeklerin peşinde olmak hepimizin ortak vazifesi değil mi? Gerçek başka, algı başka, olgu başka. Biraz evvel ifade ettim, vatandaşın ortaya koyduğu o "deprem turisti" cümlesini tekrarladı diye ifade ettim, onu cevaplamıştım. Hamaset yapmadık hiç, hakikatlerden bahsettik, rakamlardan bahsettik. İnsandan, çevreden, hastaneden, parktan, yeni bir yaşamdan, yeni bir umuttan, bununla beraber fiziki altyapısından, madde ve manasıyla beraber sosyokültürel olarak, ekonomik olarak, şehircilik olarak hep beraber büyük hedeflere doğru devlet-millet kaynaşmasıyla yöneldiğimizden bahsettik. Dolayısıyla, bu konuda bizim yaklaşımımız, hiçbir zaman yalan ve iftiraya tevessül etmemektir. Bizim en büyük kazancımız, önce ahlak ve maneviyat diyerek sadece gerçekler üzerinden siyaset yapmaktır. Biraz evvel grubumuz adına da gerçekleri bütün kamuoyuyla paylaştım.

Yüce Meclisi ve aziz milletimizi hürmetle ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Genel Kurulun 4/2/2026 tarihli 56'ncı Birleşiminde alınan karar uyarınca, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle; MHP Grubu adına Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, YENİ YOL Grubu adına Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ile Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, DEM PARTİ Grubu

adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk ile Mersin Milletvekili Perihan Koca, CHP Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu, AK PARTİ Grubu adına Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, İstanbul Milletvekili Doğan Bekin, İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın açıklamaları (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, söz talebinde bulunan siyasi parti temsilcilerine sırasıyla söz vereceğim.

İlk söz, Demokratik Sol Parti adına Genel Başkan Sayın Mehmet Önder Aksakal'ın.

Sayın Aksakal, buyurun.

Süreniz beş dakika.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın, üç yıl önce yaşadığımız, sadece bizleri değil tüm dünyayı derinden etkileyen asrın felaketi -belki de bir kıyamet fragmanı desek daha isabetli olur- Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi neredeyse yerle bir eden depremlerin yıl dönümü nedeniyle Demokratik Sol Parti olarak duygu ve düşüncelerimizi paylaşmak üzere söz almış bulunuyor; yüce heyetinizi ve bizleri izleyen aziz yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Acımız ilk günkü kadar derindir, ilk günkü kadar büyüktür. 50 binden fazla insanımızı yitirdiğimiz, 110 bine yakın insanımızın yaralı olarak kurtulabildiği bu felakette binlerce insanımız da organlarını kaybetti ve yaşamlarına eksik bedenle devam etme çabasındadırlar. Böyle bir felaketin siyasi mülahazalara konu edilmesinin hiçbir haklı gerekçesi veya kayda değer karşılığı olamaz.

Devletimizin ilk günden ve ilk andan itibaren tüm kurumlarıyla, milletimizle el ele vererek bu badirenin yarattığı olumsuzlukları aşabilmenin gayreti içinde olduğunu gördük; aslına bakarsanız herkes de çok iyi biliyor. Bugün toplumsal olarak yaşadığımız her türlü ekonomik sıkıntımızın altında yatan en önemli sebeplerden bir tanesi de bu büyük deprem felaketidir. O kış gününde insanlarımızın en kısa zamanda çadırlarda, konteynerlerde, öğrenci yurtlarında, spor salonlarında, boş apartmanlarda ve hatta birçok insanımızın depremzedelere kendi yuvalarının kapısını açmasıyla sıcak yaşama, elverişli her türlü imkânı kullanıp sahiplenerek bugünlere kadar gelebildik.

İki hafta önce Hatay'da 455.000'inci konutun depremzede yurttaşlarımıza teslim edildiği anı yaşamak bir nebze olsun hissedilen acılarımızı hafifletse de daha yapacak çok işimizin olduğu gerçeği tüm çıplaklığıyla karşımızda durmaktadır. Gerçekten büyük bir özveri, büyük bir dirayetle, cesaretle böyle ekonomik sonucu olacak kararları alan ve tavizsizce uygulayarak on binlerce insanımızın yeni yuvalarına kavuşmalarına vesile olan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, inşaat mühendisliği mesleğinin en büyük şantiye şefi Bakanımız Sayın Murat Kurum ve diğer tüm bakanlarımıza, polis ve Jandarma teşkilatlarımıza, Silahlı Kuvvetlerimize, AFAD, Kızılay ve diğer tüm sivil toplum kuruluşlarımıza her türlü maddi desteğini ortaya koyan dost ve kardeş ülkelere, bankalarımıza, sanayi ve ticaret kuruluşlarımıza, iş insanlarımıza, sivil vatandaşlarımıza, kumbaralarındaki paralarını bağışlayan kendileri küçük, yürekleri büyük evlatlarımıza buradan, milletin meclisinden bir kez daha şükranlarımızı sunuyoruz. Allah böyle bir acıyı, böyle bir felaketi sadece bizlere değil hiçbir kuluna yaşatmasın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler inançlı insanlarız. Yaşananları kaderimizle özdeşleyip ruh dünyamızın aydınlık kalacağını benimsemişiz ancak olayların akıl, fikir, mantık ve matematik boyutlarını da asla gözden uzak tutmamalıyız. Yeni acıların yaşanmaması için alınan tedbirler ve yapılan uygulamalar karşısında hâlâ daha direnç gösteren kişi ve kesimlerin var olduğunu görüyoruz. Bu arada şunu da belirtmeliyim ki bu gibi devasa bir badirenin tartışıldığı ortamlarda geçmişle kıyaslamalar hadisesine artık girilmemelidir. 6 Şubatta kim neredeydi, kaç saatte, kaç dakikada ulaştı? "Vay efendim, 1999 depreminde şöyle oldu." vesaire türünden yaklaşımlar, sorunların çözümüne değil bilakis kronikleşmesine sebep olmakta, çözüm arayışlarını baltalamakta ve çalışma şevkini kırmaktadır. Her dönemin kendine özgü şartları, imkânları ya da imkânsızlıklarının olabileceğini düşünerek söylem geliştirmek mecburiyetindeyiz. Hiçbir devlet adamı, hiçbir görevli bu gibi doğal felaketler karşısında

kayıtsız kalmaz, duygusuzlaşmaz, kasıtlı bir eylem içinde bulunmaz. Bu, insanlık kavramının özüne aykırıdır. "Efendim, 1999 büyük Marmara depreminde şunlar olmadı, 6 Şubatta bunları yaptık. 2002'de şu kadar ambulansımız vardı, şu kadar yatak kapasiteli hastanemiz vardı, bugün bu kadar." demek sadece, yapılması gerekenlerin ve yapılanların bir lütuf olduğu algısını yaratır. Oysa bunların hepsi devletin asli görevi ve sorumluluğudur. Osmanlı İmparatorluğu döneminde yangına tulumbacılarla gidiliyormuş olması karşısında bugün her noktada bir itfaiye aracımızın göreve hazır bulunması, İstanbul'un fatihi Sultan Mehmet'i değersiz bir devlet adamı hâline getirmez.

Bugün artık kısır çekişmeleri bir kenara bırakarak bizleri beklediğini düşündüğümüz İstanbul, Ege, Marmara gibi bölgelerimizde yaşanması olası büyük depremlerin öncesinde yapılması gerekenleri zaman geçirmeden iktidarıyla, muhalefetiyle, merkezî yönetimiyle, yerel yönetimiyle parti farkı gözetmeksizin el ele, kafa kafaya vererek çözümler yaratıp uygulamaya geçirmek zorundayız; başka seçeneğimiz yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) - Kentsel dönüşüm projelerinin yanında, Demokratik Sol Parti olarak her fırsatta gündeme getirdiğimiz yeni kentler projelerinin hayata geçirilmesi elzemdir. Deprem yıktığında bunun bedelini devlet eliyle millet üstleniyor; binlerce canımıza mal oluyor, milyarlarca lira millî servetimiz heba oluyor. O hâlde, bu değerlerimizi kaybetmeden de tedbirler alınabilir, altyapıları en güncel ihtiyaçları karşılayacak düzeyde yeni kentleşme alanları planlanabilir ve buralarda üretilecek arsalarda son teknolojiyle yeni, sağlıklı, güvenli binalar yapılabilir. Bunu gerçekleştirmek için bir tek şeye ihtiyaç var; o da millî birlik ve beraberlik duygusudur.

Deprem, sel felaketi gerçekleştiğinde kimsenin hangi inançtan, hangi etnik kökenden geldiğini sorgulamıyor dolayısıyla bu sorun tüm siyasi yapılar olarak hepimizin omuzlarında en önemli sorumluluktur. Bu çağrımızın gerek bugünkü iktidarın sahibi AK PARTİ ve Sayın Cumhurbaşkanımız gerekse hangi partiden olursa olsun yerel yönetimlerdeki tüm belediye başkanlarımız tarafından önemle ve öncelikle dikkate alınmasını bekliyor, milletin Meclisinden tarihe not düşüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) - Bitiriyorum efendim, son...

BAŞKAN - Ama toparlayın lütfen. Bakın, altı dakikayı geçti.

Buyurun.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) - Sözlerime son verirken depremlerde yaşamını yitiren tüm yurttaşlarımıza bir kez daha Yüce Allah'tan rahmet, acılı yakınlarına sabır ve metanet, tedavileri devam eden kardeşlerimize de acil şifalar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki.

Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Sayın Aksakal'ın konuşmasından sonra şimdi söz sırası Emek Partisi adına İstanbul Milletvekili Sayın İskender Bayhan'da.

Buyurun Sayın Bayhan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu bütün boş koltuklara rağmen saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerime depremde yaşamını yitiren bütün canlarımızı saygıyla, sevgiyle anarak başlamak istiyorum. Yakınlarının acısını bir kez daha yürekten paylaştığımı belirtmek istiyorum. Hem deprem günlerinde hem de sonrasında büyük bir dayanışma örgütleyip seferber olan ülkemizin gerçek sahiplerini, emekçilerini, gençlerini de buradan bir kez daha şükranla selamlıyorum.

6 Şubat depremlerinin üzerinden üç yıl geçti. Yaşanan yıkımın ve katliamın üzerinden geçen yıllara rağmen yaraların sarılması adına yapılanların ve ülke genelinde alınması gereken tedbirlerin yetersizliği apaçık ortada duruyor. Örneğin, Şubat 2026 itibarıyla Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya başta olmak üzere bölge illerinden gelen güncel veriler, okul inşaatlarının tamamlanmadığını,

binlerce öğrencinin hâlâ konteynerlerde eğitim gördüğünü, derinleşen yoksulluğun çocukları okullarda açlıkla baş başa bıraktığını gösteriyor. Sağlık alanındaki tablo da bundan daha iyi değil, bu durumu aratmıyor, farklı değil. Öte yandan yapılan bilimsel çalışmalara ve meslek odalarının verilerine göre, bugün ülke genelinde riskli yapıların yalnızca yüzde 10'unun dönüşümü sağlanmıştır, milyonlarca yapı hâlen yıkılacak ve yurttaşlarımıza mezar olacak durumdadır.

Vicdanımız ve ahlakımız şu soruları sormayı zorunlu kılmaktadır: Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında 2017 yılına kadar tamamlanması gereken bina envanter çalışmaları, aradan geçen yıllara rağmen neden hâlâ tamamlanmamıştır? İmar aflarının anayasal düzeyde yasaklanmasına yönelik tek bir çalışma hâlâ neden yapılmamıştır? Yapı denetim sistemi kâra, ranta ve rüşvete dayanan ticari bir model olmaktan neden çıkarılmamıştır? Proje denetimiyle ilgili uygulama denetiminin birbirinden ayrıldığı, meslek odalarının sürece etkin katılımının sağlandığı kamusal bir denetim sistemi hâlâ neden kurulmamıştır? Soruları daha da artırabiliriz ama biz neyi sorarsak soralım saray düzeninin sözcüleri yaraların sarılması için "Yeni kaynağa ihtiyaç var." diye aynı yanıtı verip duracaklar. Şimdi, ben de size kaynak nerede biliyor musunuz, bunu hatırlatmak istiyorum. Kaynak bütçeden faize ayrılan trilyonlarca lirada duruyor. Kaynak "vergi affı" adı altında büyük sermayeye yapılan kıyaklarda, teşviklerde duruyor. (CHP sıralarından alkışlar) Kaynak vergi adaletsizliğinde duruyor. Kaynak mı arıyorsunuz? Milyonlarca, milyarlarca dolarlık servetlerden vergi alın, onları vergiden muaf tutmayı bırakın, lüks tüketimi vergilendirin. Yani kaynak diye bir sıkıntımız yok, problem orada değil. Problem, sermayeyi, kapitalistleri kayırıp işçileri, emekçileri, emeklileri sömüren politikalarınızda. (CHP sıralarından alkışlar) Bu politikalar, bu düzen, kâr ve rant hırsıyla alınmayan önlemler yüzünden on binlerce yurttaşımızı diri diri enkazların altına gömdü. Bu yetmiyormuş gibi "Yaraları sarıyoruz." diye yine kâr ve rant vurgunuyla sermaye ve tarikatları, cemaatleri ihya eden politikalar izleniyor. Bu ülke bu anlayıştan bir an önce kurtulmak durumundadır.

Gelelim bir diğer önemli hususa: Deprem kenti Hatay'ın seçilmiş vekili Can Atalay hâlâ haksız yere, mevcut Anayasa ayaklar altına alınarak cezaevinde tutuluyor ama deprem katliamlarına ilişkin açılan davalarda adalet açısından içler acısı bir durum yaşanıyor. Hâlâ tek bir kamu görevlisinin yargılanıp cezalandırıldığına bile tanık olmuş değiliz üç yıldır. Açılan deprem davalarında ise müteahhitlere ödül gibi cezalar veriliyor. Yargılamalar olası kast yerine bilinçli taksir üzerinden yürütülüyor. Sorumlular, katiller mahkemelerde adalet peşinde koşan ailelerimizin karşısına geçip nasıl savunma yapıyorlar, biliyor musunuz? "Bizim bir suçumuz yok. Bu, asrın felaketiydi, onun için böyle oldu." diyorlar. Bu anlayışı, her gittiğiniz deprem katliamı yaşamış ailelerin yakınlarının davasında görebilirsiniz. Bu anlayışı, zihniyeti Soma'da, Amasra'da ve bütün maden katliamlarında yaşanan cinayetlerde, onların davalarında görebilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İSKENDER BAYHAN (Devamla) - İş cinayetlerinde, MESEM'lerde, çocuk işçi cinayetlerinde tanıyoruz bu mantığı, bu bakış açısını, zihniyeti. Onların sorumluları da "Biz yapmadık, kader yaptı." diye kendilerini savunuyorlar, "Bunlar işin fıtratında var." diye kendilerini temize çıkarmaya çalışıyorlar mahkeme koridorlarında ama biz onlara cesaret veren sözlerin saraydaki sahiplerini de tanıyoruz. Katliamın üzerini örtenlerin savunması kimin eseri biliyoruz? Yıkımda, kurtarmada değil vurgunda var olan anlayışlarla depremle mücadele edemeyiz. Bu gerçeğin ışığında, adalet peşinde koşan ailelerin haykırışını bir kez daha tarihe not düşmek istiyorum: Hesap sorulana kadar, bütün suçlular yargılanıp cezalandırılana kadar; kâr ve rant için değil halkın güvenliği, sağlıklı, ucuz koşullarda barınma hakkı için konut politikaları izlenene kadar utanmak yok, affetmek yok, helalleşmek yok.

Bir kez daha anıları önünde saygıyla eğiliyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, bütün bu mesnetsiz iddiaları reddettiğimizi belirtmek isterim.

Teşekkür ederim.

OKAN KONURALP (Ankara) - Reddetmiş olmandan dolayı mutluyuz.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Poyraz.

28.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her ne kadar bugün Grup Başkan Vekillerine ayrılan süre içerisinde sadece depreme ilişkin taziye mesajımı iletmiş olsam da detayları hatiplerimiz konuştu ve hatiplerimiz de mümkün olduğunca yaşadıklarını, kamuya açık kaynaklardan ve kendi gördükleri alanlara ilişkin deneyimlerini ve kendi profesyonellik alanları üzerinden depremin dünü, bugünü ve yarınına ilişkin tespitlerini ortaya koydu ve Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili de bütün bunlara cevap vermek yerine nasıl bir deprem bölgesi imal edildiğini, inşa edildiğini anlattı.

Ben isimler vermek istiyorum; çok uzatmayacağım, süreyi de efektif kullanacağım: Zeki Ergezen, Faruk Nafız Özak, Mustafa Demir, Erdoğan Bayraktar, İdris Güllüce, Fatma Güldemet Sarı, Mehmet Özhaseki, Murat Kurum, Mehmet Özhaseki, Murat Kurum. Kim Bunlar? Bunlar depremden önce, 2002 yılından beri Adalet ve Kalkınma Partisinin Bayındırlık ve İskân Bakanları ile Şehircilik Bakanları. Yani değerli AK PARTİ'liler, burada tartıştığımız konu, bu binalar çökmeden önce... Sonra, inşaatı kimin yaptığı belli, müteahhidi belli, ihaleyi veren belli, kurum belli, bakan belli, Cumhurbaşkanı belli. Peki, bu binalar yapılırken ya da bu binaları denetlemesi gereken bu bahsettiğim isimler, bunların bürokratları, bunların sorumluluklarıyla ilgili ne yapıldı? Soru bu, cevap aranan soru bu, ihtiyaç olan soru bu. 50 binin üzerinde insan aramızdan kopup gitti ya! Aileleri koptu, bitti, hiçbir şey kalmadı geriye. Yaptığınız binanın bir anlamı yok. O bina ana kucağı değil, o bina evlat kokusu değil, o sadece bir taş yığını.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bir şey söyleyeyim...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sataşmadı ki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sataşmadı mı?

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, bir saniye lütfen.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Bu Bakanların zaten sorumluluğu yok mu ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yerimden bir dakika...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, bir saniye lütfen.

Bakın, kesinlikle...

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Akbaşoğlu, yine öbür bakanları müdafaa etmeyin, bunlar çıkıp kendilerini müdafaa etsin ya!

BAŞKAN - Bir müsaade edin Sayın Poyraz.

Kesinlikle bir sataşma söz konusu değil, isim zikretmedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İsim de zikretti, "Akbaşoğlu" da dedi, "AK PARTİ" de dedi, "grup" da dedi. Başka bir maksatla...

BAŞKAN - Tamam da bu bir sataşma değil ki ama Sayın Akbaşoğlu, bu bir sataşma değil ama.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son sözü söyleme hastalığı var Sayın Başkanda.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Vallahi, her şeyi size söyledi, üstünüze alının. Her şeyi onlara söyledi, üstlerine alınsınlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bari bugün, bugünün önemine binaen şu tartışmaları burada keselim lütfen. Yani bir şey söylemedi ki hakaret yok, temiz bir dil kullanıldı.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Yani Bakanlar sorumlu olmayacak da Ayşe teyze mi sorumlu olacak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, bakın, ben gösterdim. Kentsel dönüşüme karşı çıkanların Hatay'da, Afyon'da, her tarafta nasıl bir yaklaşım içerisinde olduğunu biraz evvel burada gösterdim, orada gösterdim.

Evet, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Teşekkürler.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, çok ısrarcı değilim ama buna ihtiyacım var.

BAŞKAN - Ama bir şey söyleyeceğim: Bakın, Sayın Akbaşoğlu anlayış gösterdi, lütfen...

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Çok özür diliyorum, o zaman mikrofonu açmadan ifade edeyim.

Depremden dört saat sonra oradaydım, 200'ün üzerinde cesedi battaniyeyle taşımak durumundaydım. Günlerce benim buramdan o insanların kokuları gitmedi ya! Bunu konuşalım diyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu, depremden önceki mesele, depremden önceki meseleyi söylüyorum.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Ya, tamam, onu halletmeden yaptığın inşaattan dolayı...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ve depremde biz de oradaydık, hep beraber oradaydık, onları anlattık.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Yaptığın inşaatı değil yapılanların altında ölenleri konuşalım ya. Ölenleri konuş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz şimdi konuştuğumuz konuların tekrar farklı bir boyutunu gündeme getirmeye çalışıyorsunuz.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Ölenler ne oldu, ölenler?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Size cevap verdim.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sorumlu kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yani haksız iddialara, ithamlara cevap vermemizi istemiyorsunuz, nasıl olacak bu?

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Cevap yok, sen yaptığın binayı söyleyeceksin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Sayın Akbaşoğlu... Bakın, Doğan Bey'i çağıracağım, ayakta bekliyor.

25.- Genel Kurulun 4/2/2026 tarihli 56'ncı Birleşiminde alınan karar uyarınca, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin yıl dönümü münasebetiyle; MHP Grubu adına Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, YENİ YOL Grubu adına Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ile Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, DEM PARTİ Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk ile Mersin Milletvekili Perihan Koca, CHP Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu, AK PARTİ Grubu adına Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, İstanbul Milletvekili Doğan Bekin, İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın açıklamaları (Devam)

BAŞKAN - Yeniden Refah Partisi adına İstanbul Milletvekili Sayın Doğan Bekin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

DOĞAN BEKİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin yüreğinde derin yaralar açan deprem faciasının üzerinden tam üç yıl geçti. 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen ve 11 ilimizi sarsan yıkıcı deprem ne yazık ki büyük oranda can ve mal kaybına neden olmuştur. Bu depremin geleceği aslında önceden belliydi. Çok değer verdiğim yakınım depremden çok önce burada bilimsel bir çalışma yaptı ve en üst düzeyde yetkililere âdeta yalvardı, dedi ki: "Lütfen, fay hattı üzerindeki binaları bir an önce yıkın ve fay hatları üzerinde yeni binalar

yapmayın.” Fakat ne yazık ki yetkili ağızlar bunun üzerinde baskılar kurarak raporunu değiştirmesi konusunda ısrarcı oldular. Fakat kendisi bir kaza geçirdi o arada ve ne yazık ki hayata gözlerini yumdu. Bu acı manzarayı da göremeden, çok önceden, öbür dünyaya göçüp gitti.

Değerli milletvekilleri, bizler her yıl 6 Şubatta, yüzlerce insanın sevdiklerinin mezarları başında gözyaşı döktüğüne şahit oluyoruz, bizler bu vatandaşlarımızın acısını derinden hissediyor ve paylaşıyoruz. Ulaşım, altyapı, sağlık ve eğitim başta olmak üzere kamu hizmetlerine deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın kesintisiz şekilde ulaşması oldukça elzemdir. Sağlık tesisleri başta olmak üzere eğitim yapıları ve sosyal alanlar afetlere dayanıklı ve çağdaş şehircilik anlayışı doğrultusunda vatandaşlarımızın güven içinde yaşayabileceği, geleceğe umutla bakabileceği güçlü bir şehir yapısını kalıcı hâle getirmek için yoğun çaba sarf edilmelidir.

Aradan geçen üç yıllık süreçte, deprem bölgesinin sadece konutlarla değil ekonomik anlamda da desteklenmesi gerektiğini çok açık ifade etmek istiyoruz. Vatandaşlarımızı sağlıklı konutlara yerleştirmek elbette önemlidir ancak yeterli değildir; aynı zamanda, bölgedeki vatandaşlarımıza istihdam yaratacak yatırımlar yapılmalı, belli başlı sanayi tesisleri deprem bölgemize yerleştirilmelidir. Deprem bölgesi teşviklerle desteklenerek kalkındırılmalıdır. Hükûmetin üzerine düşen en büyük sorumluluk deprem bölgesini yeniden inşa ederken bölgenin sadece beton yapılara kavuşmasından ibaret olmamalı, insan hayatını devam ettirecek istihdam imkânlarının da sağlanması bu süreçte öncelik taşımalıdır. Ancak bunun için tedbir almamızın, gelecekte benzer acıların yaşanmaması için daha bilinçli hareket etmemizin şart olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benzer şekilde 1994 büyük Marmara depremi sonrası gerekli önlemleri almak yerine birer mantar gibi fışkıran dikey binalarla kadim kentin tarihî silüetini bozan ve beton kuleler kentine dönüştürenler, çarpık yapılaşmaya çanak tutanlar bununla da yetinmeyerek imar affıyla İstanbul’u içinden çıkılmaz bir kördüğüme dönüştürmüştür. Her tarafı sarmalayan bu çarpık yapılaşmaya ne yazık ki hiç kimse “Dur!” diyebilme düşüncesi içerisinde olamamıştır. Yirmi üç yıllık iktidarınız boyunca İstanbul artık tanınmayacak bir kent hâline dönüşmüştür. (CHP sıralarından alkışlar) Fatih Sultan Mehmet geri dönüp İstanbul’a gelirse acı içerisinde, gözyaşı içerisinde kalır. Tarihî Yarımada’nın silüetini bozan ve bir ara Sayın Cumhurbaşkanının da gündemini oluşturan Zeytinburnu’ndaki gökdelenler için bile şimdiye kadar hangi somut adımların atılmış olduğu doğrusu merak konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

DOĞAN BEKİN (Devamla) - Son olarak, Duwamish ve Suquamish kabilelerinin Kızılderili Şefi Seattle’yi de bu vesileyle anmadan geçemeyeceğim. Seattle’nin çevresiyle ilgili kendi ana dili Lushootseed’le söylediği ve İngilizceye çevrilen sözleri hâlâ geçer akçe niteliğindedir. “Toprak insana ait değil, insan toprağa aittir.” sözü son depremle yıkılan 11 ilimizde ve İstanbul için bire bir örtüşür niteliktedir. Depremle yeniden yüzleşirken ilgili ve yetkililerin cilalı sözler yerine, bundan sonra alınabilecek kalıcı tedbirleri ortaya koymaları ve kentsel dönüşümün yeni rantsal dönüşüme çevrilmemesi için önleyici tedbirleri almaları gerekir düşüncesindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

DOĞAN BEKİN (Devamla) - Sözlerimi sonlandırırken bizler Yeniden Refah Partisi olarak, depremden etkilenen tüm illerimizde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyoruz. Rabb’im vatanımıza, insanımıza bir daha böyle büyük felaketler yaşatmasın.

Sayın Başkan, bu vesileyle zatıalinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkürler efendim. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Demokrat Parti adına İzmir Milletvekili Sayın Haydar Altıntaş.

Buyurun.

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 6 Şubat 2023, saat 04.17 ve 13.24’te 10 vilayetimiz sanki yer yarıldı, gök aşağı indi, kıyamet koptu, hepsi birlikte sarsıldı; binlerce

insan enkaz altında, binlercesi vefat etmiş ve o esnada bu insanların duymak istedikleri bir ses vardı: "Sesimi duyan var mı?" Enkaz altında kalanlar için: "Sesimi duyan var mı? Sesimi duyan var mı?" diye herkese sesleniyorlardı ve bugün bu bölgede yaşayan insanlarımızın gene duymak istedikleri bir ses var; o insanların ihtiyaçlarına makul ve akli, hamasetten uzak, partiler düzlemini aşan millî düzeyde bir ses vermek zorundayız. Bu 10 vilayet depremde yıkıldığında o günün hesaplarına göre teorik olarak baktığımızda sadece 10 milyar dolarlık ihracat yapan illerimizdi, bugün onlar önemli miktarda bu üretim kabiliyetlerini de kaybetmiş durumdalar.

Depremde ölen bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, geride kalanlarına başsağlığı diliyoruz ama orada hayat hâlâ daha bütün acısıyla, bütün gerçekliğiyle sürmektedir. Bunu hiçbir şekilde "Şunu yaptık, bunu yaptık." meselesiyle çözemeyiz ve bütün bunların ötesinde, deprem Türk milletinin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve bu coğrafyanın kaderidir ancak bugünün şartlarında bu hadiseyi kaderle geçiştiremeyiz, tevekkülle geçiştiremeyiz. Bugün deprem için yapılacak olan iş akıl ve bilimden geçmektedir. Süratle şu anda bütün ülkenin eksiksiz ve noksansız bir şekilde deprem haritaları yapılmalı ve bu deprem haritalarına riayet edilmenin gereği, çok katı ve ciddi bir şekilde kontrol altına alınarak şehirlerin rant yağmasından kurtulması gerekir. Allah muhafaza, İstanbul merkezli bir deprem meydana gelirse bu depremin enkazının altından Türk milleti olarak kalkmamız çok zor olur. Onun için tekrar tekrar söylüyorum: Mesela, 10 Ağustosta Balıkesir'in Sındırgı ilçesinde meydana gelen 6,1 şiddetindeki bir deprem 35 bin tane artçı yeni deprem üretmiş ve her artçı yeni deprem ilk depremden daha şiddetli olarak tecelli etmiş, bunun sebebi bile sorulup ortaya konulamamış ve bu insanların akıbetiyle alakalı bir plan ve proje de ortaya konulamamıştır. Bütün bunlar Türk milletinin gerçeklerle karşı karşıya bulunduğu çok acımasız hadiselerdir ancak deprem bir kader değildir. Depremi kader olmaktan çıkarmak ve bir millî felaket olmaktan çıkarmak için tekrar altını çizerek söylüyorum: Şehirde yaşamanın disiplinine riayet etmek, fay hatlarına inşaat yapmamak ve bunu kim yapıyorsa, kim izin veriyorsa millet adına denetlemek zorundayız. Tekrar, gene söylüyorum: Oralara gidilip bakıldığında -herkes gidiyor, herkes bundan birtakım sonuç çıkarmaya çalışıyor, ben de gittim geldim- gerçekten birçok önemli iş yapılmıştır ancak bu yapılan işlerde adaletsizlik ve hukuksuzluk da vardır. İnsanlar burada özellikle rezerv alan hikâyesiyle alakalı çok ciddi şikâyet ortaya koyuyor. Bir taraftan yaparken bir taraftan yıkmamak gerekir. Burada eğer gerçekten bir kentsel dönüşüm yapılıyorsa -ki yapılmalıdır- adaletli olunmalıdır. Eğer adaleti ortadan kaldırırsanız, dinin ve devletin temeli olan adalet ortadan yok olursa ne yapacaksınız? O zaman gelir boş sıralara derdimizi anlatmaya devam ederiz.

Sayın milletvekilleri, gerçekten her dakika depreme hazırlıklı olmak zorundayız. Deprem değil depreme hazırlıklı olmamak insanları öldürür. Bizim tarihimizde meydana gelen bu önemli depremlerden artık bugünün şartlarında, bugünün tekniğiyle, bugünün imkânlarıyla eğer akıl ve bilimi ortaya koyarak çalışırsak, hep beraber gayret edersek bu felaketin önüne geçmiş olabiliriz, aksi takdirde çok daha büyük felaketler bizi beklemek durumundadır. Onun için, bir an evvel süratle bu işlerin üstüne eğilmek mecburiyetindeyiz. Bunun aması, fakatı ve mazereti asla yoktur.

Tekrar, orada ölen insanlara Allah'tan rahmet diliyorum; sakat kalan, organ kaybı olanlara yardım edilmesi bir ihtiyaçtır, onu söylüyorum. Cenab-ı Allah bizi yeni bir felaketten korusun diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL Partisi sıralarından alkışlar)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Tekin Bingöl'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem felaketinin yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN - Bu topraklar çok büyük acılar yaşadı. O acılar acıyı yaşayanların yüreklerinde çok derin izler bıraktı. 6 Şubat felaketi de bu büyük acılardan bir tanesiydi. Ben inanıyorum ki o günün sabahında en katı yüreğe sahip insanlar bile o acıyı hissettiler. Şimdi yapılması gereken... Ne olursa olsun, o acıyı yaşayanlar dünya döndükçe hiçbir zaman o acıyı unutmayacaklar, her hatırlandığında ben biliyorum ki burunlarının direği sızlayacak. Şimdi, hiç olmazsa bir nebze olsun acılarını hafifletmek için o bölgede ne tür sorun varsa -yapıldı, yapılmadı, eksik vardı, yoktu demeden- ilgililerin o sorunları dert edinip bir an önce çözüme kavuşturması gibi büyük bir zorunlulukla karşı karşıyayız.

Biz Divan olarak, orada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyoruz, yakınlarına ve bütün vatandaşlarımıza sabırlar diliyoruz. Umut ediyoruz ki dersler çıkarılır, tedbirler alınır ve bir daha bu büyük acılara bu ülke gark olmaz. Çünkü bu ülke toprakları hassas bir bölgede bulunuyor; sadece afetler değil çığların, depremin yoğun şekilde yaşandığı bir coğrafyada yaşıyoruz. Onun için bu tedbirlerin süratle alınmasında çok ama çok büyük yarar var diyorum ve tekrar bütün vatandaşlarımıza Divan olarak başsağlığı dileklerimizi iletmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sisteme giren arkadaşlarımız var.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin bugün tutuklanan Eş Genel Başkanına ve üyelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Salı günü de burada dile getirmiştim, bileşenimiz olan Ezilenlerin Sosyalist Partisine bir operasyon yapılmış ve çok sayıda üyesi gözaltına alınmıştı. Bugün adliyeye çıkarılanlardan 40'ı ne yazık ki tutuklandı; onların içerisinde 27'nci Dönem Milletvekili olan, HDP Milletvekili olan Murat Çepni de var, aynı zamanda Ezilenlerin Sosyalist Partisinin Eş Genel Başkanı. Bu yargısız infazların, bu tutuklamaların, aslında, gerçek anlamda bu ülkedeki demokrasi mücadelesini gerilettiğinin ve en temel hakları gasbettiğinin altını çizmek istiyorum. Bir kez daha, Meclisten, bileşenimiz olan ESP'nin yanında olduğumuzu ve tutsak edilen bütün arkadaşlarımızın derhâl serbest bırakılması gerektiğini de buradan ifade etmek istiyorum. Yarın yine birçok arkadaş, gözaltında olan birçok arkadaş adliyeye çıkarılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hemen toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu tutuklamalarla, bu haksız, hukuksuz tutuklamalarla, özgürlüklerin gasbedilmesiyle ülkenin bir yere gitmeyeceği açık. Bu ülke eğer bir hukuk devleti olmak istiyorsa, bu ülke gerçekten ileriye doğru adım atmak istiyorsa, artık, devrimcilerin, sosyalistlerin, muhaliflerin tutuklanması, sistematik bir şekilde gözaltına alınıp tutuklanması operasyonlarından da vazgeçmek gerekiyor. Bu konuda herkesi derhâl harekete geçmeye çağırıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Başarır, buyurun.

30.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ezilenlerin Sosyalist Partisinin bugün tutuklanan Eş Genel Başkanına ve üyelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ezilenlerin Sosyalist Partisinin gözaltına alınan 40 üyesi tutuklandı. Bunlardan biri, geçen dönem beraber burada milletvekilliği yaptığımız İzmir Milletvekili Murat Çepni. İnsanlar bu kadar kolay tutuklanmamalı. Maalesef ki hiç fark etmiyor iktidar açısından; o parti, bu parti, konuşan, hiç fark etmiyor; kendilerine karşı olan, eleştiren, bir duruş ortaya koyan herkes tutuklanabiliyor. Türkiye bu şekilde aydınlığa, barışa, kardeşliğe gidemez. Bu keyfî tutuklamalar son bulmalı, bunu hep beraber yapmalıyız çünkü insan özgürlüğü bu kadar kolay, bir imzayla, bir hâkimin iki dudağında kısıtlanırsa ne cezaevleri yeter ne vicdanlar yeter.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Bitirin lütfen, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ve bir gün sosyal patlama olur ve herkes buna tepki koyar. Yapmayın arkadaşlar, gerçekten yapmayın. Gelin, ilk yargı paketinde, komisyonda, tutuklamaları sınırlandıran, istisnai hâle getiren, kişi hak ve özgürlüklerini koruyan hükümleri getirelim yoksa bu felaketin hesabını bu halka, vicdanlara veremezsiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve 6 Şubat depreminde vefat edenlere ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum değerli Başkanım.

Bir ilkesel cümleyi ifade etmek isterim. Yargı mevzuata göre ve dosya içeriğine göre kendi bağlamında yürür; iddia, savunma ve yargı süjesi, hâkim bu noktada delillere göre karar verir. Hepimiz buna saygı gösterelim, sonuçlarını bekleyelim.

Ben bu vesileyle tekrar 6 Şubat depreminde vefat eden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum. Onların gündemi gündemimiz, onların derdi derdimizdir; hep beraber milletçe, devletçe onların yanındayız.

Allah bir daha böyle bir acı yaşatmasın diyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Poyraz, buyurun.

32.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, depremin yarın idrak edilecek 3'üncü yıl dönümü münasebetiyle bu hafta yapılan konuşmalara ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Depremin yarın idrak edilecek yıl dönümüne ilişkin bu hafta aslında konumuz depremdi ve bugün de özellikle deprem üzerinde konuşuldu. Umarım bu konuştuklarımızın çıktıları -tutanaklarda- hem ilgili bakanlıklarda hem iktidar partisi ve iktidar partisi bileşenlerinin vicdanlarında bir karşılık bulur; hem bu sürece gelene kadarki alanın sorumluluğunu hem bundan sonraki süreçteki, inşa ve imar sürecindeki insafı birlikte eş güdümlü olarak ortaya koyabilirler. Bununla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisinin her bir mensubu ve İYİ Parti bunun titizlikle takipçisi olacaktır.

Bütün bu konuşulanlar hakikatler. Bakın, fikirlerimiz farklı olabilir ama hakikat kocaman önümüzde duruyor, hakikatler duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Hemen bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Burada bütün milletvekilleri ve hatipler kişisel kırgınlıkları ve kızgınlıklarıyla konuşmadılar; gördükleri hakikatler, yaşadıkları hakikatler üzerinden eş zamanlı aynı duygulara sahip olan vatandaşla birlikte onların sesi olarak konuşulur. O yüzden, burada iktidar sıralarına sesleniyorum: Bu konuşmalar muhalefetteki milletvekillerinin değil, bu ülkedeki 85 milyon insanın iç sesidir. Bunu dikkate almalarının ve buna göre süreç yönetmelerinin önem arz ettiğini ifade ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Peki.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 10 Şubat 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.39

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/37888)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı sayın Numan KURTULMUŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 11/12/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletin iradesinin tecelli ettiği, demokrasi kültürümüzün merkezidir. Bu kadar önemli bir kurumun altında çocuk sayılacak yaşta genç bir stajyerin istismar ve cinsel tacize uğradığına yönelik iddialar, yalnızca bireysel bir mağduriyet değil; Meclis'in itibarına, güvenilirliğine ve toplumun adalet duygusuna ağır bir darbedir.

Genç bir stajyerin, kamu gücünü kullanan kişilerle karşı karşıya geldiği bir ortamda istismara maruz kaldığı iddiası, kurumsal güç suistimalinin çarpıcı bir örneğidir. Meclis'te çalışan herkesin, özellikle de stajyer ve genç personelin, korkmadan, çekinmeden, baskı altında hissetmeden, güvenle çalışabilmesi devletin, dolayısıyla devlet mekanizmalarını işleten iktidarın öncelikli sorumluluğu ve yükümlülüğüdür.

Bu iddialar karşısında sessizlik, üstünü örtmeye yönelik her çaba ya da gecikme; doğrudan Meclis'in etik ve güvenli duruşuna zarar verir. kamu vicdanının rahatlaması için soruşturmanın şeffaf, bağımsız, kapsamlı ve sonuç alıcı nitelikte yürütülmesi bir zorunluluktur.

TBMM bünyesinde stajyer bir çalışanın cinsel tacize maruz kaldığı iddiası, Türk Ceza Kanunu (TCK), İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatı, TBMM Disiplin Mevzuatı ve sair mevzuatlar çerçevesinde değerlendirilmesi gereken ciddi bir durumdur. Bu kapsamda, soruşturmanın etkin yürütülmesi ve mağdurun korunmasına yönelik yükümlülükler hem idari hem cezai düzeyde zorunludur.

Öte yandan TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Amirleri Yönetmeliği, TBMM İç Hizmet Mevzuatı ve 657 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri taciz ve mobbing niteliğindeki fiilleri disiplin suçu olarak tanımlamakta; uyarma, kınama, kademe ilerlemesinin durdurulması ve devlet memurluğundan çıkarma yaptırımlarını öngörmektedir.

Bu doğrultuda olayın cezai, idari, disiplin ve kurumsal sorumluluk boyutlarının ayrı ayrı açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Bu bağlamda;

1- TBMM İdari Teşkilatı Disiplin Amirleri Yönetmeliği uyarınca bir disiplin soruşturması başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi disiplin türü kapsamında işlem yapılmıştır?

2- Soruşturmanın etkinliği açısından;
- Tanık ifadeleri alınmış mıdır?
- Kamera ve erişim kayıtları incelenmiş midir?
- Soruşturmacılar bağımsız müfettişler arasından mı seçilmiştir?

3- TBMM bünyesinde taciz vakaları için uygulanan disiplin hükümleri arasında:
- Kınama
- Aylıktan kesme
- Kademe durdurma
- Devlet memurluğundan çıkarma

yaptırımlarından hangileri uygulanmıştır?

4- Mağdur stajyere yönelik olarak 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında:
- Psikososyal risk değerlendirmesi,
- Psikolojik destek,
- Görev yeri değişikliği,
- Misilleme (retaliation)

önleme tedbirleri alınmış mıdır?

5- TBMM'de stajyerler için özel bir gizli başvuru hattı, hızlı müdahale ekibi veya bağımsız danışman birimi bulunmakta mıdır? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

6- Son 5 yıl içinde başkanlığınıza:
- Kaç taciz/cinsel suçlar kapsamında şikâyeti yapılmıştır?
- Kaçı idari ve adli soruşturma konusu edilmiştir?
- Kaç kişi hakkında disiplin yaptırımı uygulanmıştır?

7- Meclis bünyesinde taciz ve mobbing ile mücadeleye ilişkin yazılı bir kurumsal politika bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa, uygulanması nasıl denetlenmektedir?

8- TBMM personeline, danışmanlara ve stajyerlere yönelik zorunlu etik, mobbing ve taciz eğitimleri yapılmakta mıdır? Son 3 yılda kaç kişi bu eğitimlere katılmıştır?

9- TBMM Başkanlığı, taciz şikâyetleri ve sonuçlarına ilişkin yıllık istatistik raporu hazırlamakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793611 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

İlgi : 11.12.2025 tarihli ve 7/37888 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1., 2. ve 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından verilen 19.11.2025 tarihli şikâyet dilekçesi kapsamında Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirmesi yapılarak inceleme/soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile anılan soruşturmaya dahil edilmiştir.

Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır.

Cevap 4.- Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "*Özel politika gerektiren grupların ve özel görevi bulunan çalışanların eğitimi*" başlıklı 7'nci maddesi kapsamında stajyerlerin eğitimini devam ettirdiği eğitim ve öğretim kurumunda tamamladığı iş sağlığı ve güvenliği dersleri veya kursları, Kurumumuzda temel eğitim olarak kabul edilmekte olup buna ilişkin belge staj başlangıcında tüm öğrencilerden zorunlu olarak alınmaktadır.

Ayrıca, 2025-2026 öğretim yılında stajı devam eden 1 stajyer öğrencinin görev yeri değiştirilmiştir.

Cevap 5.- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Cevap 6. ve 7.- Kurumumuzda taciz ve mobbing iddiası ile ilgili bir şikâyet olması durumunda tüm disiplin işlemleri ilgili mevzuata uygun olarak hassasiyetle yürütülmektedir.

Cevap 8.- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personel yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

Cevap 9.- Kurumumuzda yürütülen her türlü idari inceleme/soruşturma süreçlerine ilişkin ilgili mevzuatı çerçevesinde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

2.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/37890)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Meclis Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür CEYLAN
CHP Çanakkale Milletvekili

Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin 12. Sınıflarında okuyan öğrencilerin mesleki gelişimini sağlama amacıyla çeşitli alanlarda açılan staj programı kapsamında, TBMM Kampüsü içerisinde de staj yaptıkları bilinmektedir. Reşit olmayan stajyer üç kız öğrencinin, TBMM'de staj yaptığı birimde sistematik bir şekilde cinsel istismara uğradığı ve akabinde birinin hamile kaldığı ve söz konusu suç nedeniyle üç kişinin açığa alındığına ilişkin olarak;

1. Söz konusu istismar olayının ilk fark edilme tarihi nedir? Bu durum kurum amirleri ya da başkanları- tarafından mı fark edilmiştir? söz konusu istismar olayı başkanlık makamının bilgisine ne zaman sunulmuştur?

2. Mağdurların yaşı, eğitim durumu ve staj süresi kaç aydır? Olayın başkanlık makamınca ya da TBMM Genel Sekreterliğince öğrenilmesinden sonra hangi idari iş ve işlemler yapılmıştır?

3. Olay hakkında kurum tarafından Ankara Cumhuriyet Savcılığına olay bildirilmiş midir? Şayet bildirildi ise bu işlem ne zaman yapılmıştır? Açığa alındığı iddia edilen üç personel ile ilgili adli süreç başlatılmış mıdır? Başladı ise ne aşamadadır? Söz konusu olayla ilgili olarak en az sekiz kişinin suça iştirak ettiği iddiası doğru mudur? Açığa alınan bu kişiler hangi görevlerde bulunmaktaydı? Söz konusu kişilerle ilgili olarak gözaltı ya da tutuklama kararı mevcut mudur?

4. TBMM İdari teşkilatı içerisinde daha önce bu tür şikâyetler olmuş mudur? Varsa nasıl sonuçlandırılmıştır?

5. Çalışanların/stajyerlerin güvenliği, istismar, mobing gibi uygulamalara maruz kaldıklarında başvurabilecekleri onlara hukuki açıdan da rehberlik yapabilecek mekanizmalar bulunmakta mıdır?

6. Bu tarz sorunların tekraren ortaya çıkmasını önlemek bakımından yeni bir eylem planı geliştirme noktasında başlatılan bir çalışma var mıdır? Personel seçimi ve denetim süreçlerinde ortaya çıkan aksaklıkların tespiti için neler yapılmaktadır?

7. Söz konusu olayla ilgili olarak adı geçen personeller kurumda hangi tarihte ve hangi yöntemle işe başlatılmışlardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793621 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Özgür CEYLAN
Çanakkale Milletvekili

İlgi : 15.12.2025 tarihli ve 7/37890 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1., 2. ve 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından verilen 19.11.2025 tarihli şikâyet dilekçesi kapsamında Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirmesi yapılarak inceleme/soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile anılan soruşturmaya dahil edilmiştir.

Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır.

2 öğrenci 2024-2025 Eğitim Öğrenim yılında TBMM Destek Hizmetleri Başkanlığında stajını tamamlamıştır.

1 öğrenci 2025-2026 Eğitim Öğrenim yılında (10.09.2025-Halen) TBMM Destek Hizmetleri Başkanlığında stajına devam etmektedir.

Başlatılan soruşturma kapsamında 2025-2026 öğretim yılında staja başlayan ve stajı devam eden 1 öğrencinin görev yeri değiştirilmiş, 2 personel görevden uzaklaştırılmıştır.

Kurumumuzca yapılan disiplin soruşturması raporu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş ve Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca; 3 Aşçı, 1 Aşçıbaşı toplam 4 personelin tutuklandığı, 1 Aşçı personelin adli kontrol altına alındığı bilgisi Kurumumuza bildirilmiştir. Ayrıca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden yapılacağı Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya üzerinden yapılan adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Cevap 4.- Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet konusunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ile yetkili Sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre işlem yapılmakta olup işlenen fiil doğrultusunda ceza tesis edilmektedir

Cevap 5.- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan: "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Cevap 6.- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan;

• Kadrolu ve Sözleşmeli Personel, yapılan sınavlar sonucunda,

• Sürekli İşçiler, Noter huzurunda çekilen kura sonucunda,

• Milletvekili ve Siyasi Parti Grubu personeli, milletvekili ve siyasi parti grubu talebi ile göreve başlatılmaktadır.

Cevap 7.- 4/A statüsünde Aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel 1990 yılında Kurumumuzda Aşçı olarak göreve başlamış olup 2015 yılında açılan Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavını kazanarak Aşçıbaşı kadrosuna atanmıştır.

4/A statüsünde Aşçı olarak görev yapan 1 personel ile 4/D sürekli işçi statüsünde Aşçı unvanında görev yapan 3 personel hakkında; TBMM İdari Teşkilatında 2012-2018 yıları arasında aşçı unvanında taşeron firma personeli olarak görev yapmakta iken "696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127'nci maddesiyle 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 23'üncü maddesi" kapsamında *"Sürekli işçi kadrolarına geçirilenler... çalıştırıldıkları teşkilat ve birimde geçiş işlemi yapılmadan önceki ihale sözleşmesi kapsamındaki hizmetleri yürütmek üzere istihdam edilebilir..."* hükmüne istinaden 2018 yılında sürekli işçi kadrolarına geçiş işlemleri yapılmıştır. 4/A statüsünde Aşçı olarak görev yapan personel TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda açılan sınavla 2020 yılı Devlet memuru statüsüne geçmiştir.

3.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38039)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ tarafından Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğünün 100 üncü maddelerine göre yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Av. Sibel SUİÇMEZ
Trabzon Milletvekili
S.SUİÇMEZ

TBMM Genel Sekreterliğinin 10.12.2025 tarihli açıklamasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 2024–2025 eğitim öğretim döneminde stajyer olarak görev yapan 17 yaşındaki bir çocuğun istismara maruz kaldığı iddiasıyla ailesi tarafından yapılan şikâyet üzerine, 20.11.2025 tarihinde TBMM Genel Sekreterliği tarafından idari soruşturma başlatılmış; soruşturma sürecinde aynı nitelikte iki çocuğun daha şikâyette bulunduğunun ortaya çıkmış ve bu kapsamda toplam beş personel hakkında devlet memurluğundan çıkarma, iş akdinin feshi ve disiplin cezası uygulanmasına yönelik teklifler gündeme alınmıştır.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 12.12.2025 tarihli açıklamasına göre Türkiye Büyük Millet Meclisinde stajyer olarak çalışan mağdure D.K.'nın Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlüğüne müracaatı ile Mecliste stajyer olarak çalıştığı dönemlerde Meclis lokantasında çalışan şüpheli H.İ.G.'nin kendisine cinsel tacizde bulunduğu iddiası üzerine Başsavcılık tarafından açılan soruşturmada; Mağdure D.K.'nın Çocuk İzlem Merkezinde beyanı alınmış, kendisine cinsel tacizde bulunan şüpheli H.İ.G. 11.11.2025 tarihinde tutuklanmış; mağdure D.K.'nın ifadesinde geçen ve idari soruşturma evrakında benzer olaylar mağduru olduğu anlaşılan diğer üç mağdurenin 12/12/2025 tarihinde beyanları alınmış, mağdurelere cinsel tacizde bulunan diğer dört şüphelinin de gözaltına alınarak kollukça savunmalarının alınıp mevcutlu olarak hazır edilmeleri istenmiştir.

Buna göre;

1. 2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde staj yapan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş, cinsiyet ve öğrenim durumu dağılımı nedir?
2. TBMM'de staj yapan çocuklar için özel olarak hazırlanmış bir çocuk koruma politikası, etik yönerge veya istismar önleme protokolü bulunmakta mıdır?

3. Staj programı başlamadan önce çocuklara ve ailelerine çocuk hakları, güvenli çalışma ortamı, başvuru ve şikâyet mekanizmaları hakkında bilgilendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa içeriği nedir?
4. Mağdure D.K. ve diğer üç mağdure tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne, ilgili bölümde çalışan şeflere ve amirlere söz konusu şikâyetin sözlü ve/veya yazılı olarak ilk iletilme tarihi nedir?
5. Bu şikâyetler iletildiğinde hangi idari birimler ve hangi unvanlardaki kişiler bilgilendirilmiştir?
6. İlk şikâyetin ardından derhal koruyucu ve önleyici tedbirler alınmış mıdır? Alındıysa nelerdir, alınmadıysa gerekçesi nedir?
7. Şikâyet sonrasında mağdure çocuğun, şüpheliyle veya aynı ortamla temasının devam etmesine neden olunmuş mudur? Bu durum bir idari ihmal değil midir?
8. Ankara Başsavcılığının yaptığı açıklamaya göre 11.11.2025 tarihinde tutuklanan H.İ.G. hakkında TBMM Genel Sekreterliği tarafından 20.11.2025 tarihinde idari soruşturma başlatılması ve 4.12.2025 tarihinde görevden uzaklaştırılması arasında geçen sürede neden beklenmiştir?
9. Bu gecikme sırasında başka çocukların da istismara maruz kalmış olabileceği ihtimali değerlendirilmiş midir?
10. İdari soruşturma kapsamında hakkında işlem tesis edilmesi önerilen beş personelin görevleri ve çocuklarla temas düzeyleri nedir?
11. Bu olay, TBMM bünyesinde çocukların güvenliğini sağlamaya yönelik mevcut sistemlerin yetersizliğini ortaya koymakta mıdır?
12. Başkanlığınız benzer olayların tekrarını önlemek için bağımsız bir çocuk koruma birimi kurmayı planlamakta mıdır?
13. Başkanlığınız, bu olayda ortaya çıkan ihmaller nedeniyle kurumsal sorumluluk üstlenmeyi ve kamuoyuna şeffaf bir açıklama yapmayı düşünmekte midir?
14. Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme uyarınca, devletin çocukları her türlü istismardan koruma yükümlülüğü dikkate alındığında, bu olayda TBMM'nin çocuğun üstün yararını yeterince gözettiği söylenebilir mi?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1791844 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Sibel SUİÇMEZ
Trabzon Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38039 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 2024-2025 Eğitim ve Öğretim Yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Teşkilatında, ortaöğretim kurumlarının 12. sınıfında okuyan 17-18 yaş aralığında toplam 173 öğrenciye staj yaptırılmış olup bunların 128'i kız, 45'i erkektir.

Cevap 2., 3., 11., ve 12.- TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik, stajın başladığı gün, ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta olup stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından; staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan; "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır. Koordinatör öğretmen haftada en az 1 gün Kurumumuza gelerek, mesleki eğitimle ilgili staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlik görevlerini staj tamamlanıncaya kadar yürütmektedir.

Cevap 4., 5., 6., 7., 8., 9. ve 10.- TBMM Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından verilen 19.11.2025 tarihli şikâyet dilekçesi kapsamında Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirmesi yapılarak inceleme/soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile anılan soruşturmaya dahil edilmiştir.

Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde

aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır.

Ayrıca, 2025-2026 öğretim yılında stajı devam eden 1 stajyer öğrencinin görev yeri değiştirilmiştir.

Kurumumuzca yapılan disiplin soruşturması raporu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş ve Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca; 3 Aşçı, 1 Aşçıbaşı toplam 4 personelin tutuklandığı, 1 Aşçı personelin adli kontrol altına alındığı bilgisi Kurumumuza bildirilmiştir. Ayrıca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden yapılacağı Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya üzerinden yapılan adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Cevap 13. ve 14.- Kurumumuz tarafından yapılan işlemlerde herhangi bir gecikme ve idari ihmale mahal bırakılmaksızın konunun idareye bildirilmesinin hemen akabinde çocuğun üstün yararı da gözetilmek suretiyle derhal idari soruşturma başlatılmış, olay basın-yayın organlarında yer alıncaya kadar soruşturma gizlilikle yürütülmüş, gerekli idari tedbirler alınmış ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından üç kez Basın Duyurusu yayımlanarak yapılan idari işlemler ve süreç ile ilgili kamuoyu bilgilendirilmiştir.

4.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38040)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.12.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde faaliyet gösteren lokantalarda görevli personel H.İ.G.'nin, Meclis'te staj yapan meslek lisesi öğrencisi D.K.'ye yönelik cinsel taciz iddiasıyla tutuklanmış olması, kamu vicdanını derinden sarsmış, infial yaratmış ve Meclis'in kurumsal sorumluluğunu tartışmaya açmıştır.

TBMM gibi bir kurumda, özellikle çocuk yaşta stajyerlerin bulunduğu ortamlarda duyum seviyesinde dahi olsa risklerin dikkate alınmaması, gerekli idari ve yapısal tedbirlerin alınmaması kabul edilemez bir ihmaldir. Bu olay münferit değildir. Geçmiş yıllarda da stajyer öğrenciler ve Meclis çalışanlarına yönelik taciz, mobbing ve etik dışı davranış iddialarına ilişkin çeşitli bildirim ve şikâyetlerin gündeme geldiği, bu risklerin yeterince araştırılmadığı ve gerekli yapısal önlemlerin alınmadığı yönünde kamuoyuna yansıyan ciddi iddialar bulunmaktadır.

Öte yandan, geçmiş dönemlerde bazı milletvekilleri tarafından TBMM bünyesinde benzer risklerin araştırılması amacıyla verilen Meclis Araştırma önergelerinin AK Parti çoğunluğu tarafından kabul edilmemesi, bazı önergelerin ise işleme bile alınmadığı Meclis'in kendi iç işleyişinde koruyucu ve önleyici mekanizmaların yeterliliği konusundaki soru işaretlerini artırmıştır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan sosyal hukuk devleti ilkesi, 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi ve 41'inci maddesinde güvence altına alınan çocukların korunması yükümlülüğü, Anayasa'nın 17'nci maddesinde güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi bütünlüğünün korunması hakkı, kamu kurumlarına özellikle çocukların bulunduğu tüm ortamlarda önleyici, koruyucu ve denetleyici tedbirleri alma sorumluluğu yüklemektedir. Bu çerçevede, TBMM bünyesinde yaşanan bu olayın yalnızca bireysel bir suç olarak değil, kurumsal denetim ve koruma mekanizmaları açısından da değerlendirilmesi anayasal bir zorunluluktur.

Bu nedenle, Meclis Başkanlığı'nın:

- geçmiş duyumlardan haberdar olup olmadığı,
- bunlar hakkında ne tür işlemler yaptığı,
- daha önce verilen araştırma önergelerine karşı takındığı tutumun gerekçesi,
- güvenlik ve koruma planlarının neden güçlendirilmediği

konularında kamuoyunu aydınlatması anayasal zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. TBMM yönetimi, geçmiş yıllarda stajyer öğrenciler veya Meclis çalışanlarına yönelik taciz, mobbing ya da etik dışı davranış iddialarına ilişkin herhangi bir bildirim, şikâyet veya başvuru almış mıdır? Alınmış ise bu bildirimler hangi yıllarda yapılmış, hangi idari birimlerce değerlendirilmiş ve ne tür işlemler tesis edilmiştir?

2. Bu bildirim veya şikâyetlere ilişkin olarak TBMM Genel Sekreterliği, Koruma Daire Başkanlığı veya diğer idari birimler bünyesinde iç inceleme, ön değerlendirme, disiplin soruşturması ya da idari rapor düzenlenmiş midir? Düzenlenmiş ise sonuçları nelerdir?

3. Geçmiş dönemlerde TBMM bünyesinde benzer risklerin araştırılması amacıyla milletvekilleri tarafından verilen Meclis Araştırma önergeleri bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bu önergelerin kabul edilmemesinin veya işleme alınmamasının gerekçesi nedir?

4. TBMM Başkanlığı, stajyer öğrencilerin bulunduğu bir çalışma ortamında ortaya çıkan bu tür olaylar karşısında, Meclis'in idari ve kurumsal sorumluluğunu nasıl değerlendirmektedir? Meclis Araştırması talep edilen bu önergelerde yer alan riskler ve uyarılar dikkate alınmış olsaydı, bugün yaşanan bu taciz olayı önlenebilir miydi?

5. TBMM bünyesinde stajyer öğrencilerle ilgili geçmiş yıllarda kayıt altına alınmış herhangi bir şikâyet, başvuru veya iddia bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bunların sonuçları nelerdir? Bulunmamakta ise, şikâyet ve başvuruların Meclis yönetimine güvenli biçimde iletilmesini engelleyen idari veya yapısal bir eksiklik mevcut mudur? Herhangi bir başvurunun Meclis yönetimine ulaşmasını engelleyen bir idari bariyer bulunmakta mıdır?

6. Hakkında tutuklama kararı verilen TBMM personeli ile ilgili olarak, geçmiş yıllarda yapılan performans değerlendirmelerinde veya disiplin işlemlerinde risk teşkil edebilecek herhangi bir tespit veya kayıt bulunmakta mıdır?

7. TBMM Başkanlığı, stajyer çocukların bulunduğu çalışma alanları için "çocuk güvenliği politikası", "çocuk koruma protokolü" veya benzeri bağlayıcı bir idari düzenleme hazırlamış mıdır? Hazırlanmamış ise bunun gerekçesi nedir?

8. TBMM bünyesinde stajyer öğrencilerin, maruz kaldıkları veya tanık oldukları olumsuzlukları doğrudan ve güvenli biçimde iletebilecekleri, uluslararası standartlara uygun gizlilik esasına dayalı bir şikâyet ve bildirim mekanizması kurulmuş mudur? Stajyerler şikâyetlerini doğrudan, güvenli şekilde iletebilecekleri bir sisteme sahip midir?

9. Olayın yaşandığı TBMM lokantasında kamera kör noktaları, personel gözetiminin yetersiz olduğu alanlar veya denetim zafiyetleri tespit edilmiş midir? Tespit edilmiş ise bu alanlara yönelik alınan veya alınması planlanan önlemler nelerdir?

10. TBMM'nin kurumsal itibarını ve çocukların güvenliğini doğrudan ilgilendiren bu olay sonrasında, personel alımı, güvenlik soruşturması, stajyer yerleştirme ve denetim süreçlerinin tamamının yeniden düzenlenmesine yönelik bir çalışma başlatılmış mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793626 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38040 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1., 2., 5. ve 6.- Kurum personeli/stajyere yönelik her türlü şikâyet konusu hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ile yetkili Sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre muhakkik görevlendirilerek inceleme/soruşturma yürütülmekte olup soruşturma sonucunda düzenlenen rapor doğrultusunda muhakkikçe önerilen fiile uygun ceza tesis edilmektedir. Kurumumuzda ilgili mevzuat gereği yapılan tüm inceleme/soruşturma dosyalarının dijital ve fiziki arşiv kayıtları tutulmaktadır.

TBMM Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından verilen 19.11.2025 tarihli şikâyet dilekçesi kapsamında Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirmesi yapılarak inceleme/soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile anılan soruşturmaya dahil edilmiştir.

Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır.

Cevap 3. ve 4.- TBMM Başkanlığına sunulmuş Meclis araştırması önergeleri hakkında konu bazlı istatistiki bilgi tutulmamaktadır.

Cevap 7. ve 8.- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan: "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Cevap 9.- TBMM Lokanta ve mutfaklarında ürün girişinden hazırlık birimi ve servis noktası dahil tüm alanlarda kamera mevcuttur.

Cevap 10.- TBMM Başkanlığında personel istihdamı 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ve bu kapsamda çıkarılan ilgili Yönetmelik hükümlerine göre, güvenlik soruşturması işlemleri 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümlerine göre, stajyer yerleştirme işlemleri ise TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Birimlerinde Zorunlu Staj, Bilgilendirme Eğitimi ve Beceri Eğitimi Görecek Olan Öğrencilerin Belirlenmesi ile Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönerge hükümlerine göre ilgili mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmektedir.

5.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Berdan Öztürk'ün, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Şanlıurfa Milletvekili Mithat Sancar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

- Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın, TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına,

İlişkin soruları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38537), (7/38538), (7/38539), (7/38540), (7/38541), (7/38542), (7/38543), (7/38544), (7/38545), (7/38546), (7/38547), (7/38548), (7/38549), (7/38550), (7/38551), (7/38552), (7/38553), (7/38554), (7/38555), (7/38556), (7/38557), (7/38558), (7/38559), (7/38560), (7/38561), (7/38562), (7/38563), (7/38564), (7/38565), (7/38566), (7/38567), (7/38568), (7/38569), (7/38570), (7/38571), (7/38572), (7/38573), (7/38574), (7/38575), (7/38576), (7/38577), (7/38578), (7/38579), (7/38580)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş*** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **17.12.2025**

Gülderen ARLİ
Van Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

2

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet

Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından **Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri** gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sevilay Çelenk

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun,

TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

5

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

6

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İç tüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.12.2025

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta,

yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet KAMAÇ

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade

ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ

kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu

kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

8

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İBRAHİM AKIN
İzmir Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

6

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Berdan ÖZTÜRK
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde

bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16

yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

3

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartın
Hakkari Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı

açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002

yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere

yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

8

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade

ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ

kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu

kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

5

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ç. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy

Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı NUMAN KURTULMUŞ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ

İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî

kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak,

milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

3

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Heval BOZDAĞ
Ağrı Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

3

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT
Van Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

1

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burcugül ÇUBUK

İzmir Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy

Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

DİLAN KUNT AYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

1

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğu ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?
12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?
14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?
15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?
16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?
17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?
18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?
19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?
20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?
21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?
22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?
23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?
25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?
26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?
27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?
28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?
29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?
30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?
31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?
32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?
33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?
34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?
36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?
38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?
39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?
40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?
41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?
42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?
43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?
44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?
45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?
47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun,

TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan KURTULMUŞ** tarafından Anayasanın 98. Ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömür DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

1

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

2

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002

yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ

Siirt Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde

bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16

yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Rüştü Tiryaki
Batman Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri

yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev

yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **17.12.2025**

Zeynep ODUNCU KUTEVİ
Batman Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu

bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette

bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu

belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

4

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

5

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

6

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

7

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mahmut DİNDAR

Van Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna

ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı

bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

3

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Ali BOZAN
Mersin Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta,

yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adalet KAYA
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir.

Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız

çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan KURTULMUŞ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri

yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

SALİHE AYDENİZ

Mardin Milletvekilli

TBMM İDARE AMİRİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin

yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?
12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

8

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayşegül DOĞAN

Şırnak Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin

bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem

olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

6

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından

dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun,

TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Halide Türkoğlu
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna

ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı

bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **17.12.2025**.

Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde,

bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip

edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında: hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî

kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak,

milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2) Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3) Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4) TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5) Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6) TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7) TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8) TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9) Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10) Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11) TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12) TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13) Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14) TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15) Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16) TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17) TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18) Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19) TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20) TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21) Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22) Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23) TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24) İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25) TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26) Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27) TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28) Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29) TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30) TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31) Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32) Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33) Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34) TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35) TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37) Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38) TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39) TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40) Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41) İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42) Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43) Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44) Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45) TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46) TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47) TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zülküf UÇAR
Van Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna

1

ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı

bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?
12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.12.20025

Mithat SANCAR
Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

1

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili

Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

George ASLAN
Mardin Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İç tüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.12.2025

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.
Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı,

önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?
3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?
4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?
7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?
8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?
9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?
10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?
11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?
12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?
13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?
14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?
16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?
17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?
18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?
19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?
20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?
21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?
22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?
23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?
24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?
25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?
26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?
27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?
28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?
30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?
31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?
32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?
33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?
34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?
35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?
36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?
38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?
39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?
40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?
41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?
42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?
43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?
45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?
46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?
47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta,

yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP
Bitlis Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin

bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem

olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş tarafından*** Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.
2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca,

resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan

tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal

Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir iş birliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sn. Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca,

resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.12.2025

Osman Cengiz ÇANDAR
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa'nın eşitlik ilkesi, çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, kendi bünyesinde görev yapan ve staj yapan kadınlar ile çocuklar açısından güvenli, ayrımcılıktan ve her türlü şiddetten arındırılmış bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, yalnızca gerçekleşen fiillere sonradan müdahale edilmesini değil; risklerin önceden tespit edilmesini, önleyici politikaların oluşturulmasını ve etkili, bağımsız başvuru ve koruma mekanizmalarının işletilmesini de kapsamaktadır.

2024–2025 eğitim öğretim döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içerisinde, özellikle TBMM lokantası ve mutfağında staj yapan 18 yaş altı kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin bilgiler, basına yansıyan haberler ve TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan resmî açıklamalar aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmiştir. Söz konusu bilgilerde; Meclis personeli olarak görev yapan bazı aşçı, hizmetli ve amir konumundaki kişilerin, stajyer çocuklara yönelik sözlü, fiziksel ve dijital yollarla uygunsuz davranışlarda bulunduğuna dair anlatımlara yer verilmiştir.

Basında yer alan haberlerde; TBMM mutfağında staj yapan en az üç kız çocuğunun, bazı Meclis personeli tarafından anlık mesajlaşma uygulamaları üzerinden taciz içerikli mesajlara maruz kaldığı, ayrıca sözlü ve fiziksel temas içeren davranışların gerçekleştiği aktarılmıştır. Haberlerde, bazı stajyerlerin yaşadıklarını uzun süre dile getiremediği; bildirim ve koruma mekanizmalarının etkin biçimde işletilmediğine dair beyanlara yer verilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde 17 yaşındaki bir çocuğun hamile kaldığına ilişkin bilgiler tartışılmış, ancak bu hususun resmî soruşturma mercilerince doğrulanmadığı görülmüştür.

Basına yansıyan anlatımlarda; bir stajyerin yaşadıklarını kurum yöneticisine bildirdiği, ancak bu süreçte kendisine durumun başkalarıyla paylaşılmaması yönünde telkinde bulunulduğunu ifade

ettiği, ailesinin müdahalesi sonrasında stajın sonlandırıldığı bilgileri yer almıştır. Ayrıca, resmî kayıtlara yansımamakla birlikte kamuoyunda dolaşıma giren bazı anlatımlarda, stajyerlerle Meclis yerleşkesi dışındaki mekânlarda temas kurulduğuna ve maddi ilişkilere dair söylemlerin bulunduğu aktarılmış; bu hususlara ilişkin olarak yetkili makamlarca doğrulanmış bir tespit paylaşılmamıştır.

TBMM Genel Sekreterliği tarafından yapılan basın duyurularında; ilk şikâyetin bir stajyerin ailesi tarafından 19.11.2025 tarihinde yapıldığı, 20.11.2025 tarihinde idari soruşturmanın başlatıldığı açıklanmıştır. Soruşturma sonucunda üç personel hakkında kamu görevinden çıkarma, iki personel hakkında disiplin cezası teklifi getirildiği; iki stajyerin 2024 Eylül-2025 Haziran döneminde staj yaptığı, bazı personelin taciz içerikli mesajlar gönderdiğinin tespit edildiği, bir stajyerin ise sözlü ve fiziksel tacize maruz kaldığına ilişkin kamera kayıtlarının bulunduğu belirtilmiştir. Elde edilen bilgi ve belgelerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletildiği, adli soruşturma kapsamında bazı personelin tutuklandığı ve bir personel hakkında adli kontrol kararı verildiği kamuoyuna açıklanmıştır.

Genel Sekreterlik tarafından ayrıca; tecavüz, kürtaj ve sistematik istismar gibi bazı iddialara ilişkin olarak resmî soruşturma dosyalarında bu yönde somut tespit bulunmadığı, doğrulanmamış bilgilerin paylaşılmasının çocukların haklarını ihlal edebileceği ifade edilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturma kapsamında; bazı TBMM personelinin gözaltına alındığı, tutuklama ve adli kontrol kararlarının verildiği bilgileri kamuoyuna yansımıştır. Tutuklanan kişilerden en az birinin "çocuğa karşı cinsel taciz" suçlamasıyla yargı sürecinin devam ettiği açıklanmıştır.

Öte yandan TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından bir izleme süreci başlatıldığı; çocukların korunması ve benzer olayların tekrar etmemesi amacıyla sürecin takip edileceği açıklanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da süreci izlediği, şikâyette bulunan çocuk ve ailesine psikososyal destek sağlandığı ve hukuki sürece müdahil olacağı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Kamuoyunda "kurumda benzer olayların geçmişte de yaşandığı" yönündeki tartışmalar üzerine TBMM Genel Sekreterliği, 2018 yılında başka bir birimde görev yapan bir hizmetlinin bir stajyere yönelik "fiziksel temas" teşebbüsünde bulunduğunu ve ilgili personelin idari soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarıldığını açıklamıştır. Olaylar arasında doğrudan bir bağ kurulmadığı belirtilmiş olmakla birlikte, TBMM'de staj yapan çocukların geçmiş yıllarda da cinsel istismar riskiyle karşı karşıya kalabildiği anlaşılmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre, benzer nitelikte olayların geçmiş yıllarda da Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yaşandığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin haberinde; yaklaşık yedi yıl önce, bir meslek lisesinden TBMM'ye staj yapmak üzere gelen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, TBMM ana binasında sözleşmeli personel olarak görev yapan bir memur tarafından dört ay

boyunca süren tacize maruz kaldığı, durumun başka bir çalışanın bildirimi üzerine ortaya çıktığı ve bunun üzerine idari soruşturma başlatıldığı bilgileri yer almıştır. Söz konusu olayla ilgili olarak, milletvekilleri tarafından dönemin TBMM Başkanlığı'na soru önergeleri verilmiş; 2018 yılı Şubat ayında HDP Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan tarafından sunulan soru önergesinde hem olayın ayrıntıları hem de 2002 yılından itibaren TBMM çatısı altında kadınlara yönelik cinsel şiddet ve benzeri vakaların sayısına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Önergeye verilen yanıtta, yürütülen soruşturma sonucunda ilgili personelin memuriyetten çıkarıldığı belirtilmiş; ancak 2002 yılından bu yana yaşanan benzer olaylara ilişkin herhangi bir istatistiksel veri kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından TBMM bünyesinde staj yapan çocuklara yönelik yürütülen adli soruşturmanın kamuoyuna yansımasının ardından, benzer nitelikte bir başvurunun İstanbul'da da yargı mercilerine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Basına yansıyan bilgilere göre; TBMM'ye 2022 yılında memur olarak atanan bir kadın personel, geçmiş dönemde TBMM Genel Sekreterliği'nde yöneticilik görevinde bulunan bir kişi tarafından cinsel tacize maruz bırakıldığını beyan etmiş ve bu durumu suç duyurusu yoluyla yargıya taşımıştır.

Söz konusu personelin, TBMM Destek Hizmetleri Birimi'nde görev yaptığı dönemde, 2022 yılında Genel Sekreterlik makamında yöneticilik yapan bir kişi tarafından taciz edildiğini ifade ettiği; kurum içinde yaptığı şikâyetlerin ardından görev yerinin İstanbul'a değiştirildiğini belirttiği kamuoyuna yansımıştır. İlgili kişi tarafından yapılan başvuru üzerine, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın şikâyet dilekçesini işleme aldığı ve başvurucunun ifadeye çağrıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Basına yansıyan ifadelere göre; başvurucu, savcılıkta verdiği beyanında, daha önce de ilgili kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, şikâyet süreci devam ederken çeşitli yollarla şikâyetinden vazgeçmesi yönünde baskı ve tehditlere maruz kaldığını ileri sürmüştür. Bu kapsamda, kendisini tehdit ettiğini belirttiği kişiler hakkında da ayrıca şikâyette bulunduğu belirtilmiştir. Anılan hususlara ilişkin adli sürecin devam ettiği ve yargı mercilerince değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadınlar ve çocuklar açısından cinsel şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politika, usul ve mekanizmaların yeterliliğinin ve etkinliğinin ortaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye'nin, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik bağlayıcı yükümlülükler içeren ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olmaması da dikkate alındığında; TBMM'de risk değerlendirmelerinin yapılıp yapılmadığı, önleyici politikaların bulunup bulunmadığı, bağımsız ve güvenli başvuru mekanizmalarının işletilip işletilmediği, misillemeye karşı etkili koruma sağlanıp sağlanmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde staj yapan çocuklara ve kadın personele yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak tarafınızca ilk kez hangi tarihte bilgi edinilmiştir? Bu vakalar basına yansımadan önce Meclis Başkanlığı'nın bilgisi bulunmakta mıdır?

2. Anılan vakalara ilişkin bilgi edinilmesinin ardından, Meclis Başkanlığı tarafından konuya dair kurumsal bir değerlendirme veya resmî gündem oluşturulmuş mudur?

3. Söz konusu vakalarla ilgili olarak Meclis Başkanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı ve sonuçları nelerdir?

4. TBMM bünyesinde geçmiş yıllarda da benzer nitelikte vakaların yaşandığına ilişkin kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda, Meclis Başkanlığı tarafından kurumsal bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Bu vakalar TBMM'nin ilgili komisyonlarının (KEFEK, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gündemine alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?

6. TBMM bünyesinde bugüne kadar cinsel taciz ve cinsel istismar gerekçesiyle kaç adli ve idari süreç işletilmiştir? Bu kapsamda kaç Meclis personeli hakkında soruşturma açılmıştır?

7. TBMM Genel Sekreterliği tarafından yürütülen soruşturmaların, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesini sağlamak amacıyla dış denetime açık bir yapısı bulunmakta mıdır?

8. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin düzenli istatistik tutulmakta mıdır? Tutuluyorsa bu veriler hangi periyotlarla kamuoyuyla paylaşılmaktadır?

9. Kamuoyuna yansıyan vakalara ilişkin olarak Meclis Başkanlığı tarafından düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

10. Anılan vakaların yaşandığı dönemlerde, staj yapan çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi somut önlemler alınmıştır?

11. TBMM bünyesinde staj yapan çocukların korunmasına yönelik özel bir güvenlik, izleme ve rehberlik protokolü mevcut mudur? Yoksa neden oluşturulmamıştır?

12. TBMM'de staj yapan çocuklara staj sürecinin başında; hakları, başvuru yolları ve karşılaşabilecekleri riskler konusunda yazılı ve sözlü bilgilendirme yapılmakta mıdır?

13. Staj yapan çocukların Meclis yerleşkesi dışındaki kişilerle veya personelle temasına ilişkin herhangi bir izleme veya önleyici rehberlik mekanizması bulunmakta mıdır?

14. TBMM bünyesinde görev yapan personelin çocuklarla ve gençlerle temas içeren birimlerde görevlendirilmesinde herhangi bir özel güvenlik soruşturması, adli sicil taraması veya risk değerlendirmesi yapılmakta mıdır?

15. Stajyer çocukların görev yaptığı birimlerde çalışan personel için çocuk hakları, cinsel taciz ve istismarın önlenmesi konularında zorunlu hizmet içi eğitimler uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı ve sıklığı nedir?

16. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, görev alanlarında meydana gelen cinsel şiddet vakalarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunmakta mıdır? Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde bir yaptırım öngörülmekte midir?

17. TBMM bünyesinde görev yapan yöneticilerin, kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin olarak yetkili mercilere bildirimde bulunma yönünde tanımlanmış bir yükümlülüğü bulunmakta mıdır?

18. Söz konusu bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, idari veya cezai yaptırım öngören herhangi bir mevzuat veya iç düzenleme mevcut mudur?

19. TBMM bünyesinde son dönemde kamuoyuna yansıyan vakalar kapsamında, cinsel taciz ve istismar fiillerinden haberdar olduğu hâlde gerekli bildirimleri yapmadığı tespit edilen yönetici veya amirler hakkında herhangi bir idari ya da disiplin işlemi tesis edilmiş midir?

20. TBMM bünyesinde cinsel taciz, cinsel saldırı, tehdit ve toplumsal cinsiyet temelli mobbing gibi ihlaller için bağımsız, güvenli ve erişilebilir bir başvuru mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa oluşturulmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

21. Cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin şikâyetlerin doğrudan hiyerarşik amirlere değil, bağımsız bir birime yapılmasını sağlayacak bir sistem bulunmakta mıdır?

22. Şikâyetçi olan stajyerler veya personel açısından görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması ya da benzeri uygulamaların, başvuru hakkını fiilen sınırlayıcı bir etki yaratmaması için herhangi bir güvence mekanizması mevcut mudur?

23. TBMM bünyesinde açılan cinsel taciz ve istismar soruşturmalarında, mağdurun rızası olmaksızın kimlik bilgilerinin açığa çıkmasını engelleyen özel bir gizlilik prosedürü bulunmakta mıdır?

24. İdari soruşturma yürütülen personelin, soruşturma süresince çocuklarla veya stajyerlerle temas içeren görevlerden geçici olarak uzaklaştırılmasına yönelik bir uygulama var mıdır?

25. TBMM bünyesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakaları nedeniyle şiddete maruz bırakılan çocuklar ve kadınlar açısından, kurumsal sorumluluk kapsamında telafi, destek veya tazmin mekanizmaları öngörülmekte midir?

26. Bu kapsamda, psikolojik destek, hukuki destek ve uzun vadeli izleme hizmetlerinin kurumsal ve sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmasını sağlayan bir uygulama bulunmakta mıdır?

27. TBMM bünyesinde görev yapan stajyerler ve personel açısından, cinsel taciz ve istismar vakalarına ilişkin başvuruların; işten çıkarılma, görev yeri değişikliği, stajın sonlandırılması veya mesleki geleceğin olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurabileceğine ilişkin bir algının oluştuğu değerlendirilmekte midir?

28. Bu tür başvuruların şiddete maruz bırakılanın aleyhinde sonuçlar doğuracağı yönündeki algının ortadan kaldırılması amacıyla, Meclis Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir politika, güvence veya düzenleme bulunmakta mıdır?

29. TBMM bünyesinde cinsel taciz ve istismarın önlenmesine yönelik olarak bugüne kadar alınmış kurumsal ve yapısal önlemler nelerdir?

30. TBMM'de kadınlar ve çocuklar için güvenli alanların oluşturulmasına yönelik yazılı ve bağlayıcı bir politika mevcut mudur?

31. Cinsel şiddet ve istismar vakalarına ilişkin delil toplama, kayıt altına alma ve süreci izleme mekanizmaları neden bulunmamaktadır? Bu mekanizmaların kurulmasına yönelik bir takvim öngörülmekte midir?

32. Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan kamera sistemleri, çocukların ve stajyerlerin bulunduğu alanlarda yaşanabilecek ihlalleri tespit edebilecek şekilde düzenlenmiş midir? Kamera kayıtlarının saklama süresi ne kadardır?

33. Meclis Başkanlığı tarafından, stajyer çocuklara yönelik vakalar sonrasında kurumsal politika ve uygulamaların gözden geçirilmesini içeren bir iç denetim veya etki analizi yapılmış mıdır?

34. TBMM'de cinsel taciz ve istismarla mücadele kapsamında oluşturulacak birimler, komisyonlar veya mekanizmalar için ayrı ve şeffaf bir bütçe kalemi bulunmakta mıdır?

35. TBMM'de görev yapan yüklenici firma çalışanlarının (taşeron personel dâhil) bu kapsamdaki ihlallerden doğrudan sorumluluğu ve denetimi hangi usullerle sağlanmaktadır?

36. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, kendi bünyesinde meydana gelen bu vakalar karşısında çocukların ve kadınların korunmasına ilişkin kurumsal yükümlülüklerini yerine getirdiği yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

37. Mevcut politika ve uygulamaların yetersiz olduğu kanaatine varılması hâlinde, Meclis Başkanlığı bu duruma ilişkin olarak kurumsal, yönetsel ve siyasal sorumluluğu nasıl değerlendirmektedir?

38. TBMM gibi bir kamu kurumunda meydana gelen cinsel şiddet vakalarının etkin ve caydırıcı biçimde soruşturulabilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa gerekçesi nedir?

39. TBMM'nin, çocuk istismarı ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadeleye ilişkin politika üretme sorumluluğu dikkate alındığında, bu vakalar sonrasında acil ve bütünlüklü bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

40. Meclis bünyesinde kadınlar ve çocukların başvurabileceği bağımsız bir izleme ve destek mekanizmasının kurulması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa içeriği nedir?

41. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasında kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin kamu kurumlarında da gündeme gelmesi karşısında, sözleşmeye yeniden taraf olunması yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?

42. Çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye yönelik ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'ne taraf olunmasına ilişkin olarak Meclis Başkanlığı'nın bir girişimi bulunmakta mıdır?

43. Cinsel şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle TBMM arasında kurumsal bir işbirliği mekanizması kurulması planlanmakta mıdır?

44. Kamu kurumlarında staj yapan çocukların karşı karşıya kaldığı riskler dikkate alındığında, bu alana özgü bir yasal düzenleme yapılmasına ilişkin Meclis Başkanlığı'nın bir önerisi veya çalışması bulunmakta mıdır?

45. TBMM'de kadın milletvekilleri tarafından konuya ilişkin yapılan çağrılara bugüne kadar neden resmî bir yanıt verilmemiştir?

46. TBMM önünde kadın örgütleri ve milletvekilleri tarafından yapılmak istenen açıklamalara yönelik kolluk müdahalesinin gerekçesi nedir? Bu müdahale ifade özgürlüğü ve milletvekillerinin yasama dokunulmazlığı çerçevesinde nasıl değerlendirilmektedir?

47. TBMM binası önünde, kadınların ve milletvekillerinin şiddet ve istismara karşı görüş açıklamalarının engellenmesi Meclis Başkanlığı tarafından benimsenen bir uygulama mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05 .02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Gülderen VARLİ
Van Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38537 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Sevilay ÇELENK ÖZEN
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38538 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Perihan KOCA DOĞAN
Mersin Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38539 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Mehmet KAMAÇ
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38540 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38541 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Berdan ÖZTÜRK
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38542 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Öznur BARTİN
Hakkari Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38543 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38544 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Kamuran TANHAN
Mardin Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38545 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Çiçek OTLU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38546 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38547 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38548 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Heval BOZDAĞ
Ağrı Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38549 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT
Van Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38550 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Burcugül ÇUBUK
İzmir Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38551 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Dilan KUNT AYAN
Şanlıurfa Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38552 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Keziban KONUKÇU KOK
İstanbul Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38553 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38554 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38555 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ
Siirt Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38556 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Mehmet Rüştü TİRYAKİ
Batman Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38557 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Zeynep ODUNCU KUTEVİ
Batman Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38558 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Mahmut DİNDAR
Van Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38559 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Ali BOZAN
Mersin Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38560 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Adalet KAYA
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38561 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38562 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38563 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Salihe AYDENİZ
Mardin Milletvekili

İlgi : 17.12.2025 tarihli ve 7/38564 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Ayşegül DOĞAN
Şırnak Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38565 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38566 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38567 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Halide TÜRKOĞLU
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38568 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38569 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38570 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Nejla DEMİR
Ağrı Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38571 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Zülküf UÇAR
Van Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38572 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Mithat SANCAR
Şanlıurfa Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38573 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın George ASLAN
Mardin Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38574 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38575 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38576 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663
Konu : Soru Önergesi

05.02.2026

Sayın Semra ÇAĞLAR GÖKALP
Bitlis Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38577 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38578 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 18.12.2025 tarihli ve 7/38579 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1793663 05.02.2026
Konu : Soru Önergesi

Sayın Osman Cengiz ÇANDAR
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 19.12.2025 tarihli ve 7/38580 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM bünyesinde staj yapan bir öğrencinin maruz kaldığı iddia edilen taciz olayına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ila 47.- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İdari Teşkilatı Destek Hizmetleri Başkanlığında 2024-2025 öğretim yılında (09.09.2024-20.06.2025 tarihleri arasında) staj yapan bir stajyer öğrencinin babası tarafından 19.11.2025 tarihinde verilen şikâyet dilekçesi üzerine, Genel Sekreterlik Makamının 20.11.2025 tarihli oluru ile muhakkik görevlendirilerek idari inceleme ve soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma devam ederken, 2025-2026 öğretim yılında Destek Hizmetleri Başkanlığında 08.09.2025 tarihinde staja başlayan başka bir stajyer öğrenci tarafından verilen şikâyet dilekçesi, Genel Sekreterlik Makamının 08.12.2025 tarihli oluru ile yürütülmekte olan soruşturmaya dâhil edilmiştir. Soruşturma süreci, Meclis Başkanlığı Makamının talimatları doğrultusunda titizlikle ve süratle yürütülmüş; kamuoyuna yansımasından önce gerekli idari tedbirler alınmıştır.

Kamuoyunda dile getirilen; taciz vakalarının sistematik olduğu, olayların üzerinin kapatıldığı veya açıklananların dışında daha ağır fiiller bulunduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak, yürütülen idari ve adli soruşturmalarda bu yönde herhangi bir somut bilgi, belge veya emareye ulaşılamamış; müşteki stajyerler ve aileleri tarafından da bu nitelikte iddialar ileri sürülmemiştir.

İdari ve disiplin soruşturmasının tüm aşamalarında, Anayasa, ilgili mevzuat ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca "çocuğun üstün yararı" ilkesi esas alınmış; stajyerlerin kimliklerinin korunmasına, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmemelerine ve haklarının zedelenmemesine azami hassasiyet gösterilmiştir. Söz konusu soruşturma kapsamında ilgililer ile tanıkların ifadeleri alınmış, kamera kayıtları incelenerek soruşturma dosyası tekemmül ettirilmiştir.

Soruşturma sonucunda,

4/A statüsünde aşçı olarak çalışan 1 ve aşçıbaşı olarak çalışan 1 olmak üzere toplam 2 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma",

4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak çalışan 1 personel hakkında "Yevmiye Kesme",

cezası ile tecziye edilmeleri teklif edilmiştir.

30.12.2025 tarihinde 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında görev yaptığı birim başkanı tarafından beş "Yevmiye Kesme" cezası uygulanmıştır. 25.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Başkanlığı Sürekli İşçi Disiplin Kurulu toplantısında 4/D sürekli işçi statüsünde aşçı olarak görev yapan 2 personel hakkında "İşten Çıkarma" cezası kararı; 26.12.2025 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında 4/A statüsünde aşçı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı; 21.01.2026 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek Disiplin Kurulu toplantısında ise 4/A statüsünde aşçıbaşı olarak görev yapan 1 personel hakkında "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası kararı alınmıştır. Yürütülen tüm idari inceleme ve soruşturma süreçlerine ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde düzenli şekilde arşiv kayıtları tutulmaktadır.

Disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan rapor Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olup, Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturma dosyasının Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurumumuza bildirilen bilgiler çerçevesinde; 3'ü aşçı, 1'i aşçıbaşı olmak üzere toplam 4 personel hakkında tutuklama kararı verildiği, 1 aşçı personelin ise adli kontrol altına alındığı anlaşılmıştır. Ayrıca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddet ile Cinsel Suçlar Soruşturma Bürosunda yürütülen soruşturma neticesinde düzenlenen 2025/47210 numaralı iddianamenin kabul edilerek açılan ceza davasının Ankara 57. Asliye Ceza Mahkemesinde 2025/777 Esas sayılı dosya üzerinden görüleceği Kurumumuza bildirilmiştir. Söz konusu dosya kapsamında yürütülen adli yargılama süreci Kurumumuzca titizlikle takip edilmektedir.

Kurum personeline yönelik her türlü şikâyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliği ile TBMM Başkanlığı ve yetkili sendika arasında imzalanan işletme toplu iş sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmekte; fiilin niteliğine göre

gerekli disiplin işlemleri tesis edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda göreve başlayacak tüm personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu hükümleri uyarınca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yaptırılmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personele yönelik "Oryantasyon ve Temel Eğitim" programları kapsamında "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim, tüm unvanlar için ortak ders konusu olarak belirlenmiş olup bu kapsamda Genel Sekreterlik Makamının olurları ile 2024 yılında 13-23 Mayıs 2024, 27 Mayıs - 7 Haziran 2025 tarihlerinde, 2025 yılında ise 14-18 Nisan 2025, 12-15 Mayıs 2025, 26-29 Mayıs 2025 ve 26-29 Ağustos 2025 tarihlerinde "Kamu Görevlileri Etik Davranış Kuralları" konulu eğitim gerçekleştirilmiştir.

TBMM bünyesinde staja başlayacak öğrencilere yönelik olarak, stajın başladığı gün ilgili Başkanlıklarda görevlerine başlamadan önce staj sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmakta; stajyer öğrencilerin uyması gereken kuralların yer aldığı form öğrenci tarafından imzalanmakta, staj programı ile ilgili tarafların görev ve sorumluluklarını düzenleyen Mesleki Eğitim Staj Sözleşmesi ise öğrenci velisi, öğrencinin staj yaptığı birim yöneticisi ile okul idaresi tarafından imzalanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "*Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi*" başlıklı 88'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj çalışmalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye ve laboratuvar öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir.*" hükmü kapsamında Kurumumuzda staj yapan öğrencilerin rehberlik işlemleri öğrencinin eğitim gördüğü okul tarafından Kurumumuzda görevlendirilen Koordinatör Öğretmen eliyle haftalık düzenli olarak yapılmaktadır.

Olayın kamuoyuna yansıdığı ilk andan itibaren iddiaların etkin ve yakından takip edilmesini teminen TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu bünyesinde yalnızca bu konuya odaklanmak üzere bir İzlem Grubu oluşturulmuştur. TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partileri kapsayacak şekilde yedi üyeden teşkil edilen İzlem Grubu çalışmalarına derhal başlamış; 14 Aralık 2025 tarihinde TBMM Genel Sekreteri ve ilgili birim yöneticilerinin katılımıyla ilk toplantısını, 21 Aralık 2025 tarihinde ise ikinci toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda TBMM İdari Teşkilatından sürece ilişkin ayrıntılı bilgi alınmıştır.

TBMM Başkanlığı; stajyerlerin korunması, benzer olayların tekrarının önlenmesi ve TBMM'nin kurumsal saygınlığının muhafazası amacıyla, personelin unvanı veya konumu gözetilmeksizin gerekli idari ve disiplin işlemlerini mevzuat çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

6.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bulunan bazı depoların belediye tarafından kapatılmasına,

- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bulunan bazı depoların belediye tarafından kapatılmasına,

- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum iline ait göç verilerine,

- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Bafra Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğüne yapılan atamaya,

- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu ilindeki içme ve kullanma suyu fiyatlarının denetlenmesi talebine,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/38906), (7/38907), (7/39093), (7/39273), (7/39275)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

İstanbul Kadıköy ilçesi Fikirtepe Mahallesi'nde yıllardır atık toplayarak yaşamını sürdüren geri dönüşüm emekçilerine yönelik olarak Kadıköy Belediyesi yetkilileri tarafından "yarın tüm gücümüzle ve güvenliği yanımıza alarak sizi buradan göndereceğiz" şeklinde ifadeler kullanıldığı kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu ifadeler, hukuki ve idari açıdan ciddi kaygılar doğurmuştur.

Geri dönüşüm emekçilerinin Valilik, Kaymakamlık ve Emniyet birimleriyle gerçekleştirdikleri görüşmelerde, ilgili alanlara dair alınmış herhangi bir tahliye, zorla müdahale ya da boşaltma kararının bulunmadığı açıkça ifade edilmiştir. Buna rağmen, yerel bir idarenin güvenlik güçlerini ima eden tehditkâr bir dil kullanması, açık bir yetki aşımı ve keyfi idari uygulama niteliği taşımaktadır.

Bu uygulamalar; çalışma hakkı, mülkiyet hakkı, barınma hakkı ve insan onuru başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin ağır ihlali anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kadıköy ilçesi Fikirtepe Mahallesi'nde faaliyet gösteren geri dönüşüm emekçilerine yönelik olarak alınmış Valilik, Kaymakamlık veya başka bir merkezi idare birimine ait yazılı bir tahliye ya da zorla müdahale kararı bulunmakta mıdır?
2. Böyle bir karar yoksa, Kadıköy Belediyesi yetkililerinin güvenlik güçlerini ima ederek geri dönüşüm emekçilerini tehdit etmesi hangi yasal yetkiye dayanmaktadır?

3. Yerel yönetimlerin, merkezi idareye ait açık ve bağlayıcı bir karar olmaksızın polis veya güvenlik güçleri eşliğinde fiili müdahalede bulunması hukuken mümkün müdür?
4. Fikirtepe'de geri dönüşüm emekçilerinin faaliyet yürüttüğü alanlara yönelik gerçekleştirilen müdahalelerde önceden yazılı tebligat yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bu tebligatlar fiili müdahaleden önce mi sonra mı gönderilmiştir?
5. Söz konusu müdahaleler sırasında emekçilere ait toplanmış atık ve malzemelere el konulmuş mudur? El konulduysa, bu işlemler hangi hukuki karara dayanılarak yapılmıştır?
6. Geri dönüşüm emekçilerinin çalışma, barınma ve geçim haklarını güvence altına alacak herhangi bir alternatif alan, sosyal destek ya da geçiş planı hazırlanmış mıdır?
7. Aynı bölgede konut, ticari işletme ve diğer faaliyetler sürerken, yalnızca geri dönüşüm depolarının hedef alınmasının nesnel ve kamu yararına dayalı gerekçesi nedir?
8. Bakanlığınız, geri dönüşüm emekçilerinin yerel yönetimler tarafından maruz bırakıldığı keyfi uygulamalar ve hak ihlalleri konusunda bir denetim veya inceleme başlatmayı planlamakta mıdır?
9. Türkiye genelinde atık toplayarak geçimini sağlayan emekçilerin kayıt altına alınması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve yerel yönetimlerle yaşadıkları sorunların önlenmesine yönelik bir politika veya mevzuat çalışması yürütülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.01.2026

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

İstanbul'un Kadıköy ilçesi Fikirtepe/Hasanpaşa mahallelerinde, "atık toplayıcı" olarak adlandırılan ancak fiilen geri dönüşüm işçisi olarak çalışan işçilerin hem çalışma alanı hem de yaşam alanı olarak kullandıkları depoların Kadıköy Belediyesi tarafından kapatılmak istendiği basına yansımıştır.

21 Aralık 2025 tarihinde Kadıköy Belediyesi'ne bağlı zabıta ekiplerinin söz konusu alanlara gelerek, herhangi bir yazılı tebligat, resmi karar ya da mahkeme kararı sunmaksızın, geri dönüşüm işçilerine yalnızca sözlü şekilde bildirimde bulunularak yerlerin boşaltılması talep ettikleri ifade edilmiştir. Geri dönüşüm işçilerine 4 gün süre verildiğini ve sürenin sonunda alanların tahliye edileceği bildirildikten sonra zabıta ekipleri bölgeden ayrılmıştır.

Söz konusu alanların, herhangi bir mahkeme kararı ve açık hukuki dayanak gösterilmeksizin tahliye edilmek istendiği, bu durumun onlarca geri dönüşüm işçisini barınma ve çalışma hakkından mahrum bırakarak ciddi bir mağduriyet yarattığı bilinmektedir. Uzun süredir bu duruma tepki gösteren işçiler, uygulamanın hukuksuz olduğunu belirterek kapatma girişimlerinin durdurulmasını talep etmektedir.

Bu bağlamda;

1-Kadıköy Belediyesi tarafından Fikirtepe/Hasanpaşa mahallelerinde geri dönüşüm işçilerinin kullandığı alanların kapatılmasına yönelik alınmış resmi bir karar var mıdır? Varsa bu kararın hukuki dayanağı nedir?

2-21 Aralık 2025 tarihinde zabıta ekipleri tarafından yapılan sözlü tahliye bildirimi hangi yetkiye ve hangi mevzuata dayanmaktadır?

3-Söz konusu alanlar hakkında alınmış bir mahkeme kararı bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa, belediyenin tahliye ve mühürleme girişimleri hangi mevzuata dayanmaktadır?

4-Kapatma gerekçesi olarak öne sürülen "şikayetler" nelerdir? Bu şikayetler hangi kurumlar tarafından değerlendirilmiş, sonuçları nelerdir?

5-Bu alanların kapatılması halinde, burada çalışan geri dönüşüm işçilerinin barınma ve çalışma haklarına ilişkin bakanlığınızın bir çözüm planı var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.01.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Türkiye'nin önemli bölgesel merkezlerinden biri olan Erzurum, son yıllarda özellikle genç nüfus açısından yoğun bir göç verme süreci yaşamaktadır. Eğitim, istihdam, yaşam koşulları ve gelecek beklentileri nedeniyle gerçekleşen; çoğu zaman istatistiklere sınırlı biçimde yansıyan bu durum, kamuoyunda "sessiz göç" olarak ifade edilmektedir. Genç nüfusun kentten ayrılması, Erzurum'un sosyal, ekonomik ve demografik yapısını doğrudan etkilemekte; bölgesel eşitsizlikleri derinleştirmektedir.

Bu bağlamda;

1. TÜİK verilerine göre Erzurum ilinin son beş yıla ait alınan göç, verilen göç ve net göç rakamları nelerdir? Erzurum'un Türkiye genelinde göç veren iller arasındaki sıralaması nedir?
2. Erzurum'dan göç eden nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı nasıldır? 15–29 yaş aralığındaki genç nüfusun toplam göç içindeki oranı yüzde kaçtır?
3. Erzurum'da ikamet eden genç nüfusun eğitim, istihdam, işsizlik ve kayıt dışı çalışma oranlarına ilişkin güncel veriler nelerdir?
4. Üniversite eğitimi amacıyla Erzurum'a gelen gençlerin, mezuniyet sonrasında ilde kalma ya da kentten ayrılma oranlarına ilişkin Bakanlığınızın veya ilgili kurumların yaptığı bir çalışma bulunmakta mıdır?
5. Kamuoyunda "sessiz göç" olarak ifade edilen; gençlerin eğitim, iş ve yaşam koşulları nedeniyle Erzurum'u terk etmesine dair Bakanlığınızca yapılmış analiz, saha çalışması veya rapor var mıdır?
6. Erzurum'dan göç eden gençlerin göç gerekçeleri arasında; işsizlik, düşük ücret, sosyal ve kültürel imkânların yetersizliği, barınma ve yaşam maliyetleri gibi faktörlerin payı tespit edilmiş midir?

7. Erzurum'da genç nüfusun kentte kalmasını teşvik etmeye yönelik yürütülen veya planlanan özel bir kamu politikası, eylem planı ya da teşvik programı bulunmakta mıdır?

8. Bölgesel kalkınma planları kapsamında Erzurum'un genç nüfus kaybını durdurmaya yönelik somut hedefler belirlenmiş midir? Belirlendiyse bunlar nelerdir?

9. Erzurum'un göç vermeye devam etmesi halinde, ilin demografik yapısında ortaya çıkabilecek risklere ilişkin Bakanlığınızın öngörüleri nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince İçişleri Bakanı Sn. Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇAN
Samsun Milletvekili

Basına yansıyan haberlerde; Samsun'un Bafra Belediyesinde, AKP Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy'un Mimarlık Fakültesinden yeni mezun olan kızının, istisnai kadro kapsamında Özel Kalem Müdürü olarak atandığı ve bu yolla memuriyet hakkı elde ettiği iddia edilmektedir. Belediyelerde Özel Kalem Müdürlüklerinin, uzun süredir "kısa yoldan memuriyet" ve nepotizm tartışmalarının odağında olduğu bilinmektedir.

Bu çerçevede;

1- Bafra Belediyesinde halen görev yapan Özel Kalem Müdürü kimdir, göreve başlama tarihi nedir?
2- Söz konusu atama hangi mevzuat hükümleri gerekçe gösterilerek yapılmıştır?
3- Atanan kişinin belediye ile sözleşme ya da memuriyet statüsü nedir?
4- Son 10 yıl içinde Bafra Belediyesinde istisnai kadro kapsamında kaç Özel Kalem Müdürü atanmıştır?
5- Bu atamalardan kaçı belediye başkànları, milletvekilleri veya siyasi parti yöneticilerinin birinci derece yakınlarıdır?
6- Belediyelerde Özel Kalem Müdürlüğü kadrolarının liyakat dışı kullanımıyla ilgili Bakanlığınızca yürütülen bir denetim veya soruşturma var mıdır?
7- Kamuoyunda yaygınlaşan nepotizm iddialarını önlemeye yönelik yeni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA** tarafından Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 20/01/2026

İsmail AKGÜL
Bolu Milletvekili

Bolu'da vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarının başında gelen **içme ve kullanma suyu** hizmetine ilişkin tarifelerde son yıllarda yaşanan artışlar, özellikle dar gelirli aileler, emekliler ve esnafımız açısından ciddi bir geçim yüküne dönüşmüştür. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre su tarifelerinde önemli oranlarda artışlar gerçekleşmiş; ayrıca gelir durumuna/konut sınıfına göre değişen tarife uygulamaları gündeme gelmiştir.

Bolu il merkezinde içme ve kullanma suyu hizmetleri belediye eliyle yürütülmekte olup, su tarifeleri ve uygulamaları belediye meclisi kararlarıyla belirlenmektedir. Ancak mahallî idarelerin iş ve işlemleri, mevzuat çerçevesinde idari vesayet ve denetim kapsamında İçişleri Bakanlığı'nın gözetim ve denetim yetkisi altındadır. Bu nedenle Bolu'da su tarifelerine ilişkin artışların gerekçeleri, tarife belirleme usulleri, vatandaşlarımızın maruz kaldığı mali yük ve uygulamanın şeffaflığı hususlarında İçişleri Bakanlığı'nın denetim sorumluluğu önem arz etmektedir.

Bu bağlamda:

1. Bolu il merkezinde mesken aboneleri için 2024, 2025 ve 2026 yıllarında uygulanan içme suyu birim fiyatı (m^3) ile atıksu bedeli ayrı ayrı kaç TL'dir?
2. Aynı yıllarda su hizmeti kapsamında alınan; katı atık/çevre temizlik veya diğer kalemler dâhil edildiğinde, ortalama bir hanenin toplam su faturası kaç TL'ye ulaşmaktadır?
3. Bolu'da su tarifelerine yapılan artışların gerekçesi olarak; enerji maliyetleri, personel giderleri, altyapı yenileme çalışmaları kayıp-kaçak oranları gösterilmekte midir? Bu gerekçelerin her biri için resmî maliyet tablosu mevcut mudur?
4. Bolu il merkezinde içme suyu şebekesinde kayıp-kaçak oranı 2024, 2025 ve 2026 yıllarında yüzde kaçtır? Bu oranı düşürmek üzere hangi çalışmalar yapılmıştır?
5. Bolu Belediyesi'nin 2025 yılı itibarıyla duyurduğu "gelire/konut sınıfına göre farklı su tarifesi" uygulaması hangi mevzuat dayanağına göre hayata geçirilmiştir?
6. Söz konusu tarifelendirme uygulamasının; vatandaşlar arasında fiyat eşitliği, sosyal adalet ilkesi, idari itiraz ve denetim mekanizmaları bakımından oluşturduğu sonuçlar Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
7. Bolu'da su hizmeti sunumunda kullanılan arıtma tesisleri, şebeke yenilemeleri ve depo bakım-onarım işleri için 2024-2026 döneminde yapılan yatırım tutarı kaç TL'dir?

8. Bolu'da su tarifelerinde mesken dışı aboneliklerde (işyeri, sanayi, kamu kurumları) uygulanan birim fiyatlar kaç TL'dir? Esnafımızın ödediği bedellerin yüksekliğiyle ilgili bir çalışma yapılmış mıdır?
9. Bolu'da su tarifeleri nedeniyle ekonomik zorluk yaşayan vatandaşlarımız için; indirimli tarife, taksitlendirme, sosyal destek mekanizması uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa yararlanan abone sayısı kaçtır?
10. Bolu'da su hizmetlerinde abonelerden alınan; abone bağlantı bedeli, açma-kapama bedeli, sayaç değişim bedeli gibi ücretler 2024-2026 yıllarında kaç TL olmuştur?
11. Bakanlığınızın, Bolu'da su hizmetlerinin daha uygun maliyetli, sürdürülebilir ve vatandaşın ödeme gücüne uygun şekilde yürütülmesi için bir denetim/rehberlik çalışması olacak mıdır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : E-15740137-000-1064 04.02.2026
Konu : Muhatap Değişikliği

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen;

1.Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/38800 esas numaralı,
2.Mersin Milletvekili Talat DİNÇER'in 7/38186 esas numaralı,
3.Burdur Milletvekili İzzet AKBULUT'un 7/36778 esas numaralı,
4.Diyarbakır Milletvekili Sevilay ÇELENK'ın 7/37399 esas numaralı,
5.Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İNCESU'nun 7/38283 esas numaralı,
6.Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU'nun 7/37400 esas numaralı,
7.Muğla Milletvekili Süreyya ÖNEŞ DERİCİ'nin 7/37526 esas numaralı,
8.İstanbul Milletvekili İskender BAYHAN'ın 7/37297 esas numaralı,
9.Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/38289 esas numaralı,
10.Şanlıurfa Milletvekili Av. Mahmut TANAL'ın 7/37525 esas numaralı,
11.Erzurum Milletvekili Meral DANIŞ BEŞTAŞ'ın 7/39093 ve 38906 esas numaralı,
12.Mersin Milletvekili Perihan KOCA'nın 7/38907 esas numaralı,
13.Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA'nın 7/38449 esas numaralı,
14. Bolu Milletvekili İsmail AKGÜL'ün 7/39275 esas numaralı,
15.Samsun Milletvekili Murat ÇAN'ın 7/39273 esas numaralı,
16.Kars Milletvekili Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT'in 7/37867 esas numaralı,
17.Diyarbakır Milletvekili Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun 7/38086 esas numaralı,
18.Ordu Milletvekili Dr.Mustafa ADIGÜZEL'in 7/38450 esas numaralı,
19.Iğdır Milletvekili Yılmaz HUN'un 7/38452 esas numaralı,
20.Hatay Milletvekili Nermin YILDIRIM KARA'nın 7/38667 esas numaralı,

Yazılı soru önergelerinin Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında yer almadığı değerlendirilmiştir. Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

7.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İran'da yaşanan olaylardan etkilenen Türk vatandaşlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/39310)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.01.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

İran'da son dönemde yaşanan toplumsal ve siyasi gelişmelerin iç kargaşa boyutuna ulaşması, ülkede öğrenim gören Türk öğrencilerin can güvenliğini ciddi biçimde tehdit eder hale gelmiştir. Özellikle Tebriz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören Türk öğrencilerden gelen başvurularda; mevcut koşulların hem maddi hem de psikolojik açıdan eğitim hayatlarını olumsuz etkilediği, yaklaşan sınavlar nedeniyle İran'a dönmelerinin gerektiği ancak can güvenliği riski sebebiyle öğrenciler ve ailelerinin ciddi endişe içinde olduğu ifade edilmektedir.

Anayasa'nın 42'nci maddesi uyarınca eğitim hakkı devletin güvencesi altındadır. Devletin bu alandaki pozitif yükümlülüğü, yalnızca eğitim kurumları açmakla sınırlı olmayıp, yurttaşların eğitim hakkının fiilen, kesintisiz ve güvenli biçimde kullanılabilmesini sağlamayı da kapsamaktadır. Can güvenliği riski altındaki öğrencilerin sınavlara girememesi veya öğrenimlerine devam edememesi; eğitim hakkının ihlali sonucunu doğurabileceği gibi, telafisi güç ve kalıcı mağduriyetlere yol açacaktır.

Özellikle tıp fakültesi gibi uzun, yoğun ve aşamalı eğitim süreçlerine sahip programlarda yaşanacak kesintiler, öğrencilerin mesleki geleceklerini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle; İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin can güvenliğinin sağlanması, sınav süreçlerine ilişkin kurumlar arası ve uluslararası koordinasyonun kurulması, öğrencilerin mağdur edilmeden Türkiye'deki üniversitelerde eğitimlerine devam edebilmelerine imkân tanıyacak yatay geçiş veya misafir/özel öğrenci statüsü gibi mekanizmaların ivedilikle devreye alınması, kamu yararı ve devletin anayasal yükümlülükleri bakımından zorunluluk arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. İran'da hâlihazırda öğrenim gören Türk öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin üniversite, fakülte, şehir ve programlara göre dağılımı nedir?

2. Tebriz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören Türk öğrenci sayısı kaçtır?

3. İran'da yaşanan toplumsal ve siyasi olaylar nedeniyle Türk öğrencilerin can güvenliği riskine ilişkin, Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda yapılmış bir risk analizi veya durum değerlendirmesi bulunmakta mıdır?

4. İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin güvenliği ve eğitim haklarının korunması amacıyla Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurumlar arası bir kriz masası veya koordinasyon mekanizması kurulmuş mudur? Kurulmadıysa gerekçesi nedir?

5. İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin güvenli şekilde Türkiye'ye dönüşlerinin sağlanması amacıyla Dışişleri Bakanlığı ile koordineli hangi somut çalışmalar yürütülmektedir?

6. Can güvenliği riski nedeniyle İran'a dönmek istemeyen öğrencilerin sınavlarının ertelenmesi veya alternatif sınav yöntemlerinin uygulanması için ilgili üniversiteler ve kurumlarla herhangi bir resmî temas kurulmuş mudur? Kurulduysa hangi somut adımlar atılmıştır?

7. Tebriz Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin ilettiği "sınavların güvenli bir tarihe ertelenmesi" yönündeki talepler Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda değerlendirilmiş midir? Değerlendirildiyse sonucu nedir?

8. İran'daki güvenlik riskleri nedeniyle öğrenim sürecinde kesinti yaşayan öğrencilerin eğitim hak kaybı yaşamaması için Cumhurbaşkanlığı tarafından planlanan kısa, orta ve uzun vadeli tedbirler nelerdir?

9. İran'daki Türk öğrencilerin Türkiye'deki devlet üniversitelerine yatay geçiş yapabilmelerini sağlayacak özel veya istisnai bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

10. Yatay geçişin mümkün olmaması halinde, öğrencilerin eğitimlerine Türkiye'de devam edebilmeleri için misafir/özel öğrenci statüsü kapsamında kontenjan açılması planlanmakta mıdır?

11. Misafir/özel öğrenci uygulamasına geçilmesi halinde, öğrencilerin ders sayımı, intibak işlemleri ve mezuniyet sürelerine ilişkin hak kayıplarını önleyecek özel düzenlemeler yapılacak mıdır?

12. Öğrencilerin İran'dan transkript veya resmî belge temin edememesi ihtimaline karşı, belge doğrulama ve kayıt işlemlerinde alternatif usul ve yöntemler belirlenmiş midir?

13. Türkiye'ye dönen öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla KYK yurtlarında öncelik tanınması yönünde bir planlama yapılmakta mıdır?

14. Ekonomik zorluk yaşayan öğrenciler için ulaşım, burs, barınma ve temel yaşam giderlerine yönelik özel bir destek programı oluşturulması gündemde midir?

15. İran'daki Türk öğrencilerin Türkiye'ye dönüşleri halinde eğitimlerinin kesintiye uğramaması amacıyla hazırlanmış bir takvim ve eylem planı bulunmakta mıdır?

16. İran'daki Türk öğrencilere ve ailelerine yönelik resmî bilgilendirme ve başvuru yapılabilecek bir iletişim/başvuru hattı kurulmuş mudur?

17. Yurtdışında bulunan Türk vatandaşlarının can güvenliğinin korunması yükümlülüğü kapsamında, bu öğrenciler özelinde alınan ve alınması planlanan tedbirler nelerdir?

18. Bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda bugüne kadar alınmış kararlar, gönderilmiş yazılar, yapılmış toplantılar ve gerçekleştirilmiş resmî girişimler nelerdir?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-361703
Konu : Soru Önergeleri-339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.01.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1788785 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/39310 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı